

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI

“HERKES İÇİN SPOR ANLAYIŞI ÇERÇEVESİNDE
OLİMPİK DAYANIŞMA PROGRAMLARININ UYGULAMALARI VE
OLİMPİK DEĞERLERİN İNCELENMESİ”

Doktora Tezi

Hazırlayan
Pınar GÜZEL

Danışman
Yrd. Doç Dr. Müberra ÇELEBİ

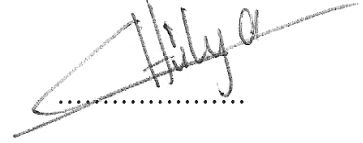
Bolu–2011

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Pınar GÜZEL'e ait *"Herkes İçin Spor Anlayışı Çerçevesinde Olimpik Dayanışma Programlarının Uygulamaları ve Olimpik Değerlerin İncelenmesi"* adlı çalışma, jürimiz tarafından Spor Yöneticiliği Anabilim Dalında doktora tezi olarak kabul edilmiştir. (08.08.2011)

Akademik Unvan ve Adı Soyadı

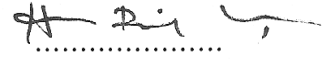
Üye : Prof. Dr. F. Hülya AŞÇI

Üye (Tez Danışmanı) : Yrd. Doç. Dr. Müberra ÇELEBİ

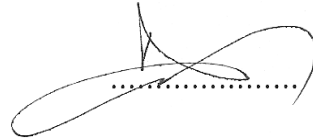
Üye (Jüri Başkanı) : Yrd. Doç. Dr. H. Birol YALÇIN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Selami ÖZSOY

Üye : Yrd. Doç. Dr. Dilşad ÇOKNAZ

Sosyal Bilimler Enstitüsünün Onayı

Prof. Dr. Gönül ÜLKER

Enstitü Müdürü

ÖZET

HERKES İÇİN SPOR ANLAYIŞI ÇERÇEVESİNDE OLİMPİK DAYANIŞMA PROGRAMLARININ UYGULAMALARI VE OLİMPİK DEĞERLERİN İNCELENMESİ

Pınar GÜZEL

Doktora Tezi

Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Müberra ÇELEBİ

Ağustos 2011 – xv+149 Sayfa

Bu araştırmada temel amaç; IOC'nin uyguladığı, Olimpik Dayanışma Programlarını ve Olimpik Değerleri “Herkes için Spor” anlayışı çerçevesinde inceleyerek, Dünya ve Kıtalararası programların yürütülmesinde görev yapan Ulusal Olimpiyat Komitelerinin kendi ihtiyaç ve değer yargıları ile hazırladıkları/hazırlayacakları yerel programların Olimpik Değerlerin yaygınlaştırılmasına nasıl katkı sağladığı/sağlayacağını ortaya koymaktır.

Araştırmada Dünya’da var olan Olimpik Dayanışma Programlarının ve bu programların Olimpik Değerlerin yayılması için yapılan uygulamaların içeriği incelenmiş, Olimpik Değerlerin yayılmasında Olimpik Dayanışma Programlarının ne düzeyde etkili olduğu nitel araştırma teknikleri kullanılarak saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak, “görüşme” yaklaşımı ve bu yaklaşımda “görüşme formu yöntemi” kullanılmıştır. Ayrıca araştırmanın güçlendirilmesi amacıyla “doküman analizi” yöntemi de kullanılmıştır.

Görüşmeler, 14–17 Haziran 2010 tarihleri arasında, Finlandiya’da düzenlenen

“13. Dünya Herkes İçin Spor Kongresi”ne katılan, Ulusal Olimpiyat Komitelerinin temsilcileri ile Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi aracılığı ile ulaşılan, Ulusal Olimpiyat Komiteleri’nde resmi görev yapan çalışanlar olmak üzere toplam 17 katılımcı ile yapılmıştır.

Görüşme verileri yazıya geçirilerek düzenlenmiş, anlamlı veriler saptanarak temalar çıkartılmış, temalar arası ilişkiler belirlenerek araştırma soruları altında organize edilmiştir. Ortaya çıkartılan temalara bağlı olarak kodlar oluşturulmuş ve veriler organize edilerek araştırma sonuçları yazılmıştır.

Araştırma verilerinin tımdengelim analizi yöntemi ile analizi sonucunda herkes için spor anlayışı çerçevesinde Olimpik Dayanışma Programları ve Olimpik Değerler ile ilgili katılımcılara verilen soruların analizi gerçekleştirilmiş ve ortaya çıkan temel unsurlar dört genel temada toplanmıştır. Bunlar, “Olimpik Dayanışma Komisyonunun yapısı”, “Olimpik Dayanışma Programlarının mevcut durumu”, “Olimpik Dayanışma Programları ve Olimpik Değerler arasındaki ilişki” ve “Olimpik Dayanışma Programlarında yer alan Herkes için Sporun rolü” şeklinde yer almaktadır.

Araştırmanın sonucunda; Olimpik Dayanışma Programlarının, 40 yılı aşkın bir süredir toplumlara olan katkısı ortaya konmaya çalışılmıştır. Sporun ve paydaşlarının var olan Olimpik Dayanışma Programlarının amaçları doğrultusunda önemli boyutta desteklendiği ve bunun yanı sıra bireylerin özellikle de gençlerin spor aracılığı ile kazanabilecekleri sosyal, kültürel ve etik değerlerinin, tutum ve yargılarının yayılması çalışmalarına da öncülük ettikleri tespit edilmiştir. Olimpik Dayanışma Programlarının özellikle gelişmekte ve az gelişmiş olan ülkelere vermiş oldukları destek sayesinde bu ülkelerde sportif başarının, kişisel gelişimin ve yaşam kalitesinin belirgin oranda yükseltildiği araştırma süresince incelenen programlar sonucunda görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *IOC, HİS, Olimpik Hareket, Olimpik Dayanışma, Olimpik Değerler*

ABSTRACT
AS PART OF SPORT FOR ALL CONCEPT
THE IMPLEMENTATIONS OF THE OLYMPIC SOLIDARITY PROGRAMS
AND ANALYSING OF THE OLYMPIC VALUES

Pınar GÜZEL
Phd. Thesis
Department of Sports Management
Supervisor: Ass. Prof. Müberra ÇELEBİ, PhD.

August 2011 xv+149 Pages

The basic aim of this research was to analyse the IOC Olympic Solidarity Programs and the Olympic Values as part of the “Sport for All” concept. With this aim it was revealed that World and Intercontinental Programs of National Olympic Committees who prepared /will prepare with their own needs and values could provided /will provide to the dissemination of the Olympic Values.

In this research, the content of the Olympic Solidarity Programs and the Promotion of the Olympic Values was analysed with using the qualitative research techniques. In the data collection process, “interview approach” was used. Besides “document analysis method” was used to strenght the research.

The interviews of the research had done with the representative participants of “13th World Sport for All Congress” in Finland on the 14th-17th June 2010 and the officials of the National Olympic Committees which to contact through the Turkish National Olympic Committee. The number of samples were 17.

The data were transcribed and organized, draft themes were found out by determining the meaningful data, the relationships between the themes were identified

and organized considering the research questions. Codes were created based on the emerging themes and the research results were written by organizing the data.

At the end of the research, the analyse of the Olympic Solidarity Programs with the deductive method and the Olympic Values as part of the sport for all concept were implemented and four basic themes were reached. These were “The structure of the Olympic Solidarity Commission”, “The state of the Olympic Solidarity Programs”, “Relationships between Olympic Solidarity Programs and the Olympic Values”, “The role of Sport for All Events in the Olympic Solidarity Programs”.

As a result, the aid of the Olympic Solidarity Programs over the forty years were tried to displayed. Sports and its stakeholders are supported for the purposes of the Olympic Solidarity Programs with a considerable extent and in addition to this, it has determined that all the persons especially the youngs can achieve in sports that social, cultural and ethical values and attitudes with the leadership of the Olympic Solidarity Programs. With analysing of these programs it was determined that in developing and less developed countries the sportive success, personal development and the quality of life have been positive increasing.

Key Words: IOC, Sport for All, Olympic Movement, Olympic Solidarity, Olympic Values

TEŞEKKÜR

Doktora eğitimim ve yapmış olduğum bu tez çalışması boyunca bilgi, öneri ve katkılarıyla bana yol gösteren değerli hocam ve danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Müberra ÇELEBİ'ye teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmamın her aşamasında yapmış oldukları katkı ve özverilerinden dolayı değerli hocalarım Sayın Yrd. Doç. Dr. H. Birol YALÇIN ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Selami ÖZSOY'a teşekkürlerimi sunarım.

Doktora eğitimim süresince benden bilgi ve desteğini esirgemeyen ve tez çalışmama vermiş olduğu farklı bakış açısı ve katkılardan dolayı değerli hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Dilşad ÇOKNAZ'a teşekkürlerimi sunarım.

Göstermiş olduğu özveri ve desteğinden dolayı değerli hocam Sayın Prof. Dr. F. Hülya AŞÇI'ya teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmamda ve hayatımın her alanında benden sabır ve hoşgörüsüyle desteğini hiç esirgemeyen, her zaman hayata farklı ve pozitif bakmamı sağlayan çok değerli hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Selhan ÖZBEY'e teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmama gerek bilgi ve gerekse literatür katkıları ile destek olan Sayın TMOK Genel Sekreteri Dr. Neşe GÜNDOĞAN ve TMOK Kültür ve Olimpik Eğitim Komisyonu'na teşekkürlerimi sunarım.

Ve

Her zaman yanımda ve bana destek olan sevgili aileme teşekkürlerimi bir borç bilirim...

Araştırmam süresince gerek vermiş oldukları bilgiler gerekse yapmış oldukları kaynakça yardımları nedeniyle IOC Olimpik Dayanışma Bölüm ve Finans Yöneticisi Ms Nicole Girard-Savoy'a ve IOC Olimpik Dayanışma Olimpik Değerlerin Yayılması Proje Yöneticisi Ms Muriel Michaud Knoepfel'e teşekkürlerimle ...

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR	vii
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	ix
TABLolar DİZİNİ	xiii
ŞEKİLLER DİZİNİ	xiv
KISALTMALAR DİZİNİ	xv

BÖLÜM I

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi	3
1.2. Alt Problemler	3
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	4
1.5. Sayıtlılar	5
1.6. Sınırlılıklar	5
1.7. Tanımlar	6

BÖLÜM II

2. KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR	8
2.1. Olimpik Hareket	8
2.1.1. Uluslararası Olimpiyat Komitesi	12
2.2. Olimpik Dayanışma	14
2.2.1. Programların Ulusal Olimpiyat Komiteleri için sağladığı yararlar ...	17
2.2.2. Olimpik Dayanışma Komisyonu'nun Yapısı ve Organizasyonu	18
<i>Olimpik Dayanışma Programı, Dünya Programları</i>	<i>19</i>
<i>Olimpik Dayanışma Dünya Programları: Sporcular.....</i>	<i>21</i>
<i>Olimpik Dayanışma Dünya Programları: Antrenörler.....</i>	<i>21</i>

<i>Olimpik Dayanışma Dünya Programları: NOC Yönetimi</i>	22
<i>Olimpik Dayanışma Dünya Programları: Olimpik Değerlerin Geliştirilmesi</i>	23
2.2.4. Olimpik Dayanışma Programı, Kıtalararası Programlar	24
2.2.5. Olimpik Dayanışma Programı, Olimpiyat Oyunları Ödeneği	25
2.3. Olimpik Dayanışma Programları Finansal Yapısı	26
2.3.1. 2009–2012 Olimpik Dayanışma Dört Yıllık Plan Analizi	27
2.4. Olimpik Değerler	29
2.4.1. IOC Olimpik Değerler eğitim Programı (OVEP)	30
2.5. Ulusal Olimpiyat Komitelerinin Olimpik Değerler Eğitim Programı Uygulamaları	32
2.5.1. Türkiye: “Spor, Kültür ve Olimpik Eğitim Programı”	33
2.5.2. Avustralya: “a.s.p.i.r.e. School Network”	34
2.5.3. Kanada: “Olimpik Okul Programı”	34
2.5.4. Slovenya: “Fair Play Okulu”	35
2.5.5. Yeni Zelanda: “Olimpizm Kaynakları”	36
2.5.6. Estonya: “Okul Olimpiyat Oyunları Programı”	37
2.5.7. Singapur: “Genç Takım Elçisi Programı”	38
2.6. Herkes için Spor	38
2.6.1. Rekreasyon	40
<i>Rekreasyonun Özellikleri</i>	41

BÖLÜM III

3. YÖNTEM	44
3.1. Araştırmanın Modeli	44
3.2. Evren ve Örneklem	47
3.2.1. Katılımcı Profilleri	48
3.2.2. Araştırma Yapılan Alan	51
3.3. Araştırmacının Rolü	51
3.4. Verilerin Toplanması ve Görüşme Formunun Hazırlanması	52
3.4.1. Görüşmeler	53
3.5. Verilerin Çözümlemesi	54

3.6. Geçerlilik ve Güvenirlilik	57
3.6.1. Geçerlilik	58
3.6.2. Güvenirlilik	58

BÖLÜM IV

4. BULGULAR, YORUMLAR VE SONUÇLAR	60
4.1. Bulgular ve Verilerin Sunumu	61
4.2. Yorumlama ve Sonuçlar	87
4.2.1. Ulusal Olimpiyat Komitelerinin Olimpik Dayanışma Komisyonu yapısına ilişkin sonuçlar	89
4.2.2. Olimpik Dayanışma Programlarına ilişkin ortaya çıkan sonuçlar	92
<i>OSP'nin temel konularına ilişkin sonuçlar.....</i>	93
<i>OSP'nin Olimpik Hareketin Yayılmasına olan katkılarına ilişkin sonuçlar.....</i>	94
4.2.3. OSP ve olimpik değerler arasındaki ilişkiye yönelik ortaya çıkan sonuçlar	96
<i>OSP'nin geliştirebileceği olimpik değerlere ilişkin sonuçlar.....</i>	96
<i>OSP'nin olimpik değerleri geliştirebileceği alanlara ilişkin sonuçlar</i>	98
<i>Katılımcıların Olimpik Dayanışma kavramı çerçevesinde 'Bütünlük' değerine ilişkin verdiği bilgiler.....</i>	99
4.2.4. Olimpik Dayanışma Programlarında yer alan HİS etkinliklerine ilişkin sonuçlar	101
<i>OSP'nin HİS anlayışına olan olumlu-olumsuz etkisi ile ilgili sonuçlar.....</i>	102
<i>OSP'nin HİS etkinliklerine destek sağlayabileceği alanlar ile ilgili sonuçlar.....</i>	103
<i>OSP'nin HİS etkinliklerinin hedef kitlesi ile ilgili sonuçlar.....</i>	105
<i>OSP'nin HİS anlayışı çerçevesinde rekreatif aktivitelere ilişkin destek sağlayabileceği alanlar ile ilgili sonuçlar.....</i>	106

BÖLÜM V

5. ÖNERİLER	110
5.1. Alana Yönelik Öneriler	110
5.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	111
 KAYNAKLAR	 113
 EKLER	
EK 1: Ses Kayıt Cihazı İzin Belgesi	125
EK 2: Bilgi Formu ve Anket (İngilizce)	126
EK 3: Bilgi Formu ve Anket (Türkçe)	129
EK 4: Online Anket Örneği	132
 Özgeçmiş	 134

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1: Olimpik Dayanışma Dünya Programları	20
Tablo 2: Kıtalararası Birlik ve Komisyonların Kısaltmaları	25
Tablo 3: Katılımcıların Kişisel Bilgileri	49
Tablo 4: Katılımcıların Mesleki Durumları	50
Tablo 5: Elde Edilen Araştırma Verilerinin Toplam Sayıları	54
Tablo 6: Kodlama Kısaltmalar Listesi	57
Tablo 7: Olimpiyat Komiteleri ve Olimpik Dayanışma Komisyonları ile ilgili bulgular	62
Tablo 8: NOC Olimpik Dayanışma Komisyonları Çalışan Sayıları ile ilgili bulgular	63
Tablo 9: Olimpik Dayanışma Programları Ana Temaları ile ilgili bulgular	64
Tablo 10: Olimpik Hareket ve Olimpik Dayanışma Programları arasındaki ilişki ile ilgili elde edilen bulgular	68
Tablo 11: IOC 17 OVEP Programı	72
Tablo 12: Olimpik Değerler ve Olimpik Dayanışma Programları	73
Tablo 13: Olimpik Değerler ve Olimpik Dayanışma Programlarının ilişkisi	74
Tablo 14: Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Değerler ile ilgili temel alanlarına ilişkin bulgular	75
Tablo 15: HİS Etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına Etkisi	81
Tablo 16: HİS Etkinlikleri ve Olimpik Dayanışma Programları	82
Tablo 17: Olimpik Dayanışma Programları ve HİS Hedef Kitlesi	85

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: Olimpik Dayanışmanın Yapılanması	18
Şekil 2: Olimpik Dayanışma Komisyonları	19
Şekil 3: Olimpik Değerlerin Yaygınlaştırılması	24
Şekil 4: Olimpik Dayanışma Komisyonu Gelir Dağılımı	27
Şekil 5: 2009–2012 Olimpik Dayanışma Dört Yıllık Plan Analizi	27
Şekil 6: Olimpik Dayanışma Dünya Programları Analizi / 2009–2012	28
Şekil 7: Olimpik Dayanışma Kıtalararası Programlar Analizi / 2009–2012	28
Şekil 8: Nitel Araştırma Döngüsü Modeli	46
Şekil 9: Dünya Ülkelerinin Sınıflandırılması	49
Şekil 10: Rekreatif Aktiviteler ve Olimpik Dayanışma Programlarının İlişkisi	86
Şekil 11: Genel Tema ve Alt Boyutları	89
Şekil 12: Genel Tema ve Alt Boyutları	92
Şekil 13: Genel Tema ve Alt Boyutları	96
Şekil 14: 4. Genel Tema ve Alt Boyutları	101

KISALTMALAR DİZİNİ

<u>Kısaltmalar</u>	<u>Açıklama</u>
ANOC	Association of National Olympic Committees (Ulusal Olimpiyat Komiteleri Birliği)
ANOCA	Association of National Olympic Committees of Africa (Afrika Ulusal Olimpiyat Komiteleri Birliği)
CIOA	Committee for International Olympic Aid (Uluslararası Olimpik Yardım Komisyonu)
EOC	The Olympic European Committees (Avrupa Olimpiyat Komiteleri)
HİS	Herkes İçin Spor
IOA	International Olympic Academy (Uluslararası Olimpik Akademi)
IOC	International Olympic Committee (Uluslararası Olimpiyat Komitesi)
NOC	National Olympic Committee (Ulusal Olimpiyat Komitesi)
OCA	Olympic Council of Asia (Asya Olimpik Konseyi)
ONOC	Oceania National Olympic Committees (Okyanusya Ulusal Olimpiyat Komiteleri)
OSD	Olympic Solidarity Commission (Olimpik Dayanışma Komisyonu)
OSP	Olympic Solidarity Programs (Olimpik Dayanışma Programları)
OVEP	Olympic Values Education Programme (Olimpik Değerler Eğitim Programı)
PASO	Pan-American Sports Organisation (Pan-Amerikan Spor Organizasyonu)
PGA of NOCs	Permanent General Assembly of the NOCs (Ulusal Olimpiyat Komiteleri Sürekli Genel Kurulu)
TMOK	Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
UN	United Nations (Birleşmiş Milletler)
UNEP	United Nations Environment Programme (Birleşmiş Milletler Çevre Programı)

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Olimpik Anlayışın, temelinde “Herkes için Spor” felsefesi yer almaktadır. Son yıllarda, Uluslararası Olimpiyat Komitesi’nin (IOC)’nin çabalarının da “Herkes için Spor” kavramını yeniden canlandırmak yönünde olduğu bilinmektedir. Bu görüş, 2007 yılında Avrupa Birliği Komisyonu tarafından hazırlanan “Sporda Beyaz Sayfa” (*White Paper on Sport*) adlı bildiri kitabında ve 2002 yılında yapılan “Spor yoluyla eğitim” forumunun sonundaki bildiri, “sporun bütün insanları eğiten bir araç olarak kalması gerektiği, etik ve fair play kuralları içinde uygulanan sporun ahlaki ve fiziksel kuvveti geliştireceği” şeklinde vurgulanmıştır. Birleşmiş Milletler (UN), 2003 Raporu’na göre; sporun eğitimi, sağlığı, gelişimi ve barışı geliştiren bir araç olduğu belirtip, 2005 yılını “Uluslararası Spor ve Beden Eğitimi Yılı” olarak ilan etmişlerdir. 2005 yılının “Uluslararası Spor ve Beden Eğitimi Yılı” ilan edilmesinin arkasında yatan en büyük neden, spor ve beden eğitimi alanının insanlığın gelişimi ve barışçıl bir ortam yaratma potansiyeline sahip olduğunun farkına varılmasıdır (UN, 2005).

Olimpik Hareket, Olimpik Antlaşma’ yı rehber olarak benimseyen örgütleri, sporcuları ve diğer kişileri IOC’nin otoritesi altında toplar. Bu amacı gerçekleştirmek için olanaklarının elverdiği ölçüde tek başına ya da başka örgütlerle işbirliği içinde barış anlayışını yaygınlaştırmaya yönelik eylemlerde bulunur (Olympic Charter, 2010: 13).

IOC’nin üzerinde dikkatle durduğu ve oluşturmak istediği spor kültürünün göstergeleri olan olimpik değerlerin, Olimpiyat oyunlarının ve Olimpik Hareketin temel değerleri olduğuna inanılır. Spor, kültür ve eğitimi bir araya getiren Olimpik hareket, temelinde insanlığın ileriye gitmesi için gerekli olan değerlerdir. Bireysel ve organizasyonel düzeyde ilham kaynağı olan Olimpik Hareketin üç temel değeri;

- Saygı,
- Mükemmellik ve
- Arkadaşlıktır (IOC, 2008: 1).

Olimpik Hareketin bileşenleri incelendiğinde; uluslararası düzeyde en yetkili organın IOC olduğu kabul edilmektedir. IOC'nin temel görevlerinden biri de “Sporu her düzeyde ve her yerde yaymak” tır (Lacotte, 2006: 2). IOC'nin bu temel görevini yerine getirebilmek için yapmış olduğu çok çeşitli çalışmalar, projeler ve eylemler kendi bünyesinde oluşturduğu komisyonlarca yürütülmektedir. Bu komisyonlardan birisi de “Olimpik Dayanışma Komisyonu” (*Olympic Solidarity Commission*)’ dur.

Olimpik Dayanışma Komisyonu (OSC)’nun kurulması süreci 1960’lı yıllarda başlamıştır. Daha sonra çeşitli aşamalardan geçmiş ve son olarak 1981 yılında dönemin IOC Başkanı Samaranch ve Ulusal Olimpiyat Komiteleri Birliği (ANOC) Başkanı Mario Vázquez Raña tarafından IOC’ ye bağlı bir komisyon olarak günümüze kadar çalışmalarını sürdürmüştür (Olympic Solidarity, 2009: 4).

Bu araştırmada temel amaç; IOC’ nin uyguladığı, Olimpik Dayanışma Programlarını ve Olimpik Değerleri “Herkes için Spor” anlayışı çerçevesinde inceleyerek, Dünya ve Kıtalararası programların yürütülmesinde görev yapan Ulusal Olimpiyat Komitelerinin kendi ihtiyaç ve değer yargıları ile hazırladıkları/hazırlayacakları yerel programların Olimpik Değerlerin yaygınlaştırılmasına nasıl katkı sağladığını/sağlayacağını ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşabilmek için araştırmada Olimpik Dayanışma Programları; kapsam, içerik, program alt yapıları, etkinlik alanları, uygulanma biçimleri ve uygulama yapabildikleri hedef kitleler açısından incelenmiştir. 2001 yılından itibaren her dört yılda bir hazırlanan Olimpik Dayanışma Programları, Ulusal Olimpiyat Komitelerince yapılandırılarak uygulamaları konusunda da yardımcı olmaktadır. Araştırmanın sonucunda; IOC’ nin uyguladığı Olimpik Dayanışma Programlarının ve Olimpik Değerlerin Olimpik Anlayış içerisindeki HİS etkinliklerinin incelenmesi ve analizi gerçekleştirilmiştir.

1.1. Problem Cümlesi

IOC'nin uyguladığı, Olimpik Dayanışma Programlarının ve Olimpik Değerlerin “Herkes için Spor” anlayışı çerçevesinde incelenmesi, araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.2. Alt Problemler

Araştırmanın problemini çözümleyebilmek amacıyla aşağıdaki sorulara yanıt verilmesi planlanmıştır.

1. IOC'nin Olimpik Dayanışma Programlarının yapısı nedir?
2. NOC Olimpik Dayanışma Programlarının mevcut durumuna ilişkin katılımcıların görüşleri ve yapılan uygulamalar nelerdir?
3. Olimpik Dayanışma Programları içerisinde yer alan Olimpik Değerler nelerdir?
4. Olimpik Dayanışma ve Olimpik Değerler arasındaki ilişkiye yönelik katılımcıların görüşleri nelerdir?
5. IOC üye ülkelerindeki; OSP içerisinde Olimpik Değerler Eğitim Programı (OVEP)'in kapsamı ile ilgili uygulamalar nelerdir?
6. Olimpik Dayanışma Programlarında yer alan “Herkes için Spor” etkinliklerinin Olimpik Değerlerin gelişimindeki rolü nedir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada temel amaç; IOC' nin uyguladığı, Olimpik Dayanışma Programlarını ve Olimpik Değerleri “Herkes için Spor” anlayışı çerçevesinde inceleyerek, Dünya ve Kıtalararası programların yürütülmesinde görev yapan Ulusal Olimpiyat Komitelerinin kendi ihtiyaç ve değer yargıları ile hazırladıkları/hazırlayacakları yerel programların Olimpik Değerlerin yaygınlaştırılmasına nasıl katkı sağladığını/sağlayacağını ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşabilmek için araştırmada Olimpik Dayanışma Programları; kapsam, içerik, program

alt yapıları, etkinlik alanları, uygulanma biçimleri ve uygulama yapabildikleri hedef kitleler açısından incelenmiştir. 2001 yılından itibaren her dört yılda bir hazırlanan Olimpik Dayanışma Programları, Ulusal Olimpiyat Komitelerince yapılandırılarak uygulamaları konusunda da yardımcı olmaktadır. Araştırmanın sonucunda; IOC’ nin uyguladığı Olimpik Dayanışma Programlarının ve Olimpik Değerlerin Olimpik Anlayış içerisindeki HİS etkinliklerinin incelenmesi ve analizi gerçekleştirilmiştir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Günümüz toplumunda, yaşantımızın spor dışındaki diğer alanlarında da saygı, sevgi, dostluk, kardeşlik gibi sahip olmamız gereken sosyal, kültürel, ahlaki ve etik değerlerimizin kaybolduğunu görmekteyiz. Bu nedenle, Olimpik Anlayışının herkes için spor çerçevesinde Olimpik Değerlerin özellikle çocuklarımıza ve gençlerimize tekrar hatırlatılması gerekmektedir. Olimpik Dayanışma Programlarının derinlemesine analiz edilerek araştırılması sonucunda; Olimpik Değerlerin yaygınlaştırılma çalışmalarını ortaya koyulması ve bu programların Türkiye için kullanılabilir hale getirilmesi beklenmiştir.

1960’lı yıllarda başlamış olan Olimpik Dayanışma program çalışmaları, son on yılda IOC faaliyetleri içerisinde daha fazla yer almaktadır. “Olimpik Dayanışma Komisyonu” olarak IOC bünyesinde yapılanmasına ve bu yapılanma içerisinde etkinliklerini sürdürmesine rağmen, birçok ülkenin Ulusal Olimpiyat Komitesi’nin -bu ülkelerden biri de halen Olimpiyat Oyunları’na adaylık sürecinde olan Türkiye’dir- henüz bu konuda kapsamlı bir program çalışması ve uygulaması başlatmamış olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle bu ve benzer çalışmaların ülkelerin Olimpik Dayanışma Programlarının gelişimine destek sağlayacağı yönü açısından önemli görülmektedir.

1.5. Sayıtlar:

1. Araştırmada kullanılmak üzere hazırlanan anket ve görüşme sorularının araştırmanın amacını kapsadığı varsayılmıştır.
2. Araştırmada bilgi toplama formu doldurtulmuş ve görüşme yapılan resmi çalışanların, Olimpik Dayanışma Programları hakkında bilgi verebilecek uygun bireyler oldukları varsayılmıştır.
3. Araştırmaya katılan bireylerin bu araştırmada kullanılan bilgi toplama formlarına kendi istekleri doğrultusunda dürüst ve içtenlikle cevap verdikleri varsayılmıştır.
4. Araştırmaya katılan bireylerin bu araştırma süresince yapılan görüşmelere kendi istekleri doğrultusunda dürüst ve içtenlikle cevap verdikleri varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar:

1. Bu araştırma 14–17 Haziran 2010 tarihleri arasında, Finlandiya’da yapılan “13. Dünya Herkes İçin Spor Kongresi”ne katılan Ulusal Olimpiyat Komitesi temsilcileri ve TMOK desteği ile çevrimiçi ulaşılan, Ulusal Olimpiyat Komiteleri’nde resmi görev yapan çalışanları ile sınırlıdır.
2. Araştırma süresince katılımcılar ile yapılan yüz yüze görüşmeler ses kayıt cihazına kayıt edilen bölüm ile sınırlandırılmıştır.
3. Araştırma süresince katılımcılar ile yapılan çevrimiçi görüşme formu süreci bilgi ve anket formuna verilen cevaplar ile sınırlandırılmıştır.
4. Doküman analizleri IOC tarafından ilan edilen 17 farklı OVEP dokümanları ile sınırlandırılmıştır.

1.7. Tanımlar

Uluslararası Olimpiyat Komitesi: Süresiz bir şekilde kurulmuş, devlete bağlı olmayan ve kar amacı gütmeyen bir organizasyondur (Olympic Charter, 2010: 29).

Olimpik Hareket: Olimpik Antlaşma'yı rehber olarak benimseyen örgütleri, sporcuları ve diğer kişileri, en yüksek otorite olan Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin çatısı altında toplar ve Olimpizmin amacını gerçekleştirmek için olanakların elverdiği ölçüde tek başına ya da başka örgütlerle işbirliği içinde barışı yaygınlaştırmaya yönelik eylemlerde bulunur (IOC, 2004: 17).

Olimpik Antlaşma: IOC tarafından Olimpizmin ilkelerinin, kurallarının ve de tüzüklerinin kanun halinde derlenmesidir (Olympic Charter, 2010: 9).

Olimpik Dayanışma: Özellikle desteğe ihtiyacı olan Ulusal Olimpiyat Komiteleri için destek programları planlamak, organizasyonunu yapmak ve kontrol etmek ile yükümlü bir IOC hareketidir (Olympic Charter, 2010: 18).

Olimpik Dayanışma Komisyonu: Olimpik Dayanışma Programlarının amaçlarını gerçekleştirmek üzere kurulmuş yasal organlardır (IOC Factsheet, 2008: 1).

Değer: Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet (TDK, 2010).

Olimpik Değerler: Olimpiyat Oyunlarının ve Olimpik Hareketin temel değerleridir. Bu değerler; "Arkadaşlık, mükemmellik ve saygı"dan oluşan evrensel kavramların derinlemesine ifade edildiği güçlü kelimelerdir (Özbey ve Güzel, 2009: 50).

Olimpik Değerler Eğitim Programı (OVEP): IOC'nin desteğiyle Olimpik Eğitim alanında, Olimpik Hareketi yaygınlaştırma amaçlı organizasyonları ile 8–18 yaş arası çocuk ve gençleri hedefleyen ve onlara eğitim değerleri ve felsefesi hakkında bakış açısı kazandırmaya çalışan bir programdır (Rezende, 2008: 3).

Herkes İçin Spor: Irk, sosyal sınıf ve cinsiyet farkı gözetmeksizin tüm bireyler için sporun bir insan hakkı olduğu, Olimpik idealin gelişmesi hareketidir (IOC, 2010).

Rekreasyon: Kraus'a göre rekreasyon, genellikle katılımcıların gönüllü olarak serbest zamanlarında gerçekleştirmek üzere hoşnutluk, zevk ya da yaratıcı zenginlik elde etmek için seçtiği aktivite ya da deneyimleri içermektedir ve birey bu durumdan kişisel veya sosyal kazanımlar ile ilgili algılar elde eder (Veal, 1992: 8).

BÖLÜM II

2. KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR

2.1. Olimpik Hareket

İnsanlığın sosyal ve fiziksel gelişiminde spora katılım önemli faktörlerden birisidir. Bu yüzden, özellikle ekonomik olarak gelişmiş ülkelerde kaliteli nüfus oluşmasında etkili spor programları yer almaktadır. Bu kaliteli popülasyona ulaşabilmek için gençlerin spora katılımını sağlamak gerekmektedir. Genç nüfusun spor yapan bireyler olarak yetişmesi onlara ahlak, etik, disiplin, saygı, paylaşım ve fair play gibi insani değerlerin kazanılmasında da yardımcı olacaktır. Bunların yanı sıra, sportif aktiviteler ile uğraşmak bireyin hoş zaman geçirmesi, zevk alması, stresini azaltması ve de alkolizm, madde bağımlılığı gibi kötü alışkanlıklardan da uzak kalmalarını sağlayacaktır (Mangkang, 2009: 206–207).

Spor, bugünün toplumunun bir yansımasıdır. Çünkü spor, toplumların gelişime yardım eden ve farklı kültürlerde barışın savunucusu olan bir araç olarak görülmektedir. 2004 yılında, Barselona'da gerçekleşen "Evrensel Kültürler Forumu" nun spor oturumunda söz alan dönemin IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu Başkanı Pere Miro; sporun eğitimin zorunlu bir parçası olduğunu, toplumların gelişimi ve bununla birlikte toplumların bütünlüğünü sağlayan ve hoşgörüsüzlüğü ortadan kaldıran bir araç olarak kullanıldığını ifade etmiştir (Kartakoullis ve Ark., 2009: 49).

Olimpik Hareketin dayanağı olan 'Olimpizm' terimi ilk olarak Olimpiyat Oyunlarının yeniden doğuşunu sağlayan Baron Pierre de Coubertin tarafından kullanılmıştır. Coubertin, 19.yy'ın sonlarında, sporun popüler kültürün merkezi haline

geleceğini ve spor ve fiziksel aktivitenin evrensel bir felsefeye hizmet edeceğini anlamıştır. Coubertin, Olimpizm felsefesinin spor aracılığı ile insanlığın entelektüel, ahlaki ve fiziksel görünüşün uyum içerisinde gelişimine hizmet edebileceğini savunmuştur (Chatziefstathiou, 2005: 13).

Olimpizm, kapsamlı bir sosyal ve kültürel dönüşüm içerisinde doğmuştur. Olimpizmin yaratıcısı onu yeni bir marka, tüm insanlığa yayılan evrensel değerleri temel alan ve bireylerin, toplumların, etnik grupların, ulusların, kültürlerin ve uygarlıkların arasındaki ilişkiyi sağlayan küresel bir hareket olarak hayal etmiştir (Dziubinski, 2009: 127).

Coubertin'e göre Olimpizmin eğitimsel değerleri;

1. “En iyi” olmak için çabalamak,
2. Kurallara, rakiplere ve kendine saygı göstermek,
3. Yarışma ruhundan zevk almak,
4. Kendisinin ve rakiplerinin gösterdiği çabayı takdir etmek (Andreu-Cabrera, 2010: 22).

Olimpik Hareket; 19. yy’ ın sonlarında Avrupa’da ortaya çıkan “Uluslararası Barış Hareketi”nin ve “Uluslararası Spor Hareketi”nin bir parçasıdır. Modern Olimpiyatların kurucusu Pierre de Coubertin 1919’da bu harekete şöyle destek vermiştir: “Her spor herkes içindir” (Arnold, 1996: 1).

Pierre de Coubertin, Olimpik Hareketi eğitim ve sosyal reform stratejisi olarak başlatmıştır. Bu bağlamda sporu eğitimde değişim aracı olarak kullanmayı düşünmüştür (Kidd, 2009: 1)

Resmi olarak bir ideolojiye bağlı olan Olimpiyat Oyunları ve Olimpik Hareket diğer spor olaylarından ve organizasyonlarından farklıdır. Bu fark; “.... var olan veya istenilen toplumsal düzeni meşrulaştırmak için kullanılan bir dizi sistemli savunma ve inançlar”dır. Olimpik Antlaşma’da –IOC’nin “kural kitabı”- bu savunma ve inançların resmi uyarlaması Olimpizmin 2. ve 3. temel prensiplerinde ifade edilmektedir:

2. *Temel Prensiptir*,”Olimpizm bir yaşam felsefesidir; bedene, iradeye ve zihne özgün nitelikleri yücelterek, dengeli bir biçimde bütünleştirir. Olimpizm sporu kültür ve eğitim ile kaynaştırarak, çaba göstermenin, iyi örneklerin eğitsel değerinin ve evrensel temel ahlak ilkelerine saygının verdiği mutluluğa dayalı bir yaşam biçimi yaratmayı amaçlar”.

3. *Temel Prensiptir* ise; “Olimpizmin amacı, sporun her yerde uyumlu insan gelişmesine hizmet etmesini sağlamak, bu yolla insan sağlığını titizlikle koruyan barışçıl bir toplumun yaratılmasında özendirici bir rol oynamaktır” (Loland, 1995: 49).

Sporun herkes için olduğu anlayışına Avrupa Birliği (EU)’nin 2007 yılında hazırlamış olduğu “Sporda Beyaz Sayfa” (*White Paper on Sport*) adlı bildirisinde destek vermiştir. Bu bildiri de Olimpik Hareketin temsilcisi sayılan P. de Coubertin’in şu sözüne yer verilmiştir: “ Spor, her kadın ve erkeğin kalıtsal mirasıdır ve yokluğu asla doldurulamaz” (European Communities, 2007: 2).

Olimpik Hareket, temel insani değerleri dünyaya yaymaya çalışma ve spor aracılığı ile dünya gerçeklerini geliştirme amacıyla oluşan evrensel bir harekettir (Ren, 2008: 1).

Olimpik Hareketin temel amacı, gençleri spor yolu ile ayrımcılık gözetmeksizin, karşılıklı anlayış, arkadaşlık, dayanışma ve fair play ruhu ile eğiterek daha iyi ve daha barışçıl bir dünya inşa etmektir. Olimpik Hareket, kültür ve eğitim ile sporu ilişkilendirerek eğlenirken eğitimsel değerlerin iyi örneklerinin sergilendiği ve evrensel etik değerlerine saygının gösterildiği bir yaşam stili yaratmayı hedefler. Bu nedenle Olimpik Hareketi; sporu kullanarak temel değerlerimizi şekillendiren, barışçıl, demokratik ve insancıl, kültürel ve ekolojiye saygılı bireyleri yaratmaya çabalayan bir hareket olarak tanımlayabiliriz.(Durantez et al., 2010: 4).

IOA’ın seçkin dekanlarından biri olan Otto Szymiczek Olimpik Hareketi şu sözlerle anlamlandırmıştır: “Olimpik Hareket herkese açıktır; amacı ise sadece birkaç altın madalya toplamak değildir. Aksine, yaşı ve cinsiyeti ne olursa olsun spor yapmak

isteyen tüm insanlar için fırsat sağlamaktır. Bu durum için tüm dünyada duyulmaya başlanan slogan ise “Herkes İçin Spor”dur (DaCosta, 2002: 34).

Hunterformer’ın (2001) yapmış olduğu bir saptamaya göre; Olimpik Hareket çerçevesinde spor, performans mükemmelliğine yoğun bir şekilde odaklandığında ve yaşamda kurucu ilke olarak saptandığında bireylerin hayatlarını pozitif anlamda değiştirmektedir. Yarışmaların para ve tanınmada olduğu gibi sadece kişisel kazanç olarak kullanılmasına izin verildiğinde ise bu olumlu çizgi bulanıklaşmakta ve saygısızlığa dönüşmektedir; bu gücü kullananlar yüzeysel ve kısa ömürlü başarılar kazanmaktadırlar. Bu tip bireyler kaliteli bir yaşam için yeni nesillere bırakılacak kalıcı maddeler önermezler.

Olimpik Hareket, Olimpik Antlaşma’ yı rehber olarak benimseyen örgütleri, sporcuları ve diğer kişileri Uluslararası Olimpiyat Komitesi’nin otoritesi altında toplar. Bu amacı gerçekleştirmek için olanaklarının elverdiği ölçüde tek başına ya da başka örgütlerle işbirliği içinde barış anlayışını yaygınlaştırmaya yönelik eylemlerde bulunur (IOC, 2004: 17).

Olimpik Hareketin üç ana bileşeni Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), beş kıtayı temsil eden 205 Ulusal Olimpiyat Komitesi (NOC) ve 33 Uluslararası Spor Federasyonu (IF)’dur. Bu üç ana oluşuma ilaveten Olimpiyat Oyunları Organizasyon Komiteleri (OCOGs), Uluslararası Spor Federasyonlarına ve Ulusal Olimpiyat Komitelerine bağlı ulusal birlikler, kulüpler ve kişiler ve de IOC tarafından tanınan diğer organizasyonlar yer almaktadır (Masteralexis, Barr, Hums, 2009: 184).

Olimpik Dayanışma Programları, Proje Yöneticisi Savoy-Girard (2002: 151)’a göre; “Gençliğin dünya festivali yani Olimpiyat Oyunları, buz dağının görünen yüzü ise; hiç kimse unutmamalıdır ki Olimpik Hareket buz dağının gizli kalmış parçasını temsil etmektedir”.

Spor, Olimpizm ve Olimpiyat Oyunları bugünün toplumlarının ayrılmaz bir parçasıdır. Bu nedenle, evrensellik, dayanışma ve tarafsızlık gibi temel ilkeleri

benimseyen ve ırk, din, siyasi görüş, cinsiyet gibi ayrımcılıklarla bağdaşmayan Olimpik Harekete güvenmek bizim için önemlidir.

2.1.1. Uluslararası Olimpiyat Komitesi

Spor; günümüz modern dünyasında Olimpizmin ifade edilebileceği en güçlü kültürel bir fenomendir. Sporun, yüksek idealler ve değerler içerisinde görülmesi, onun büyük bir aile olarak insanları bir araya getirmede ve iletişimin kurulmasında evrensel bir dil olarak yerini almasını sağlamıştır. Bu aile "*Olimpik Aile*" olarak adlandırılmaktadır ve bu kavram, dostluk, kardeşlik, karşılıklı anlayış ve hoşgörü gibi tüm değerleri kapsayan bir özelliğe sahiptir (Mitchell, 1999: 42).

Olimpik Ailenin en üst organı olan Olimpik Hareket, üç temel bileşenden oluşmaktadır. Bu bileşenler; Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), Uluslararası Spor Federasyonları (IFs) ve Ulusal Olimpiyat Komiteleri (NOCs) dir.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi 1894 yılında, Fransa'nın Paris şehrinde kurulan, daha sonrasında İsviçre'nin Lozan şehrinde yeniden yapılanan Olimpik Hareketin merkezidir. Lozan bu anlamda "Uluslararası Kültürlerin Şehri" olarak bilinmektedir. IOC, uluslararası düzeyde, özerk ve kar amacı gütmeyen Olimpik Hareketin en yetkili organıdır. Ayrıca bu organ Olimpik Hareketin yöneticisi, savunucusu ve de danışmanı olarak hizmet etmektedir. Yasal bir kuruluş olan IOC, Olimpik Hareketin yönetiminde Olimpik Antlaşmanın (*Olympic Charter*) kurallarına bağlıdır (Chatzigianni, 2006: 94–95).

Olimpik Antlaşmanın (Olympic Charter, 2010: 14–15) 2. maddesine göre IOC'nin kuruluş amacı Olimpizmin tüm dünyada gelişimini sağlamak ve Olimpik Hareketi yönlendirmektir. Bu amacını gerçekleştirmek için IOC'nin görevleri ise;

1. Sporda etik değerlerin gelişimini desteklemek ve teşvik etmek. Bunun yanı sıra, spor yolu ile gençlerin eğitimini sağlamak ve sporda fair play ruhunun yaşatılmasını ve şiddetin önlenmesi konularında çaba sarf etmek,
2. Sporun ve spor organizasyonlarının, organizasyonu, desteklenmesi ve

- koordinasyonun sağlanması için özendirici olmak ve destek olmak,
3. Olimpiyat Oyunlarının düzenli olarak gerçekleştirilmesini sağlamak,
 4. Kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yaparak, sporu insanlığın hizmetine sunmak ve barışın gelişimine katkıda bulunmak,
 5. Olimpik Hareketin birlik ve beraberliğini güçlendirmek ve bağımsızlığını korumak için önlem almak,
 6. Olimpik Harekete zarar verecek herhangi bir ayrımcılığa karşı önlem almak,
 7. Sporun tüm düzeyinde ve her durumda kadının spora katılımını ve kadın-erkek eşitliği ilkesinin uygulanmasını desteklemek ve teşvik etmek,
 8. Sporda doping uygulamalarına karşı verilen savaşta önderlik yapmak,
 9. Sporcuların sağlıklarını korumak amacıyla alınan tedbirleri desteklemek ve teşvik etmek,
 10. Sporun veya sporcunun herhangi bir siyasi ya da ticari suiistimaline karşı çıkmak,
 11. Spor organizasyonlarını ve yerel otoriteleri sporcuların toplumsal ve mesleki geleceklerini güvence altına alınması için gösterdikleri çabaları desteklemek ve onları bu konuda teşvik etmek,
 12. “Herkes için Spor” anlayışının gelişimini desteklemek ve teşvik etmek,
 13. Kurum ve kuruluşları çevresel konularda sorumluluk almaları konusunda teşvik etmek ve desteklemek, sporda sürdürülebilir gelişimin sağlanmasını teşvik etmek ve Olimpiyat Oyunlarının bu konulara uygun bir şekilde gerçekleştirilmesini gerekli kılmak,
 14. Olimpiyat Oyunlarına ev sahibi şehir ve ülkeleri oyunlardan geriye pozitif miras bırakmak konusunda teşvik etmek,
 15. Sporu, kültür ve eğitim ile harmanlayan girişimleri desteklemek ve teşvik etmek ve
 16. Kendilerini Olimpik Eğitim çalışmalarına adanmış olan Uluslararası Olimpik Akademi (IOA)’nin ve diğer eğitim kuruluşlarının faaliyetlerini desteklemek ve teşvik etmektir.

IOC, bu görevleri yerine getirebilmek için 70 bireysel üye, 15 aktif sporcu, 15 Uluslararası Federasyonlar temsilcisi ve 15 Ulusal Olimpiyat Komitesi temsilcilerinden

oluşan 115 üye ile limitli bir temsil gücüne sahiptir. Ayrıca, aralarında Kültür ve Eğitim, Olimpik Dayanışma, Spor ve Çevre, Kadın ve Spor ve Herkes için Spor gibi 25 komisyondan oluşan bir organizasyon yönetim birimi vardır (IOC Official Web Site, 2011).

2.2. Olimpik Dayanışma

Olimpik Hareketin bileşenleri incelendiğinde; uluslararası düzeyde en yetkili organın IOC olduğu kabul edilmektedir. IOC'nin temel görevlerinden biri de “Sporu her düzeyde ve her yerde yaymak” tır (Lacotte, 2006: 2). IOC'nin bu temel görevini yerine getirebilmek için yapmış olduğu çok çeşitli çalışmalar, projeler ve eylemler komisyonlarca yürütülmektedir. Bu komisyonlardan birisi de “Olimpik Dayanışma Komisyonu” (*Olympic Solidarity Commission*)’dur.

1961 yılında gerçekleştirilen “58. IOC Oturumu”nda, IOC'nin önde gelen üyelerinden Fransız üye Kont Jean de Beaumont, amacı bağımsızlığını yeni kazanmış Asya ve Afrika ülkelerine yardım olan bir Komisyon kurulmasını önermiştir. Bu öneri kabul edilmiş ve Uluslararası Olimpik Yardım Komisyonu (*Committee for International Olympic Aid*) (*CIOA*) kurulmuştur. 1968 yılında ise Komisyon aynı isimi korumuş ve bir IOC Komisyonu olarak görev yapmayı sürdürmüştür. 1971’de CIOA, Ulusal Olimpiyat Komitelerinin Sürekli Genel Kurulu’nda (*Permanent General Assembly of the NOCs*) başlatılan benzer bir projeye dahil olmuştur ve bu yıl itibarıyla de “IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu”nu haline dönmüştür (Miro, Savoy-Girard, 2002: 80).

Dönemin IOC üyesi Fransız Jean de Beaumont (March 1969: Letter 55, to IOC Executive Orifice) CIOA’nın kuruluşunu kendi sözleriyle şu şekilde anlatmıştır:

“Yardım Komisyonu IOC’ye Olimpik İdealin ve Olimpik Hareketin genişlemesi ve yayılmasında destek olması amacıyla 1961 yılında kurulmuştur. Komisyon kurulduğunda, zamanın ihtiyaçlarına

bakıldığında kesinlikle umut vericidir. Bazı NOC'ların sorunları için kendi çözümlerini bulmaya çalışmalarının hemen sonrasında kurulmuştur. Bu süreç Ulusal Olimpiyat Komitelerinin Sürekli Genel Kurulu'nun nasıl kurulduğunu göstermektedir” (S. Al-Tauqi, 2003: 214).

Araştırmacılar olimpik yardım politikasının doğuşunu farklı açılardan kavramlaştırmışlardır. Bazıları, bu programı özellikle uluslararası ilişkilerin kurulabileceği yabancı devlet politikası olarak görürlerken; başka araştırmacılar ise, olimpik yardım politikalarını, IOC ile iletişimi sağlayacak bir program olarak görmüşlerdir ve evrensel spor kültürünün yaratılması süresinde Ulusal Olimpiyat Komiteleri tarafından yapılmakta olan faaliyetlerin harekete geçirilmesi, kontrol edilmesi ve standartlaştırılmasında politik bir araç olabileceğini belirtmişlerdir (S. Al-Tauqi, 2003: 44).

Olimpik Dayanışma Programlarının 1970li yıllarda oluşturmuş olduğu politikasında şu ilkeler yer almaktadır (Olympic Solidarity Report, 1976: 17):

- Sporun ve Olimpik İdealin gelişimini sağlamak için destek talep eden ülkelere yardım etmek,
- Gelişmekte olan ülkelere öncelik vermek,
- Verilen yardımı mutlaka NOC'lar aracılığı ile gerçekleştirmek,
- Yapılan yardımların tamamının bir kısmını ücretlendirmek (S. Al-Tauqi, 2003: 238).

Olimpik Dayanışma Programları'nın geliştirmekte olan ülkelerle ilişkisi 1994 yılında (28 Ağustos–5 Eylül) Paris'te düzenlenen “IOC Yüzüncü yıl Kongresi Gündemi”nde ayrıntılı olarak ele alınmıştır. “*Toplumsal Bağlamda Spor*” olarak belirlenen gündemin bir maddesinde; geliştirmekte olan ülkeler için belirlenen odak noktalarının önemli bir başlığı “*Herkes İçin Spor*” anlayışı üzerine olmuştur (Anthony, 1995: 86).

Olimpik Dayanışma iyiliğin, anlayışın ve uluslararası paylaşımın; kültürel

değişimlerin, sporun gelişiminin ve spor eğitiminin; toplumu ilgilendiren insan bütünlüğü ve barışının temel kavramı olan Olimpik etiği yansıtmaktadır (Savoy- Girard, 2005: 80).

Olimpik Dayanışma Programlarının içeriğinin temelinde; Olimpik Antlaşma'da da öngörüldüğü üzere, özellikle desteğe ihtiyacı olan Ulusal Olimpiyat Komiteleri (NOC) için destek programları planlamak, organizasyonunu yapmak ve kontrol etmektir. Olimpik Antlaşma; Kural 5'e göre (*Bye-Law to Rule 5*) Olimpik Dayanışma Programlarının amaçları şunlardır:

1. Olimpizmin temel prensiplerini yaymak,
2. Ulusal Olimpiyat Komitelerine, Olimpiyat Oyunlarına katılabilmeleri için sporcu ve takımlarını hazırlamalarına yardım etmek,
3. Sporcuların ve antrenörlerin teknik açıdan spor bilgilerinin gelişmesine yardım etmek,
4. Olimpik Dayanışma Programı bursları aracılığı ile Ulusal Olimpiyat Komiteleri ve Uluslararası Federasyonlar ile işbirliği yaparak sporcu ve antrenörlerin teknik düzeylerini burs vererek yükseltmek,
5. Spor yöneticileri yetiştirmek,
6. Özellikle Olimpik eğitim ve sporun yaygınlaştırılması gibi amaçlar güden, kuruluş ya da kişiler ile işbirliği yapmak;
7. Ulusal ya da uluslararası birimler ile işbirliği içinde gerekli yerlerde basit, işlevsel ve ekonomik spor tesisleri kurmak;
8. Ulusal Olimpiyat Komitelerinin yönetimi ya da himayesi altında ulusal, bölgesel ya da kıtasal düzeyde yarışmaların düzenlenmesini ve ayrıca delegasyonlarının Bölgesel ve Kıtalararası Oyunlara hazırlık ve katılımlarını desteklemek;
9. Ulusal Olimpiyat Komiteleri arasında ikili ve çok taraflı işbirliği programlarını teşvik etmek;
10. Hükümetleri ve uluslararası kuruluşları, sporu resmi kalkınma yardımı kapsamına almaya teşvik etmektir (Olympic Charter, 2010: 18).

Komisyon Olimpik Dayanışma Programları aracılığı ile aşağıda belirtilen

aktiviteleri yönetmekle sorumludur:

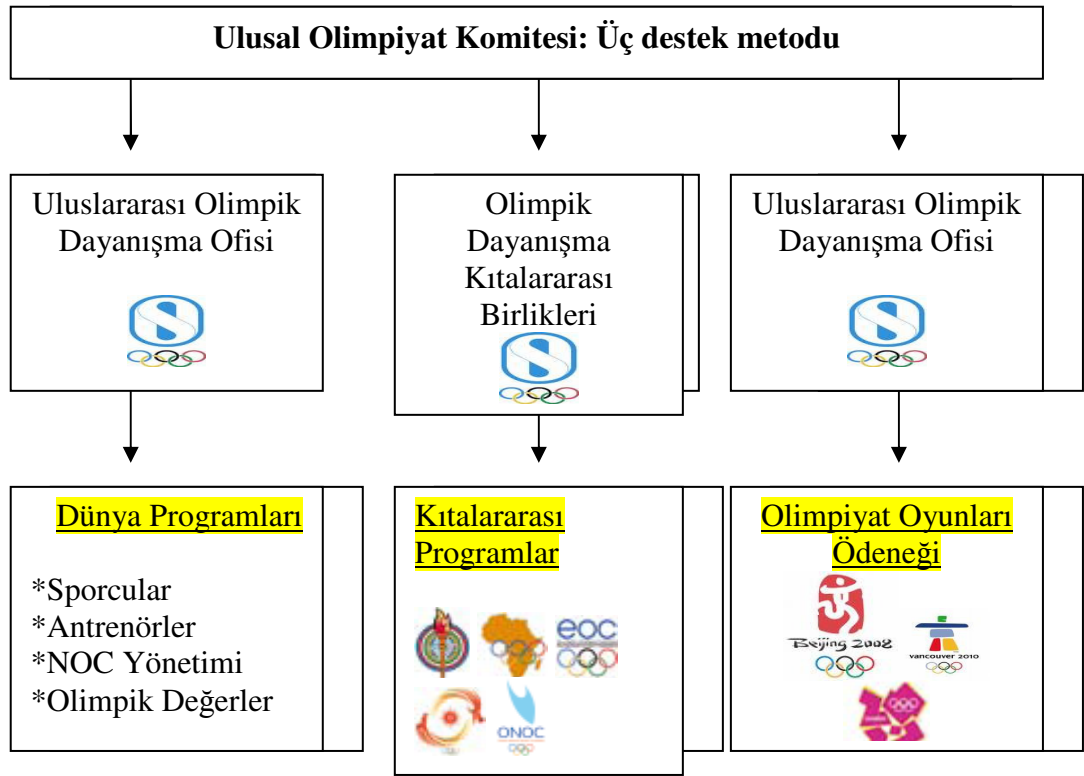
- Oluşturulan programları onaylama,
- Programların bütçelerini onaylama,
- Programların yürütülmesi ve lojistik destek sağlama,
- Etkinlikleri kayıt ve kontrol altına alma, vb.dir (OS, 2006: 12).

2.2.1. Programların Ulusal Olimpiyat Komiteleri (NOC) için sağladığı yararlar

Olimpik Dayanışma Komisyonu, tüm NOC' ların önemli ihtiyaçlarını karşılama ve destek verme çabasına Olimpik Antlaşma ve 2009–2012 dört yıllık planı doğrultusunda devam etmektedir. NOC' lara kendi yapılarının gelişimi için verilen destek, onlara Olimpik Hareket tarafından özellikle Olimpik ideallerin desteklenmesi ve sporculara yardım edilmesi için verilen tüm sorumlulukları yerine getirmeye olanak tanımaktadır. Bu nedenle, NOC' lar, ulusal düzeydeki yapılanmaları ve genel olarak Olimpik Hareket Anlayışı içindeki durumlarını ve rollerini güçlendirme durumundadırlar. Dört yıllık periyodlar süresince, NOC' ların bu sorumluluklarını yerine getirmelerine yardımcı olmak amacı ile Olimpik Dayanışma Programları onlara finansal, teknik ve yönetsel alanlarda etkili bir danışma hizmeti ve desteği sunmaktadır. Bu destek aşağıdaki şekilde gerçekleşmektedir.

1. Sporun tüm alanlarda gelişimini ve güçlendirmesini sağlayan DÜNYA PROGRAMLARI,
2. Her kıtanın belirli ihtiyaçlarını karşılamak için düzenlenmiş KİTALARARASI PROGRAMLAR,
3. Programların çeşitliliğini tamamlayıcı ve NOC' lara Oyunlar öncesinde, sırasında ve sonrasında finansal destek sağlayıcı OLİMPİYAT OYUNLARI ÖDENEĞİ' dir (Olympic Solidarity, 2009: 6).

Dünya ve Kıtalararası Programlar kapsamındaki ortak temel düşünce; “özerkliğin” temel alınmasıdır. Bu temel düşünce ile beraber, “hedeflerin gerçekleşmesine” ve yönetim uygulamalarındaki “koordinasyon sürecinin etkinliliğine” de dikkat edilmektedir.

Şekil 1: Olimpik Dayanışma'nın Yapılanması, (Olympic Solidarity, “Where The Action Is”, 2009: 6)

2.2.2. Olimpik Dayanışma Komisyonu'nun yapısı ve organizasyonu

Olimpik Dayanışma Komisyonu; ağırlıklı olarak Ulusal Olimpiyat Komitesi temsilcilerinin yer aldığı IOC ve Olimpik Hareketin temsilcilerinden oluşmaktadır. Komisyonda, 1 Başkan, 1 Başkan Yardımcısı ve 14 üye yer almaktadır.

Olimpik Dayanışma Komisyonu'nun yapısı 2001 yılında oluşturulmuş ve genel organizasyon şeması son dört yıllık dönem boyunca gelişme göstermiştir; (uluslararası ofis ve 5 kıta ofisleri). Komisyonların yapıları, yeni örgütsel gerçeklere uyum sağlatılmış ve her bir ortağın (Olimpik Dayanışma Lozan, ANOC ve Kıtalararası Birlikler) rolü güçlendirilmiştir. Aynı zamanda, ortaklar arasındaki koordinasyon artırılmış ve geliştirilmiştir. Bu önerilen stratejiyi sağlamak için 2009–2012 dört yıllık planı belirlenen amaçları başarmak için hazırlanmıştır. Bu yapı, bir taraftan ortaklar

arası koordinasyon ve sinerjiyi geliştirmek zorunda iken, diğerk taraftan da belli alanlarda ortak işleyen prosedürleri -özellikle küresel analiz sonuçları, NOC'ların etkisi ve mali kontrolün sağlanması- güçlendirmek durumundadırlar. Her Kıtalararası Birliğin, Olimpik Dayanışma programlarını kıtalararası düzeyde geliştirmek ve uygulamak için kendisine ait bir yapısı vardır. Bu yapı, iyi bir performans sergilemek, mali kaynaklarını etkili bir şekilde yönetmek ve programlarını düzenlemek ile sorumludur (Olympic Solidarity, 2009: 8).

Şekil 2: Olimpik Dayanışma Komisyonları (Olympic Solidarity, 2009: 8).

2.2.3. Olimpik Dayanışma Programı; Dünya Programları

Dünya Programları kapsamında, NOC'lara sporun gelişimi için Olimpik Antlaşma çerçevesinde dört alanı da içeren (Sporcular, antrenörler, NOC Yönetimi, Olimpik Değerler) on dokuz (19) programlı amaçlar önerilmektedir. 2009–2012 dört yıllık planındaki öncelikler arasında; NOC'ların yapısını güçlendirmek, tüm düzeydeki sporculara ve özellikle de gençlere olan desteği arttırmak, Kıtalararası ve Bölgesel

Oyunculara hazırlanan sporculara verilen desteği yükseltmek ve NOC'ların Olimpiyat Oyunlarına hazırlığı ve katılımına destek vermek yer almaktadır (Olympic Solidarity, 2009: 14).

Dört alanda yer alan (Sporcular, Antrenörler, NOC Yönetimi, Olimpik Değerler) “On Dokuz (19) Program” aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1: Olimpik Dayanışma Dünya Programları (Olympic Solidarity, “Where The Action Is”, 2009: 15).

OLİMPİK DAYANIŞMA DÜNYA PROGRAMLARI	
<u>SPORCULAR</u>	
1. Sporcular için Olimpik Burs “Vancouver 2010” 2. Sporcular için Olimpik Burs “Londra 2012” 3. Takımlara destek ödeneği 4. Kıtalararası ve Bölgesel Oyunlar – Sporcuların Hazırlığı 5. Gençlik Olimpiyat Oyunları - Sporcuların Hazırlığı	
<u>ANTRENÖRLER</u>	
6. Antrenörler için Teknik Kurslar 7. Antrenörler için Olimpik Burs 8. Ulusal Spor Yapısının Gelişimi Desteği	
<u>NOC YÖNETİMİ</u>	
9. NOC Yönetimsel Gelişimi 10. Spor Yöneticileri için Ulusal Eğitim Kursları 11. Spor Yönetiminde Uluslararası Yönetim Eğitimi Kursları 12. NOC Değişim ve Bölgesel Forumları	
<u>OLİMPİK DEĞERLERİN GELİŞTİRİLMESİ</u>	
13. Spor Tıbbı 14. Spor ve Çevre 15. Kadın ve Spor 16. Herkes için Spor 17. Uluslararası Olimpik Akademi 18. Kültür ve Eğitim 19. IOC Tarihi ve Mirası	

Olimpik Dayanışma Dünya Programları: Sporcular

IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu tarafından sporculara sağlanan burs ve ödenekler aşağıdaki programlar ile yapılandırılmıştır. Bu programlar:

- Sporcular için sağlanan Olimpik burslar,
- Takımlara destek ödeneği,
- Sporcuların Kıtalararası ve Bölgesel Oyunlara hazırlanması için sağlanan ödeneği ve

- Sporcuların Gençlik Olimpiyat Oyunlarına hazırlanması için sağlanan ödeneğidir.

Bu programlar, sporcuların düzeylerine ve hazırlandıkları yarışmaların türüne göre Ulusal Olimpiyat Komitelerine yardımcı olmak için hazırlanmıştır. Programların başarı ile uygulanabilmesi için de Olimpik Dayanışma Komisyonu, Kıtalararası Birlikler, Ulusal Olimpiyat Komiteleri, Uluslararası Federasyonlar ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte çalışmaktadırlar (Olympic Solidarity, 2009: 16).

2000 yılında düzenlenen “Sidney 2000 Olimpiyat Oyunları” dolayısıyla 122 Ulusal Olimpiyat Komitesine sporcu bursu verilmiştir. Toplamda verilen 632 sporcu bursunun 470’ini erkek sporcu, 162’sini ise kadın sporcular oluşturmuştur. Bu ödeneğin kıtalara göre dağılımında ise; 128 sporcu (26 NOC) Amerika kıtası; 208 sporcu (25 NOC) Avrupa kıtası; 149 sporcu (23 NOC) Asya kıtası; 144 sporcu (45 NOC) Afrika kıtası ve 3 sporcu (NOC) Okyanusya kıtası yer almıştır (Olympic Solidarity, 2001: 37).

Vancouver 2010 Kış Olimpiyat Oyunları için toplam 325 (193 erkek sporcu, 132 kadın sporcu) sporcuya burs verilmiştir. Bu burs, Afrika kıtasından 6; Amerika kıtasından 7; Asya kıtasından 10; Avrupa kıtasından 35 ve Okyanusya kıtasından 2 Ulusal Olimpiyat Komitesi olmak üzere dağıtılmıştır (Olympic Solidarity Report, 2009: 20).

Olimpik Dayanışma Dünya Programları: Antrenörler

IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu sporcuları desteklerken, onları hazırlayan antrenörlerin de yetişmesi, gelişimi ve eğitimi sürecine de yardım etmektedir. Antrenörler için IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu’nun sunmuş olduğu programlar;

- Antrenörler için hazırlanan teknik eğitim kursları: Branşlarındaki Uluslararası Federasyonların görevlendirdiği eğitimciler tarafından, antrenörlere sağlanan temel antrenman kursları.
- Antrenörler için sağlanan Olimpik burslar: Antrenörlerin elit düzeyde antrenman uygulamaları deneyimi ve bilgisini kazanabilmeleri ve onların

ülkelerine yarar sağlamaları için önerilen burslardır.

- Ulusal spor yapısının gelişimi için destek sağlama: Belirli spor branşlarında ülkelere orta ve uzun vadeli antrenman uygulamaları hazırlamaları için Ulusal Olimpiyat Komitelerine destek programlarıdır.

2009–2012 dört yıllık Olimpik Dayanışma Programlarında 2009 yılı itibariyle; antrenörler tarafından farklı spor branşlarında beş kıtadan yaklaşık 250- 300 kurs talep edilmiştir. Antrenörler için verilen Olimpik burs için ise 124 kişiye burs tahsis edilmiştir. Ulusal Spor Yapılarının Gelişimi programı çerçevesinde Ulusal Olimpiyat Komitelerine dağıtılan bütçe miktarı 30.000\$ dır (Olympic Solidarity Annual Report, 2009: 11–12).

Olimpik Dayanışma Dünya Programları: NOC Yönetimi

Ulusal Olimpiyat Komiteleri Yönetimi Programları; Ulusal Olimpiyat Komitelerine görevlerini en iyi şekilde gerçekleştirebilmelerine yardım etmek için yönetimlerine, finansal yardım, spor yöneticilerinin eğitimi ve Ulusal Olimpiyat Komiteleri arasında bilgi alışverişini sağlama gibi direkt olarak destek vermek amacıyla IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu tarafından hazırlanmış programlardır.

Bu amaçları geliştirmek için Olimpik Dayanışma;

- NOC Yönetimsel Gelişimi
- Spor Yöneticileri için Ulusal Eğitim Kursları
- Spor Yönetiminde Uluslararası Yönetim Eğitimi Kursları ve
- NOC Değişim ve Bölgesel Forumları gibi programlar hazırlamaktadır.

2009 yılında IOC Olimpik Dayanışma tarafından antrenörler için gerçekleştirilen Dünya Programları aşağıdaki şekilde gerçekleştirilmiştir.

- 201 Ulusal Olimpiyat Komitesi yönetimsel nakdi yardım almıştır.
- 32 adet yönetim ve 18 adet finansal yönetim teşebbüsü gerçekleşmiştir.
- 84 adet Spor Yöneticiliği Kursu gerçekleştirilmiştir.

- 50 Program Yöneticisinin katılımı ile 3 adet ASMC- İleri Düzeyde Spor Yönetimi Kursu (*Advanced Sports Management Courses*) gerçekleştirilmiştir.
- 53 adet MEMOS- Spor Organizasyonları Yönetimi Yürütme Mastırı (*Executive Masters in Sports Organisation Management*) bursu verilmiştir.
- 15 adet Ulusal Olimpiyat Komitesi personel değişim ve stajı yaptırılmıştır.
- 12 adet Bölgesel Forum gerçekleştirilmiştir (Olympic Solidarity Annual Report, Common Ground, 2009: 34–35).

Olimpik Dayanışma Dünya Programları: Olimpik Değerlerin Geliştirilmesi

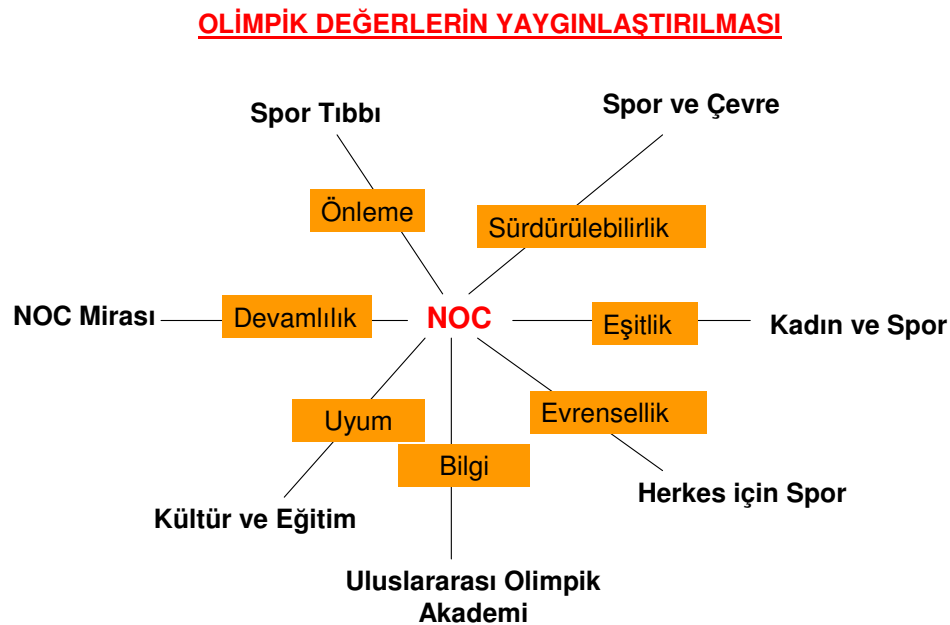
Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından düzenlenen “Spor ve Edebiyat” yarışmasının üçüncülük ödülü sahibi Lise öğrencisi Champion şu sözlerle Olimpiyat Oyunlarını tanımlamıştır: “İnsanları bu organizasyonunun dışında hiçbir şey birlik ve uyum içerisinde bir araya getiremez, bu organizasyon Olimpiyat Oyunlarıdır”. Yine Champion’a göre (2009: 17), Oyunlarda altın madalya kazanmak kimilerine göre her şey iken bazen hiçbir şey de olmayabilir. Altın madalyayı kazanmaktan daha önemlisi bu madalyayı gurur ve itibar ile taşıyabilmektir. İşte bu arkadaşlık, mükemmellik ve saygıdan oluşan Olimpik Değerler ile mümkündür.

IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu da bu üç önemli değerın gelişimine ve yaygınlaştırılmasına destek sağlamak için hazırladığı Dünya Programları içerisinde yedi başlığa yer vermektedir. Bu başlıklar;

- Spor Tıbbı
- Spor ve Çevre
- Kadın ve Spor
- Herkes için Spor
- Uluslararası Olimpik Akademi (IOA)
- Kültür ve Eğitim
- NOC Tarihi ve Mirası konuları altında toplanmıştır.

Kensington (2009) vermiş olduğu 4. FITA Dünya Antrenörler Semineri’nde

Uluslararası Olimpiyat Komitesi Olimpik Dayanışma Komisyonu tarafından hazırlanan yedi alanda edinilebilecek kazanımları aşağıdaki şekilde ifade etmiştir.

Şekil 3: Olimpik Değerlerin Yaygınlaştırılması (Kensington, 2009: 28).

2.2.4. Olimpik Dayanışma Programı; Kıtalararası Programlar

Kıtalararası Programlar, NOC'lara o kıtadaki belirli ihtiyaç ve önceliklere göre, teknik, mali ve yönetsel yardım sağlar. Bu programlar, Lozan'daki Olimpik Dayanışma ofisi ile tamamen koordineli olarak her Kıtalararası Birliğin Olimpik Dayanışma ofisleri tarafından yürütölmektedir. 2009–2012 dört yıllık planında, Kıtalararası Birlikler, hangi kıtalararası programların uygulanabileceğini ve ilgili kaynağın nasıl dağıtılacağını belirlemektedir. Birliklerin işletilmesi; yasal toplantılarının organizasyonu, NOC'ların kendi ulusal faaliyet ve programlarının gelişimi için verilen ödenek yardımı gibi belirli temel elementler (eğer başka bir kaynak yok ise) bütçeden karşılanmalıdır. Her Kıtalararası Birlik programlarının teknik ve mali kontrolü için Olimpik Dayanışma Komisyonu'na karşı tamamen sorumludur ve sürekli Komisyonu bilgilendirmek zorundadır (Olympic Solidarity, 2009: 48).

Tablo 2: Kıtalararası Birlik ve Komitelerin Kısaltmaları (Olympic Solidarity, 2009: 49).

ANOCA 	<i>Association of National Olympic Committees of Africa</i> Afrika Ulusal Olimpiyat Komiteleri Birliği (53 Ulusal Olimpiyat Komitesi)
PASO 	<i>Pan-American Sports Organisation</i> Pan-Amerikan Spor Organizasyonu (42 Ulusal Olimpiyat Komitesi)
OCA 	<i>Olympic Council of Asia</i> Asya Olimpik Konseyi (44 Ulusal Olimpiyat Komitesi)
EOC 	<i>The Olympic European Committees</i> Avrupa Olimpiyat Komiteleri (49 Ulusal Olimpiyat Komitesi)
ONOC 	<i>Oceania National Olympic Committees</i> Okyanusya Ulusal Olimpiyat Komiteleri (17 Ulusal Olimpiyat Komitesi)

2.2.5. Olimpik Dayanışma Programı; Olimpiyat Oyunları Ödeneği

Olimpiyat Oyunları Ödeneği, NOC'ların Yaz ve Kış Olimpiyat Oyunlarına katılımına yardım etmek için tasarlanmıştır. Bu finansal destek, iki farklı amaç için verilmektedir. Bu amaçlar; tüm NOC'ların katılımını garanti ederek, Olimpiyat Oyunlarının evrensel ruhunun gelişimine yardım etmek ve NOC'lara Oyunların gelişimi ve başarıyla sonuçlandırılması için gerekli desteği vermektir. Bu finansal destek üç devrede verilmektedir. Bunlar;

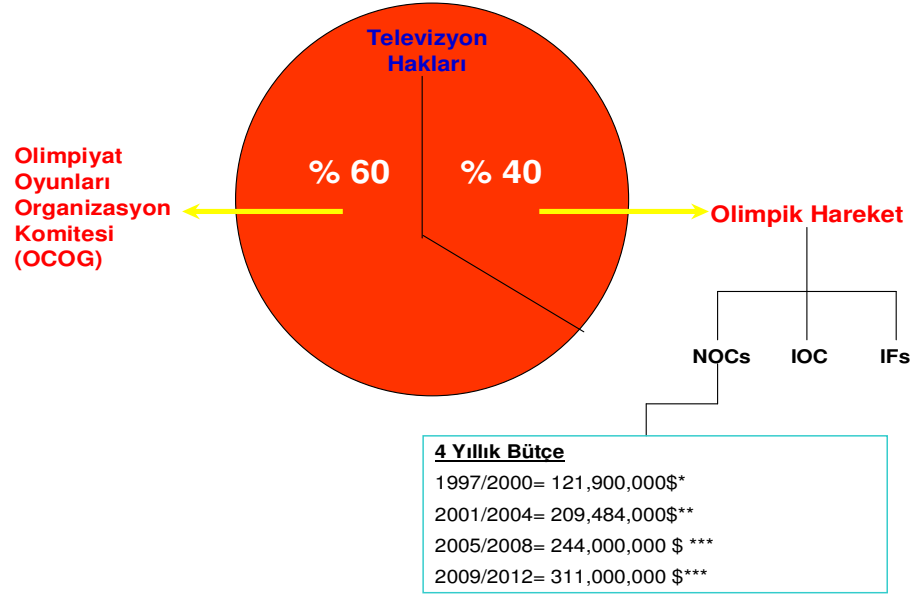
- Oyunlar öncesinde,
- Oyunlar sırasında,
- Oyunlar sonrasındadır (Olympic Solidarity, 2009: 70).

2.3. Olimpik Dayanışma Programları Finansal Yapısı

Olimpik Dayanışma Programlarının gelirleri Yaz ve Kış Olimpiyat Oyunları'nın televizyon hakları yayın gelirlerinden payına düşen hakkı almasıyla elde edilmektedir. Bugüne kadar, Ulusal Olimpiyat Komiteleri'ne tahsis için elde edinilen bu gelir, Olimpik Dayanışma Programları'nın tek gelir kaynağı olmuştur (Hurst, 2001: 150).

NOC'lar, belirli bazı kurallara uymak şartı ile IOC'den Olimpik Dayanışma Komisyonu aracılığı ile finansal destek alabilirler. Bu Komisyon, Olimpik Antlaşmanın 8. Kuralı doğrultusunda Yaz ve Kış Olimpiyat Oyunlarından elde edilen televizyon haklarını yönetmek ve NOC ve temsilcilerine %6 oranında dağıtımını yapmakla yükümlüdür. Komisyon, finansal desteğin yanı sıra teknik ve eğitim alanlarında da sporun gelişimini sağlamak, en temel düzeyden performans düzeyine kadar olan tüm evrelerde dünya genelinde sporun gelişimini sağlamak amacını gütmektedir (Papadogiannakis, 2011). Olimpik Dayanışma Komisyonu bu bütçeyi çeşitli programlar düzenlemek, sporun gelişimi için üretimde bulunmak ve NOC'ların ve Kıtalararası Birlikler'in yararlanabilmesi için yönlendirmek ve yönetmekle sorumludur (Miro, Girard Savoy, 2002: 81).

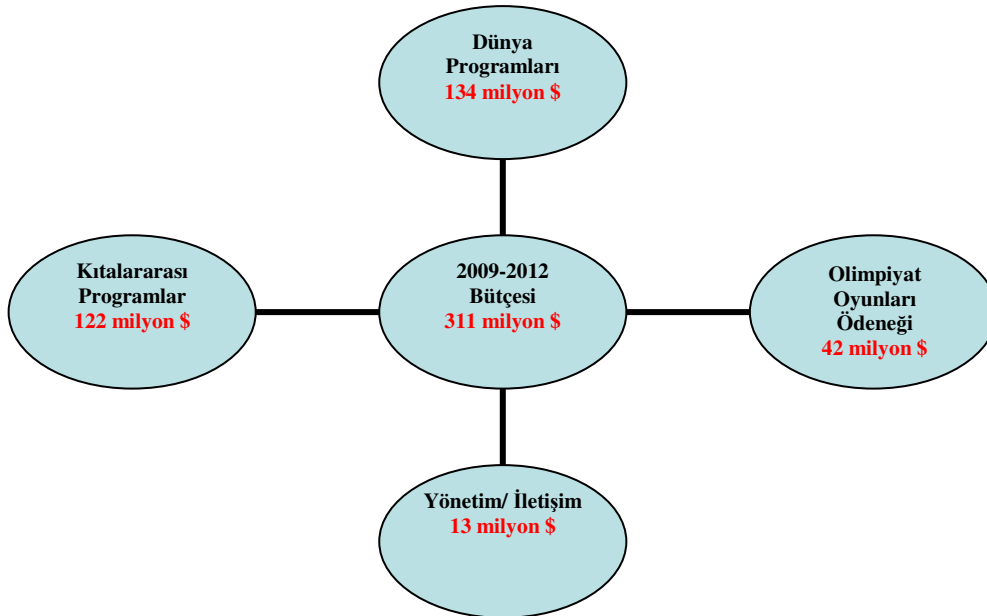
Olimpik Dayanışma Komisyonu, bu program ve bütçeyi hazırladığı dört yıllık programlar ile yönetmektedir. 2005–2008 dört yıllık planında Komisyon bütçesi 244 milyon \$ iken; 2009–2012 dört yıllık planında bütçe % 27.46 oranında artarak 311 milyon \$'a ulaşmıştır. Bu 67 milyon \$'lık artış, küresel kalkınma stratejilerinin uygulanmasında ve Kıtalararası Birliklere bütçenin kullanımı ile ilgili sorumluluğu dağıtmak için olanak sağlayacaktır (Olympic Solidarity, 2009: 10).

Şekil 4: Olimpik Dayanışma Komisyonu Gelir Dağılımı

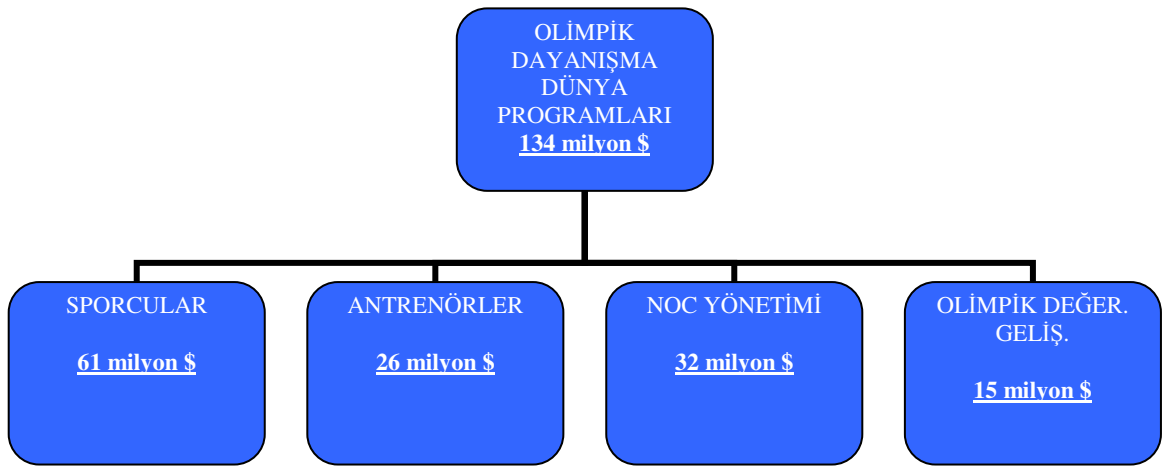
(*Olympic Solidarity, 1997–2000 Quadrennial Plan, 2001: 12), **(Olympic Solidarity, 2001–2004 Quadrennial Plan, 2001: 9), *** (Olympic Solidarity, 2009–2012 Quadrennial Plan, 2009: 10).

2.3.1. 2009–2012 Olimpik Dayanışma Dört Yıllık Planı analizi

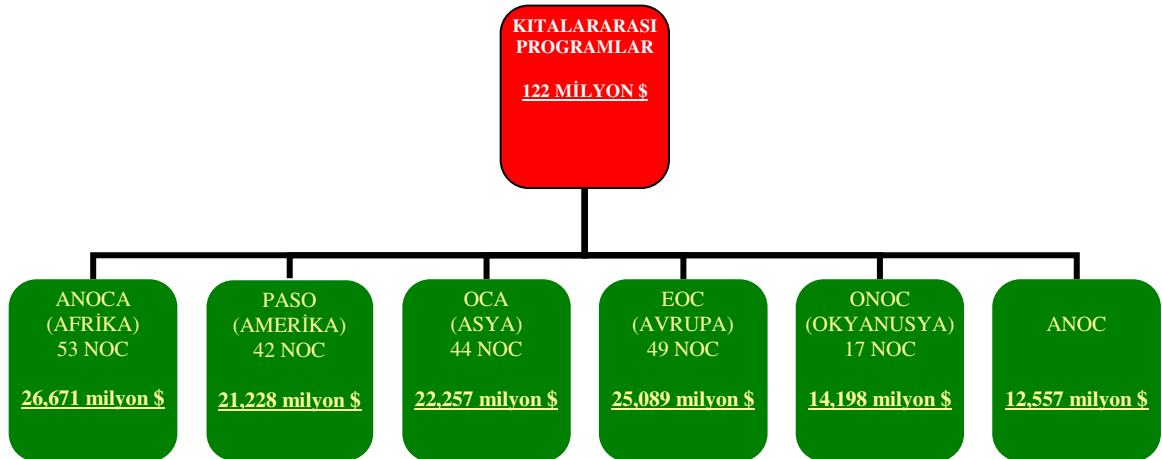

Şekil 5: 2009–2012 Olimpik Dayanışma Dört Yıllık Planı Analizi (Olympic Solidarity, 2009–2012 Quadrennial Plan, 2009: 10).

Olimpik Dayanışma Programları 2005–2008 dört yıllık programında “Dünya Programları” bütçesi 110,5 milyon \$ iken; bu bütçe %21,27 oranında bir artış ile 2009–2012 dört yıllık programında 134 milyon \$’a çıkmıştır. “Kıtalararası Programlar” bütçesi 2005–2008 dört yıllık programında 90 milyon \$ iken; %35,56 oranında artış ile 2009–2012 dört yıllık programında 122 milyon \$’a ulaşmıştır. Bu oranlar Şekil 6 ve Şekil 7’de ayrıntılı olarak verilmiştir.

Şekil 6: Olimpik Dayanışma, Dünya Programları Analizi/ 2009–2012. (Olympic Solidarity, 2009: 10).

Şekil 7: Olimpik Dayanışma, Kıtalararası Programlar Analizi/ 2009–2012. (Olympic Solidarity, 2009: 10).

2.4. Olimpik Değerler

Olimpik Değerleri daha iyi anlayabilmemiz için öncelikle “değer” kavramının ne olduğunu açıklamak yerinde olacaktır. Değer; bir sosyal grubun ve ya toplumun kendi varlık, birlik işleyiş ve devamını sağlamak ve sürdürmek için üyelerin çoğunluğu tarafından doğru ve gerekli oldukları kabul edilen onların ortak duygu, düşünce, amaç ve çıkarlarını yansıtan genelleştirilmiş temel ahlaksal ilke ve inançlara denir (Kızılcıkel ve Erjem, 1996: 128).

Değerler, insanların içinde bulundukları durumları, eylemleri, nesneleri diğer insanları değerlendirmede ve yargılamada benimsedikleri örüntülerdir. Kısaca, iyi, kötü ayırımına temellik ederek alternatifler arasında tercih ve yargılama yapmayı sağlar. Değerler daha çok olanı değil olması arzulanan ideal hedefleri temsil ederler. Bu hedefler genellikle dürüstlük, saygınlık, başarı gibi kazanılması arzulanan soyut davranış biçimleridir (Sabuncuoğlu ve Tüz, 2001: 43).

Birleşmiş Milletler eski sekreteri Kofi Annan sunduğu bildirisinde, spor ile bağdaştırdığı evrensel değerleri sıralamış ve bu değerlerin birey ve toplumlara tekrar vurgulanması üzerinde durmuştur. Spor’un sağladığı bu evrensel değerler;

- Barış,
- Özgürlük,
- Toplumsal ilerleme,
- İnsani bütünlük ve
- Eşitlik’tir (UN, 2003).

IOC’nin özellikle son yıllarda üzerinde önemle durduğu ve oluşturmak istediği spor kültürünün göstergeleri olan olimpik değerlerin, Olimpiyat oyunlarının ve Olimpik hareketin temel değerleri olduğuna inanılır. Spor, kültür ve eğitimi bir araya getiren Olimpik hareket, temelinde insanlığın ileriye gitmesi için gerekli olan değerlerdir. Olimpik Hareketin bu üç temel değeri; “Mükemmellik”, “Arkadaşlık” ve “Saygı”dır.

Mükemmellik; Birine hareket alanında ya da yaşamında en iyiyi

verebilmektir. Bu sadece kazanmak anlamında değildir, bunun yanı sıra bireyin kişisel hedeflere karşı ilerleme göstermesi, yaşam mücadeleleri ve yaşamımızda en iyiyi yapma çabasıdır.

Arkadaşlık; Spor sayesinde birlik-beraberlik, takım ruhu, eğlence ve pozitif bir yaşam sürerek daha barışçıl ve daha iyi bir dünya inşa etmektir. Sporu, tüm dünyada insanlar ve bireyler arasında karşılıklı anlayışın sağlandığı bir araç olarak kabul etmektir.

Saygı; Kurallar ve düzenlemelerin yanı sıra, kendine ve başkalarına ve çevreye saygı duymaktır. Spor ile ilişkilendirildiğinde saygı; fair play'e saygı ve doping gibi etik olmayan davranışlara karşı gösterilen tepkilere saygı göstermektir (IOC, focus on OVEP, 2008: 1).

2.4.1. IOC Olimpik Değerler Eğitim Programı (OVEP)

Değerlerin gelişimi ya da değer/ahlak eğitimi çocukların ve gençlerin yaşamlarındaki karmaşık ve çok yönlü bir süreçtir. Geleneksel kültürlerde, aile, içinde yaşanan toplum ve dini görüş bu süreç üzerinde belirgin bir etkisi olan anahtar faktörlerdir. Global dünyada bugün birçok bölgede, değerleri geliştirme sorumluluğu okullara verilse de, TV, internet, savaş ya da göç nedeniyle yer değiştirmeler ve farklı kültürlerden farklı insanların bir arada yaşaması gibi informal yollar ile sağlanan eğitim de çocukların ve gençlerin pozitif değerlerin gelişimine önemli katkı sağlamaktadır (Binder, 2005: 9).

2005 yılında IOC, eğitimsel değerler programı aracılığı ile evrensel gençlik stratejisini geliştirmek ve toplumsal sorumluluğa hitap etmek amacıyla bir karar almış ve Olimpik Değerler Eğitim Programı'nı (OVEP) uygulamaya koymuştur (OVEP Progress Report, 2011).

Uluslararası Olimpiyat Komitesi, bu proje ile Olimpik spor geleneklerini ve değerlerini kullanarak özellikle yarının büyükleri olan gençlerin gerek sportif

yaşantılarında gerekse günlük hayatlarında kullanabilecekleri bir Değerler Eğitim Programını hedeflemiştir.

Bu amaçlarla OVEP Projesinin amaçları şu şekilde tanımlanmıştır:

1. Eğitim: Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki çocuklar ve gençler için spor aracılığı ile Olimpik Değerlerin uygulanmasını teşvik edecek bir Olimpik Eğitim Programı yaratmak ve uygulamak.
2. Çoklu Uygulama: Çok dilli, çokkültürlü ve farklı jeopolitik çevreleri kapsayan heterojen bir uygulama alanı oluşturmak.
3. Kurum içi İşbirliği: IOC'nin Olimpik Dayanışma, Olimpik Müze, Spor Bölümü gibi birimleriyle işbirliği yaparak uyumlu bir IOC gelişim programı politikası yürütmek.
4. Küresel Uygulama: OVEP projesinin küresel ve yerel halka ulaşabilmesi için olasılıkları değerlendirmek (OVEP Progress Report, 2011).

Bu eğitim programında beş eğitimsel değer ön plana çıkarılmıştır; “zevk alma, Fair play, saygı, mükemmellik ve beden, irade ve zihin dengesi”. Bu değerler, Olimpik Hareketin temel prensiplerinden (bkz s: 20–21) örnek alınarak eğitimin amaçlarına göre uyarlanmıştır. Ayrıca program üç öğretim alanı kullanılarak hazırlanmıştır: Bilişsel (entellektüel), duygusal (sosyal/duygusal) ve kinestetik (fiziksel) (OVEP Toolkit, 2007: 13).

OVEP Projesi, eğitim sürecinde sporun ve eğitimin bir arada kullanıldığı Olimpik Eğitim sisteminden de yararlanmaktadır. Olimpik Eğitim; sadece Olimpiyat Oyunları'nı hedefleyen elit sporculara değil, özellikle gençlerimizin ve her düzeyden kitleye hitap eden ve onlara Olimpiyatların temelini oluşturan dürüstlük, cesaret, kararlılık, sportmenlik, kendini yönetme, sağlıklı olma ve ahlaki değerler gibi ilkeleri kazandırmaya çalışan bir eğitim programıdır (Gutmann, 2002: 3).

Spor eğitimcisi Ommo Grupe'a göre, Olimpik Eğitimin beş temel ilkesi vardır. Bu ilkeler:

1. Beden ve ruhun birliği ilkesi: uyum içerisinde ve bütünsel (holistik) eğitim,

2. Kendi kendini tamamlama hedefi: "spor yeteneği için çalışma" ve "daha iyi bir kişilik kazanma çabası"
3. Amatörlük ilkesi,
4. Dürüstlük ve adalet için etik ilke ve kurallara uyma,
5. Kişilerin ve ülkelerin sportif performans ve yarışma sergileme sürecinde birbirlerine karşı barışçıl ve saygı duyma anlayışını geliştirme ilkesidir (Naul ve Richter, 2006: 10–11).

2.5. Ulusal Olimpiyat Komiteleri'nin (NOCs) Olimpik Değerler Eğitim Programı (OVEP) Uygulamaları

IOC'nin 2005 yılında hazırlamış olduğu Olimpik Değerler Eğitim Programı, 2008 yılına kadar şekillenerek gelmiş ve bu yıldan itibaren pilot projeler ile gelişmekte olan bölgelerde uygulanmaya başlanmıştır. İlk etapta üç kıtada (Afrika, Asya, Okyanusya) 45 ülkede uygulanan program, Olimpiyat Oyunlarını düzenleyen ülkelerdeki Olimpik Eğitim Programları aracılığı ile de diğer kıtalarda uygulanmaya başlanmıştır. Örneğin, Pekin 2008 Olimpiyat Oyunları kapsamında 40.000 ve Vancouver 2010 Olimpiyat Oyunlarında 2.100 okula OVEP ile ulaşılmıştır. 2012 Londra'da düzenlenecek Olimpiyat Oyunlarında ise "Get Set" adı altında bir eğitim programı yürütülmektedir (OVEP Progress Report, 2011).

OVEP Projeleri ile özellikle eğitim yaşantısının ilk ayağı olan ilkokul öğrencileri hedeflenmektedir. Küçük yaşlarda verilen eğitimlerin, kazandırılan değer yargılarının geleceğe yönelik sağlıklı ve bilinçli toplumlar yaratılması OVEP projelerini uygulayan ülkelerin ortak hedefleri arasındadır. Projeler aracılığı ile Olimpiyat Oyunlarına aktif katılımın dışında, Olimpik konuların (etik, değerler, vb.) gençlere aktarılması sağlanmaktadır. Projeler, uygulamalı eğitimler, düzenlenen kurslar, seminerler, etkinlikler, öğrenci ve öğretmenlere hazırlanan eğitim materyalleri gibi çalışmalar ile gerçekleştirilmektedir. Uygulanan projeler sonucunda gençlere ve onların eğitimini sağlayan öğretmen, aile, antrenör gibi bireylere Olimpik Değerler ile ilgili kazanımlar sağlanmaktadır. OVEP projesi kapsamında uygulanan ve halen

uygulanmakta olan değerler eğitim programlarına ilişkin çeşitli ülkelerde düzenlenen örnek çalışmalardan bazıları aşağıda yer almaktadır.

2.5.1. Türkiye: “Spor, Kültür ve Olimpik Eğitim Programı”

Program Adı: Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim Projesi

Programın Yürütücüsü: Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi

Programın Amacı: 2006 yılında uygulanmaya başlanan “Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim Projesi” nin amacı, çocuklar, öğretmenler ve aileler aracılığı ile Olimpik Değerleri ve Spor Kültürünü yaymak ve Türkiye’de Olimpizm anlayışının ve değerlerinin gelişimine yardımcı olmaktır.

Programın Hedef Kitlesi: Programın hedef kitlesi 9–11 yaş grubu öğrencilerdir.

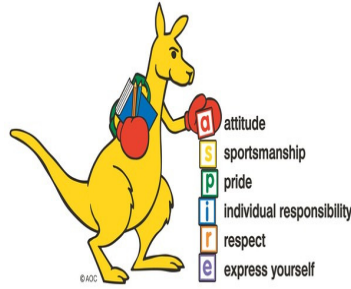
Programın İçeriği: İnteraktif olarak sunulan eğitim programı, alanında uzaman kişilerce hazırlanmıştır ve temaları arasında; Olimpik sporlar ve disiplinler, Olimpik Değerler, spor ve hareket eğitimi, sporun yararları, beslenme, Fair Play, çevre ve spor gibi konular yer almaktadır (TMOK, Resmi Web Sitesi: <http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/tr/Faaliyetler/Spor-kulturu-ve-olimpik-egitim>, 2011).

Projenin Bütçesi: Projenin yıllık bütçesi yaklaşık 125,000–225,000\$ arasındadır.

Projenin Destekçileri: Sponsor firmalar ve IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu. Proje, Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından OVEP projesi kapsamında örnek gösterilen on yedi çalışma arasında yer almaktadır.

Projenin Sonuçları: Proje uygulanmaya başlandığı tarihten itibaren 2,5 milyondan fazla öğrenciye ulaştırılmıştır (IOC, Official Web Site: <http://www.olympic.org/turkey-sports-culture-and-olympic-education-programme>, 2011).

2.5.2. Avustralya: “a.s.p.i.r.e. School Network”

Program Adı: “a.s.p.i.r.e. School Network”

Programın Yürütücüsü: Avustralya Olimpiyat Komitesi

Programın Amacı: 1995 yılından bu yana tarafından ilkokullarda değerlerin gelişimi için oluşturulan a.s.p.i.r.e. projesi ülkesinin gençlerini Olimpik Hareketin değerleri, ruhu ve felsefesi ışığında eğitmek için hazırlanmıştır.

Programın Hedef Kitlesi: Programın hedef kitlesi ilkokul öğrencileridir.

Programın İçeriği: A.s.p.i.r.e. (Davranış, Sportmenlik, Gurur, Bireysel sorumluluk, Saygı, Kendini ifade etme) (*Attitude, Sportsmanship, Pride, Individual responsibility, Respect, Express yourself*) ülke üzerindeki büyük bir ağ yapılanmasıdır. Bu ağa bağlanan öğretmenler birçok bilgi ve kaynağa ulaşabilmektedirler. (Australian Olympic Committee, Official Web Site: <http://corporate.olympics.com.au/education/a-s-p-i-r-e-school-network>, 2011).

Projenin Sonuçları: Programa 6500 okul ve 14300 öğretmen dahil olmuştur. Ayrıca, program ile 200’ün üzerinde eğitim materyali hazırlanmıştır.

2.5.3. Kanada: “Olimpik Okul Programı” (*Canadian Olympic School Programme*)

Programın Adı: Kanada Olimpik Okul Programı,

Programın Yürütücüsü: Kanada Olimpiyat Komitesi

Programın Amacı: 1988 yılından beri Olimpik Okul Programı ile ilkokul düzeyindeki öğrencilerin, adil olma, mükemmellik, liderlik, saygı değerlerini öğrenip, fiziksel

aktivite ve sürdürülebilirlik konularında bilgi sahibi olabilmelerini amaçlayan bir programdır.

Programın Hedef Kitlesi: Programın hedef kitlesi ilköğretim 2.–12. sınıflar arasındaki öğrencilerdir.

Programın İçeriği: Program, öğretmenlere Olimpiyatlar ana temalı kaynaklar sağlayan bir programdır. Program aracılığı ile öğrenciler ve öğretmenler çeşitli ders plan ve programlarına ulaşabilmekte, interaktif programlara katılabilmektedirler.

Projenin Sonuçları: Programdan Vancouver 2010 Kış Olimpiyat Oyunlarından sonra 56000 eğitimci dahil olmuştur (Canadian Olympic Committee, Official Web Site: <http://www.olympicschool.ca/default.aspx?PageID=1005&LangID=en>, 2011).

2.5.4. Slovenya: “Fair Play Okulu” (*Fair Play and Tolerance in Sport*)

Programın Adı: Fair Play Okulu; Sporda Fair Play ve Hoşgörü

Programın Yürütücüsü: Slovenya Olimpik Akademisi ve Sporda Fair Play ve Anlayış Enstitüsü

Programın Amacı: 1995 yılından itibaren yürütülen program; Olimpizm felsefesini ve sporda fair play, anlayış ve toplumsal değerleri yaymak, insanları Olimpik Hareket çerçevesinde spor etiği ve Olimpik Değerler konusunda bilinçlendirici uluslararası çalışmalar yapmak, spor aracılığı ile toplumda güvenliği, demokrasiyi ve barışçıl bir yaşamı öğretmek, yarışma sonuçları ile sporun ruhu arasında denge kurulabilmesi için çalışmak gibi konuları amaçlamaktadır.

Programın Hedef Kitlesi: Antrenörleri, öğretmenleri ve genç sporcuları hedefleyen bir modüler programdır.

Programın İçeriği: 2001 yılında “Sporda Fair Play ve Anlayış Okulu” adlı organizasyon yapılanmasını alan okul; eğitim, araştırma, kültür, spor ve rekreasyon alanlarında çeşitli çalışmalar sunmaktadır.

Programın Destekçileri: Slovenya Olimpiyat Komitesi, Ulusal Olimpik Akademisi,

Eğitim ve Spor Bakanlığı, Spor Fakültesi.

Projenin Sonuçları: Modüler program ile seminerler, uygulama çalışmaları, bilgi testleri, Olimpik Gün, Fair Play Günü, yaşam boyu öğrenme programı gibi birçok farklı aktivitelere yer evrilmiştir (Institute of Fair Play and Tolerance in Sport Official Web Site: <http://www.sportikus.org/english/introduction/introduction.html>, 2011).

2.5.5. Yeni Zelanda: “Olimpizm Kaynakları” (*Olympism Resources*)

Program Adı 1: Beden Eğitiminde Davranış ve Değerler Programı

Programın Yürütücüsü: Yeni Zelanda Olimpiyat Komitesi

Programın Amacı: 2000 yılından itibaren öğrencileri Olimpik idealler ve onların davranış ve değerler ile olan ilişkisi hakkında bilinçlendirme amacı taşımaktadır.

Programın Hedef Kitlesi: 9–10 yaş grubu ortaokul öğrencileri.

Programın Destekçisi: Eğitim Bakanlığı

Program Adı 2: Beden Eğitiminde Davranış ve Değerler Programı

Programın Yürütücüsü: Yeni Zelanda Olimpiyat Komitesi

Programın Amacı: 2004 yılından itibaren müfredat için hazırlanan program kitabında, beden eğitiminde Olimpik düşünceler ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Olimpizmin öğrencilerin spor ile eğitim ve sosyal değerleri kazanmalarına yönelik önerileri içeren müfredat kitabı gençlerin değer ve davranışlarını olumlu yönde attırmayı hedeflemektedir.

Programın Hedef Kitlesi: 5–7 yaş arası öğrenciler.

Programın Destekçisi: Eğitim Bakanlığı

Program Adı 3: Kış Olimpiyat Oyunlarında Yeni Zelanda, Beyaz Üstünde Siyah Projesi (*Black on White*)

Programın Yürütücüsü: Yeni Zelanda Olimpiyat Komitesi

Programın Amacı: Spor ile öğrenme, sosyal beceriler, olumlu davranışlar ve değerler kazanma ile ilgili çeşitli programların hazırlanıp sunulduğu bir programdır.

Programın Hedef Kitlesi: 7–8 yaş arası öğrenciler.

Programın Destekçisi: Eğitim Bakanlığı (New Zealand Official Web Site: <http://www.olympic.org.nz/education/resources>, 2011).

Projelerin Sonuçları: Öğrencileri için öğretmenlere yönelik eğitim materyalleri düzenli olarak hazırlanmaktadır. Öğrencilere uygulamaları etkinlikler yaptırılmaktadır. Olimpik Değerler, öğrencilere dersler, tartışmalar, araştırmalar gibi etkinlikler ile aktarılmaktadır.

2.5.6. Estonya: Okul Olimpiyat Oyunları Programı (*School Olympic Games Programme*)

Programın Adı: Okul Olimpiyat Oyunları Programı

Programın Yürütücüsü: Estonya Olimpik Akademisi

Programın Amacı: 1996 yılında tarafından oluşturulan bu program ile öğrenciler üzerinde Olimpik idealleri yaymak, onların Olimpizm bilgisini arttırmak, okulları sportif anlamda daha dinamik yapmak, öğretmenleri Olimpizm anlayışı çerçevesinde eğitmek, öğrencilere Olimpiyat ruhu deneyimini yaşaması için fırsat vermek gibi ulaşılmak istenen amaçlar yer almaktadır.

Programın Hedef Kitlesi: Tüm okul çağındaki öğrenciler.

Programın Destekçileri: Eğitim Bakanlığı

Projenin Sonuçları: Her yıl 20–125 öğretmen Okul Olimpiyat Oyunları için bir araya getirilmektedir. Estonya Olimpik Akademisi'ne 44 proje başvurusu yapılmıştır. Bir yılda 12974 öğrenci Okul Olimpiyat Oyunlarına katılım göstermiştir. Proje finansal olarak desteklenmektedir (Estonya Official Web Site: <http://www.olympiaharidus.eu/index.php?page=125&>, 2011).

2.5.7. Singapur: Genç Takım Elçisi Programı (*Singapore Young Team Singapore Ambassador Programme*)

Programın Adı: Genç Takım Elçisi Programı

Programın Yürütücüsü: Singapur Olimpik Akademisi Okul Sporları Konseyi

Programın Amacı: 2003 yılında başlatılan programda kişisel deneyimler aracılığı ile Olimpik Hareketin yayılmasına destek olmak ve “Spor elçisi” olmak isteyen genç bireylerin öğrencilere –mükemmellik, ulusal guru ve takım ruhu- gibi değerleri aktarmasına yardımcı olmak hedefini gütmektedir.

Programın Hedef Kitlesi: Ortaokul öğrencileri.

Programın İçeriği: Hazırlanan çalıştaylar aracılığı ile öğrencilere kurslar verilmektedir.

Programın Destekçileri: Singapur Okul Sporları Konseyi (Singapore National Olympic Council Official Web Site: <http://www.singaporeolympics.com/soa.php>, 2011).

Programın Sonuçları: Proje, her yıl 80–100 katılımcıyı bir araya getirmektedir. Program ile gençlere, Olimpik ruhun günlük yaşantılarına katılımı sağlanmaktadır. Irk, din, dil gibi ayrımların yapılmadığı toplumların oluşturulması için gençler Olimpik Değerler ile eğitilmektedir.

2.6. Herkes için Spor

“Herkes için Spor” kavramına ilk olarak 1919 yılında Modern Olimpik Hareketin kurucusu Baron Pierre De Coubertin yer vermiştir. Geçmişte spor zengin ve boş gezen gençler tarafından arasıra yapılmıştır. Coubertin burjuva kesim tarafından yapılan sporun alışkanlık haline getirilmesi için 30 yıl boyunca çaba sarfetmiştir. ‘Her

spor herkes içindir’ anlayışı uzun yıllar gösterilen bu çabanın sonucunda ütöpik bir hayal olmaktan çıkıp bir yaşam tarzı olmuştur. Günümüzde ise spor özellikle genç çalışanların yaşamlarının bir parçası olarak gereklilik göstermektedir (Kartakoullis ve Ark., 2009: 49).

Modern dünyada spor kavramı, dünyanın dört bir tarafından sosyo-politik ve ekonomik geçmişleri ne olursa olsun her kesime hitap edebilen, insanları bir araya getirme rolü üstelenen bir kavramdır. Olimpiyat Oyunları ya da FIFA Dünya Kupası gibi Dünyanın en büyük spor organizasyonlarına bu kadar çok ülkenin katılmasının en önemli sebeplerinden birisi sporun ayrımcılık gözetmemesidir. Zengin ya da fakir, siyah ya da beyaz ırktan tüm insanlar bu tip festivallerde bir araya gelmektedirler. Böylelikle ülkeler üzerinde “barış” söz konusu olmaktadır. Örneğin, eski Sovyetler Birliği kendi ulusal spor programlarını kullanarak on beş Cumhuriyeti bir araya getirmiştir. Bununla barışçıl ve uyum içerisinde olmayı hedeflemiştir (Nuhu, 2010: 128). Cousineau’ya göre herkes için sporun öncelikli amacı demokratik bir spor katılım ortamı yaratmaktır, diğer önemli amacı ise insanların sağlıklı yaşam koşullarını arttırmaya çalışmaktır. Ravenscroft ise Herkes için Spor; *spora katılımı artırılması, sporun tedavi amaçlı toplumun hizmetine sunulması, toplumsal refah düzeyinin arttırılması, ahlaki standartların korunması gibi toplumsal kazanç oluşturulması, kişilik gelişimi ve serbest zamanın en iyi şekilde geliştirilmesi gibi psikolojik yarar düzeyinin sağlanması, yaşanan toplumun sağlık ve sıhhatinin korunması ve toplumun yaşam kalitesini yükseltilmesi* olarak altı önemli amaçla tanımlamıştır (Aman, Mohamed, Omar-Fauzze, 2009: 661).

“Herkes için Spor” tanımlanırken “elit spor” kavramının da tanımlanması yerinde olacaktır. Elit spor yüksek performans sporu adıyla da tanımlanabilir. Çünkü buradaki elit kavramı en üst düzeyi ifade etmektedir. Elit spor, sıklıkla kitle katılımını teşvik etmek için kullanılan önemli bir unsur olarak kabul edilmektedir. Örneğin, Olimpiyat Oyunları birçok insanı spor ve fiziksel aktivite yapmaya teşvik etmektedir. Bununla birlikte elit spor kavramında “herkes için” anlamı bulunmamaktadır (Aman, Mohamed, Omar-Fauzze, 2009: 662). Toplumun tüm kesiminin elit düzeyde spor yapması mümkün değildir. Spor seyircisi olmak, sağlıklı yaşam için rekreatif

etkinliklerde bulunmak, zevk için spor yapmak ya da amatör anlamda spor ile uğraşmakta sporun paydaşı olmak anlamına gelmektedir. Bu nedenle herkes için spor anlayışı; sporun yanında rekreasyonuda içinde barındırmaktadır. HİS anlayışıyla örtüşen rekreasyon, tanım olarak çok geniş bir olgu olup, eğitim (okul sporları), turizm, spor, rehabilitasyon, doğa eğitimi gibi birçok alanda programları uygulanabilmektedir.

2.6.1. Rekreasyon

Günümüzde gerek artan ekonomik, kültürel ve sosyal ihtiyaçlar gerekse teknolojik gelişimlere ayak uydurma çabası beraberinde yoğun, yorucu ve monoton bir yaşam tarzı ortaya çıkarmıştır. Bu durumdan beden ve ruhsal olarak uzaklaşmak isteyen insanlar serbest zaman etkinliklerinin ortaya çıkmasına sebep olmuşlardır. Kendilerini yenilemek, dinlenmek ve eğlenmek adına yaptıkları etkinlikler yaşam tarzlarında bu yönde değişim eğilimine yol açmıştır. Young ve arkadaşları (2004: 58) da rekreasyonu, toplum içindeki kişilerin ya da grupların kendini daha iyi hissetmeye, sağlıklı olmaya ve beceri gelişimine yardımcı olan herhangi bir serbest zaman etkinliğine gönüllü katılım olarak tanımlamışlardır.

Hızla gelişen uygarlaşma süresi boyunca, yoğun iş temposu ve stresinden uzaklaşmak amacıyla insanlar serbest zamanlarını kendileriyle baş başa kalarak geçirmektedirler. Bu uygulamalar, serbest zamanın değerlendirilmesinde hem aktif hem de pasif şekillerde gerçekleşmektedir. Zamanı pasif değerlendiren bireyler, daha sıklıkla televizyon ve internet dünyasının etkisinde kalarak toplumla birlikte yapılabilen serbest zaman etkinliklerine katılım göstermemektedirler. Özellikle teknoloji çağından etkilenen küçük yaşlardaki çocuklar serbest zamanlarını hareketsiz bir yaşam tarzı ile geçirmektedirler. Yeni ve kişiye özgü serbest zaman değerlendirme yani "yaşam biçimi aktiviteleri" olarak da adlandırılabilen süreci aktif değerlendiren bireyler ise, doğal yaşam rekreasyonu, fitness ve sağlık amaçlı aktivitelere katılım göstermektedirler (Maciaszek, 2009: 189).

Son zamanlarda “obezite”, “eğitimin niteliği” ve “yaşam kalitesi” tüm dünyanın dikkatini çeken ve tartışılmakta olan konular arasında yer almaktadır. Son

yıllarda bu alanlarda yapılan kurumsal ve bilimsel çalışmalar ve alınan tedbirler artmıştır. Bugün toplumumuzda, özellikle gençlerde gördüğümüz şiddet, cinayet, hırsızlık, okuldan nefret etme, madde bağımlılığı, tembellik, aşırı şişmanlık, mutsuzluk vb. birçok problem hem ülke, hem aile hem de eğitimciler olarak karşı karşıya kalınan ve yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda serbest zaman anlayışı içinde rekreasyon programları tüm bu sorunları önleyecek ve yaşam kalitesini arttıracak önemli bir yaklaşım olarak düşünülmelidir (Çelebi ve Özbey, 2009: 23). Spor tüm bunları gerçekleştirmek için önemli bir araçtır. Sporu yöneten en üst düzey kurum olarak IOC'nin dolayısıyla da Olimpik Dayanışma'nın bu tür rekreasyon programlarına destek sağlaması kaçınılmazdır.

Toplamlar insanoğlunun temel becerilerinin, davranışlarının, değerlerinin ve düşüncelerinin biyolojik ve sosyal olarak sağlıklı gelişimini sağlamak amacıyla, fiziksel kültürün temel parçası olan beden eğitimi, spor ve rekreasyonun eğitimsel ve kültürel değişim uygulamalarına sıklıkla yer vermektedirler (Ariel, 2006: 46). Bu uygulamaların desteklenmesi çabasına Olimpik Dayanışma da ortak olmuştur. Hazırlamış olduğu programlar içerisinde herkes için spora önem veren Olimpik Dayanışma özellikle gelişmekte olan ülkelere gerek yönetimsel gerekse finansal açıdan yardım etmektedir.

Rekreasyonun özellikleri

Yapılan rekreasyon tanımlamaları ışığında rekreasyonun özellikleri Karaküçük (1999: 66) tarafından aşağıdaki şekilde özetlenmiştir.

- Rekreasyon insanların serbest zamanlarını değerlendirme etkinlikleridir. Her kişiye göre bir amacı vardır. Bu nedenle rekreasyon etkinlikleri ilgi ve isteğe göre seçilir.
- Düzensiz veya aşırı kentleşme, çevre kirliliği, yoğun çalışma ve yaşam şartlarında yıpranan bireyler; zihinsel, ruhsal ve fizyolojik güç kazanmak ve yenilenmek için rekreasyona yönelmektedirler.
- Rekreasyonel etkinlikler; planlanmış olarak veya plansız olarak gerçekleştirilmekte; yetenekli veya yeteneksiz kişilerce; organize veya organize olmamış mekânlarda yapılabilmektedir.

- İnsanlar, rekreasyon etkinlikleriyle başarı kazanma ve kendini kanıtlama ihtiyacını gidermekte, paylaşma duygularını kazanma ve kişiliğini ifade etme imkanlarını bulabilmektedirler.
- İnsanlar oyun yoluyla spor, sanat, moda, bilim vb alanlarda başarıya yönelirler ve rekreasyon yoluyla da kültürel eylemleri tekrarlarlar böylece gelecek kuşaklar kültür aktarımını sağlar.

Rekreasyonun yukarıda sayılan özelliklerinden de yola çıkarak rekreasyon aktivitelerine katılımı; bireylerin sahip oldukları serbest zamanlarını zevk alarak değerlendirmek, çalışma ortamının dışında farklı aktivitelerle katılmak, toplumsal iletişim ve etkileşim kurmak, yeni heyecanlar ve deneyimler yaşamak, başarıma duygusu tatmak, sağlıklı bir yaşam kültürüne sahip olmak gibi sosyal, kültürel, toplumsal ve fiziksel nedenlere bağlamak mümkündür. Tütüncü (2008: 93–94) yapmış olduğu araştırma sonucunda sağlıklı ya da engelli insan hayatının üçte birinin rekreasyon faaliyetlerinde geçmekte olduğunu vurgulamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü’ne göre sağlık, yalnızca hasta olmamak değil, bireyin, bedensel, ruhsal ve sosyal yönden tam bir iyilik hali olarak tanımlanmaktadır. Buradaki “tam iyilik halinin” sağlanmasında rekreasyon faaliyetlerinin önemi büyüktür. HİS anlayışını destekleyen ve bu alanda programlar düzenlemekte olan Olimpik Dayanışma da rekreasyon faaliyetlerine önem vermektedir.

Okuliçi rekreasyon programları (okul spor programları):

Günümüzde eğitim sisteminin başarısında spor, sanat ve kültür etkinliklerinin önemi ayrıca vurgulanmaktadır. Özellikle çocukların ve gençlerin aktif ve kaliteli bir yaşam için, rekreasyon programlarından biri olan “okuliçi rekreasyon” programları ve ona bağlı etkinlikler çok önemlidir. Ayrıca “Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim” programlarının ilköğretimde yapıldığı düşünülürse, rekreasyonun alanlarından birisi olan “okuliçi rekreasyon” programlarını da tanımlamak gerekmektedir.

“Okul sporları” adıyla, ülkemiz eğitim sisteminde nispeten yapılan “okuliçi”

rekreasyon programları, ilköğretim, üniversite ve ilgili diğer kurumlarda yürütülen, tüm öğrencilerin beceri ve yeteneklerine uygun olarak hazırlanan ve bunların gelişimini de hedef alan spor etkinlik programlarıdır (Kaya: 2011). Okul sporları, yarışmalara, fiziksel uygunluk etkinliklerine, açık alan vb. etkinliklerine gönüllü katılım ile gerçekleştirilir. Her beceri ve yetenek düzeyinden bireylere yarışma ve çeşitli fiziksel etkinlikleri gerçekleştirme imkânı sunar. Okul içi yarışmalar ve oyunlar, okul içinde ve okul dışında gerçekleştirilen sporsal etkinliklerdir (Bucher: 1987). Okul içi rekreasyon programlarının önemini vurgulayan kaynaklar, öğrencilerin sağlıklı ve obeziteden uzak olmalarının yanı sıra, hareketli kalmalarını ve kişisel gelişimlerini (bilişsel, duyuşsal ve psikomotor) sağlayan bu programları okullara önermektedirler. Eğitim programlarında var olan, beden eğitimi derslerinin bir yaşam laboratuvarı olduğu kabul edilen “okul içi rekreasyon programları”, öğrenilen sportif veya sanatsal becerilere, uygulama alanı tanımakta ve dostluk, beraberlik, fair-play, kendine güven, karar verme, problem çözme vb. beceri ve duygularının gelişimini ve farkındalığını sağlamaktadır (Bucher: 1987; Mirzeoğlu: 2003; H. Kinetics: 2006; Kraus: 1997; Daly: 2000).

UN raporuna göre (2003) spor, okul yaşamı için ideal olup, temel beceriler, fair-play, liderlik, takım çalışması, özgüven, dürüstlük, paylaşım ve disiplin vb. değerlerin kazandırılmasında ve sosyal uyumun sağlanmasında etkin rol oynamaktadır. Ayrıca, sporun, eğitimin, beden eğitiminin ve yaşam boyu öğrenmenin özellikle gençlerin hastalıklardan, tütün, alkol ve uyuşturucu gibi kötü alışkanlıklardan korunmasını sağlayan bir etken olduğu belirtirken; beden eğitiminin yaşam kalitesinde çok önemli rol oynadığı, spor ve barışın ayrılmaz bir bütün olduğu ve gençliğe ulaşmada önemli bir rol oynadığını raporlandırmıştır (Kaya: 2010).

Herkes için spor anlayışında, rekreasyon ve sporun özellikle okul sporlarının, ortak bir payda yakaladıkları düşünüldüğünde Olimpik Değerlerin gençlerimize kazandırılmasında önemli yeri olduğu söylenebilir.

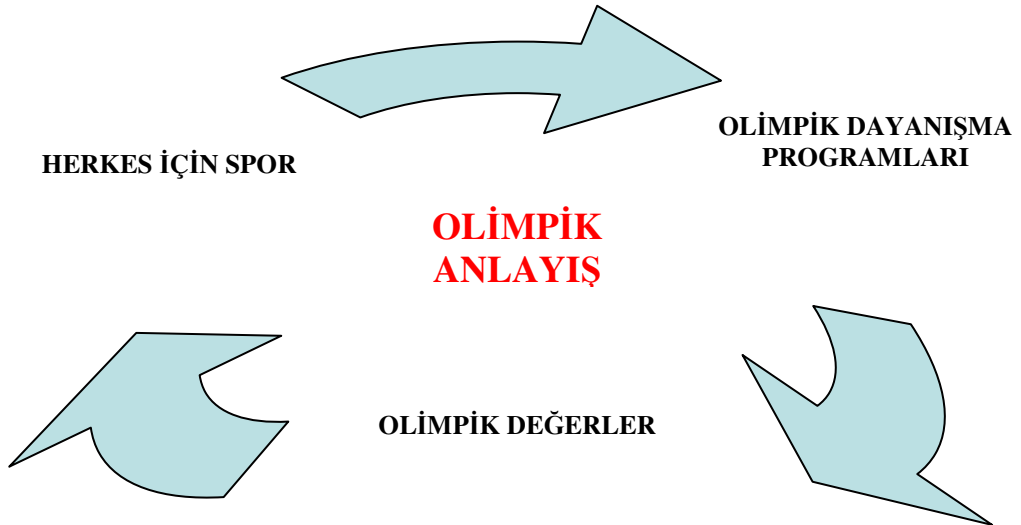
BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde sırasıyla araştırmanın modeli, evren ve örneklemi, katılımcı profilleri, araştırma yapılan alan, araştırmacının rolü, veri toplama ve görüşme formunun hazırlanması, görüşmeler, verilerin çözümlenmesi ve geçerlik ve güvenirlikleri ile ilgili bilgiler yer almıştır.

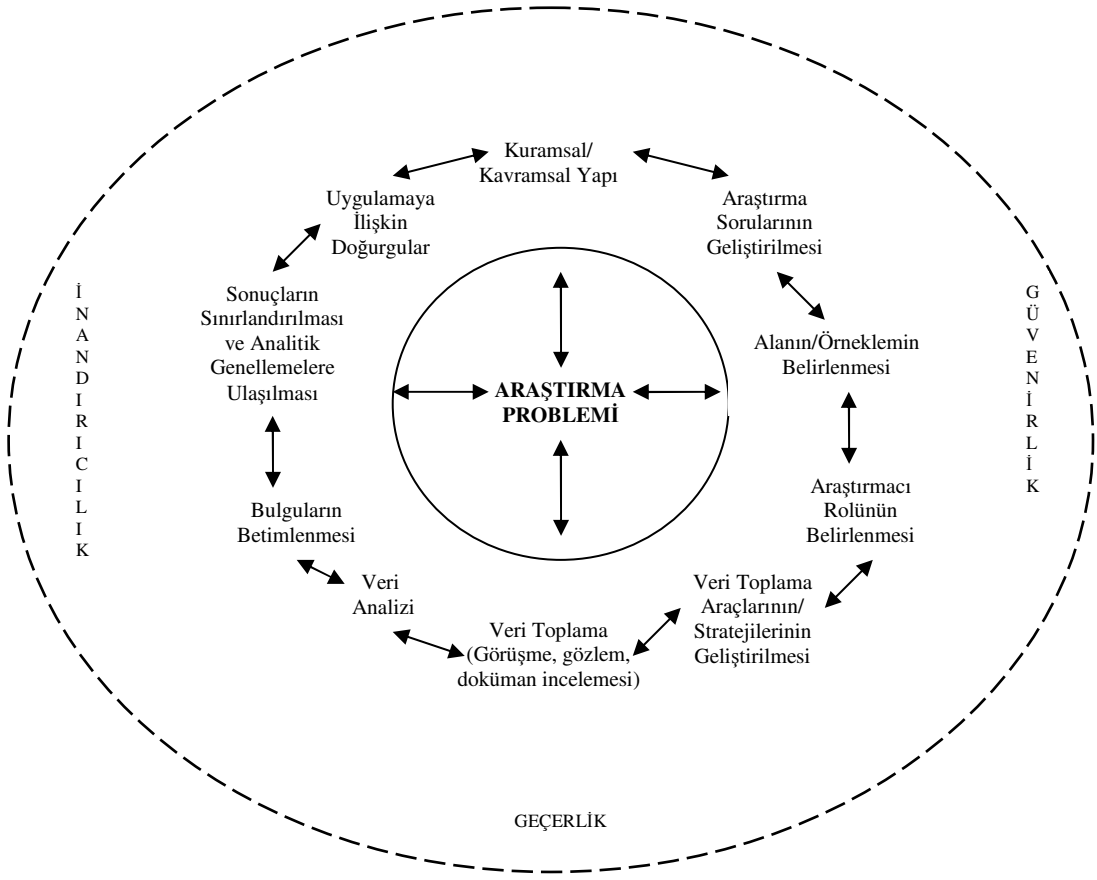
3.1. Araştırma Modeli:

Araştırmada Dünya’ da var olan Olimpik Dayanışma Programlarının ve Herkes için Spor anlayışı çerçevesinde Olimpik Değerlerin yayılması için yapılan uygulamaların içeriği incelenmiş, Olimpik Değerlerin yayılmasında Olimpik Dayanışma Programlarının ne düzeyde etkili olduğu nitel araştırma teknikleri kullanılarak saptanmaya çalışılmıştır.

Yıldırım'a göre nitel araştırmayı; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlamak mümkündür. Nitel araştırma, kuram oluşturmaya, temel bir anlayışla sosyal olguları bağlı bulundukları çevre içerisinde araştırmayı ve anlamayı ön plana alan bir yaklaşımdır. Bu tanımda kuram oluşturma toplanan verilerden yola çıkarak daha önceden bilinmeyen birtakım sonuçları birbiri ile ilişkisi içinde açıklayan bir modelleme çalışması anlamına gelmektedir. Bu da araştırmacının esnek olmasını, toplanan verilere göre araştırma sürecini yeniden biçimlendirmesini ve gerek araştırma deseninin oluşmasında gerekse toplanan verilerin analizinde tümevarıma dayalı bir yaklaşım izlemesini gerektirir (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 39–40).

Nitel araştırmanın tüm aşamaları doğrusal bir süreç içinde değil, etkileşime dayalı bir süreç içinde gerçekleşmektedir. Yani araştırma problemi süreçte yer alan tüm aşamaları yakından etkilemekte ve diğer aşamalar arasındaki etkileşim de karşılıklı olmaktadır. Bu bakımdan araştırma problemi aşağıdaki şekilde gösterildiği gibi bir süreç ile çözümlenecektir (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 84).

Şekil 8: Nitel Araştırma Döngüsü Modeli, (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 84).

Araştırmada nitel araştırma modeli katılımcıların düşüncelerini, deneyimlerini, beklentilerini, önerilerini ve endişelerini ortaya çıkarmada etkili olacağı düşünülmüşü nedeniyle tercih edilmiştir.

Bu çalışmanın araştırma desenini “fenomenoloji (olgubilim)” ve “doküman analizi” yaklaşımı oluşturmuştur.

Fenomenoloji (olgubilim) deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgular yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilmektedir. Bu olgularla günlük yaşantımızda çeşitli biçimlerde karşılaşabiliriz. Ancak bu tanışıklık, olguları tam olarak anladığımız anlamına gelmez. Bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını

kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için fenomenoloji uygun bir araştırma zemini oluşturur (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 72).

Doküman analizi yöntemi ile Olimpik Dayanışma Programlarının incelenmesi amacıyla yazılı kaynaklar, programlar, resmi belgeler ve ilgili diğer dokümanlar incelenmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmalarda gözlem görüşme gibi diğer veri toplama yöntemleriyle birlikte kullanıldığında “verinin çeşitlendirilmesi” amacına hizmet ederek, araştırmanın geçerliğini önemli ölçüde arttırmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 187–188). Araştırmada Olimpik Değerler ile ilgili IOC’nin 17 desteklediği ödüllü projelere ait dokümanlara ulaşılmış ve doküman analizi yöntemi kapsamında incelenmiştir. Olimpik Dayanışma Programlarının ve gerçekleştirilmekte olan uygulamaların analiz edilmesi için; International Olympic Academy Library, (Olympia, Yunanistan); International Olympic Committee, International Olympic Studies Center, (Lozan, İsviçre); Loughborough University, (Nottingham, İngiltere) kaynaklarına ulaşılmış ve yapılan derinlemesine inceleme ile Türkiye literatürüne katkı sağlanması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda toplam 19 adet doküman incelenmiştir.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi (Katılımcılar)

14-17 Haziran 2010 tarihleri arasında, Finlandiya’da yapılan “13. Dünya Herkes İçin Spor Kongresi”ne katılan Ulusal Olimpiyat Komitesi temsilcileri ile Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi aracılığı ile çevrimiçi ulaşılan, Ulusal Olimpiyat Komiteleri’nde resmi görev yapan çalışanlar, araştırmanın örneklemi oluşturmuşlardır. Bu kişiler konuyla yakından ve güncel olarak ilgilenen şahıslar olmaları nedeniyle örneklemi oluşturmuşlardır.

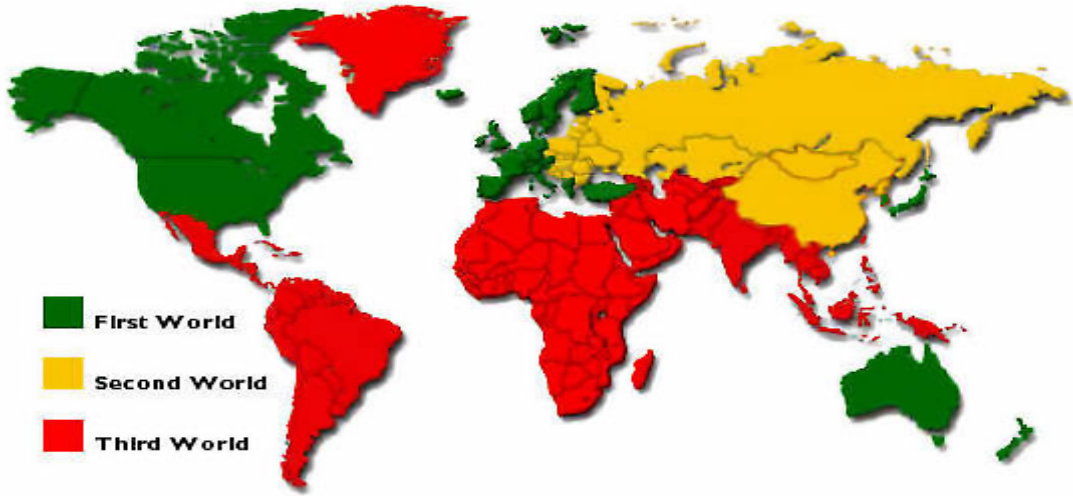
Bu araştırmada, katılımcı seçiminde Olimpik Hareket anlayışını en iyi yansıtabilmesi amacıyla, örneklem seçiminde “amaçlı örnekleme” yöntemlerinden “kolay ulaşılabilir durum örnekleme” (convenience sampling) yöntemi kullanılmıştır.

Bu örnekleme yöntemi araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır. Yıldırım ve Şimşek (2005: 113) 'e göre bu örnekleme yöntemi ulaşılması kolay olan bir durum seçilerek yapılır. Bu araştırmada, “13. Dünya Herkes için Spor Kongresinin” seçilmesinin nedeni IOC ve NOC’lar tarafından görevlendirilen üst düzey yöneticilerin bu kongreye katılım göstermesidir. Katılımcıların herkes için spor anlayışı ve Olimpik Dayanışma Programı uygulamaları hakkında bilgi sahibi olması araştırmanın güvenilirliğini destekleyeceği düşünülmüştür.

3.2.1. Katılımcıların profilleri

14–17 Haziran 2010 tarihleri arasında, Finlandiya’da yapılan “13. Dünya Herkes için Spor Kongresi”ne katılan Ulusal Olimpiyat Komitesi temsilcileri (9 katılımcı) ile Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi aracılığı ile çevrimiçi ulaşılan, Ulusal Olimpiyat Komiteleri’nde resmi görev yapan çalışanlarından (8 katılımcı) oluşan 17 katılımcı ile ilgili kişisel bilgiler Tablo 3 ve Tablo 4’de yer almaktadır.

İkinci Dünya Savaşı’nın ardından ortaya çıkan ekonomik sınıflandırma ile dünya ülkeleri dört şekilde anılmaya başlamıştır. “Birinci Dünya Ülkeleri”, “İkinci Dünya Ülkeleri”, “Üçüncü Dünya Ülkeleri” ve “Dördüncü Dünya Ülkeleri”. Araştırmada yer alan on altı ülkenin katılımcıları da bu doğrultuda kodlanmıştır. “İsviçre, Almanya, Türkiye, Avustralya, Yunanistan, İngiltere, İrlanda ve İspanya”dan oluşan 1. Dünya ülkeleri; “Slovenya, Hindistan, Danimarka, Kore”den oluşan 2. Dünya ülkeleri ve “Kenya, Trinidad Tobacco, Cezayir ve Malta”dan oluşan 3. Dünya ülkeleri araştırma kapsamında incelenmiştir.

Şekil 9: Dünya Ülkelerinin Sınıflandırılması (Chant and McIlwaine, 2009: 9).

Tablo 3: Katılımcıların Kişisel Bilgileri

KİŞİ NO	YAŞ	CİNSİYET	EĞİTİM DURUMU	MESLEK
1	47	K	Üniversite	Yönetici
2	62	K	Doktora	Profesör
3	64	E	Üniversite	Banka Yöneticisi
4	64	K	Master	Müdür (Eğitim)
5	37	E	Üniversite	Yönetici
6	47	E	Master	Spor Yöneticisi
7	47	K	Master	Müdür (Örgütsel Gelişim)
8	54	K	Master	Danışman
9	48	K	Doktora	Genel Sekreter
10	56	K	Master	Yönetici
11	29	K	Üniversite	Yönetici
12	49	K	Üniversite	Yönetici
13	49	K	Üniversite	NOC Yönetim Kurulu Bşk.
14	55	E	Master	Öğretmen
15	34	E	Master	Profesör (Spor Eğitimi)
16	50	E	Doktora	NOC Yönetim Kurulu Bşk.
17	43	K	Master	Spor Yöneticisi

Tablo 4: Katılımcıların Mesleki Durumları

KİŞİ NO	IOC İLİŞKİSİ	GÖREVİ	MEVCUT GÖREVDE HİZMET YILI	NOC İLİŞKİSİ	GÖREVİ	MEVCUT GÖREVDE HİZMET YILI	OLİMPİK DAYANIŞMA PROGRAMLARI AKTİF KATILIM
1	Var	IOC Olimpik Dayanışma Finans Yöneticisi/ Program Yöneticisi/ Okyanusya Kıtası Olimpik Değerlerin Yayılması Programları Yöneticisi	10 Yıl ve üzeri	Yok	-	-	Evet
2	Var	IOC Kadın ve Spor Komisyonu Üyesi	1-5 Yıl Arası	Var	NOC Asbaşkan/Olimpik Eğitim	1-5 Yıl Arası	Hayır
3	Yok	-	-	Var	NOC Gen. Sek. Yard.	5-10 Yıl Arası	Evet
4	Yok	-	-	Var	NOC Yönetici (Eğitim)/ Eski Asbaşkan	10 Yıl ve Üzeri	Evet
5	Yok	-	-	Var	NOC Yönetici (Ulus. İlişkiler)	5-10 Yıl Arası	Evet
6	Yok	-	-	Var	NOC Asbaşkan	5-10 Yıl Arası	Evet
7	Var	IOA Üyesi	1-5 Yıl Arası	Var	NOC Müdür (Örgüt. Gelişim)	1-5 Yıl Arası	Hayır
8	Yok	-	-	Var	NOC Yön. Kur. Üyesi	1-5 Yıl Arası	Hayır
9	Yok	-	-	Var	NOC Genel Sekreter	10 Yıl ve Üzeri	Evet
10	Yok	-	-	Var	NOC Üyesi	5-10 Yıl Arası	Evet
11	Yok	-	-	Var	NOC Koordinatör	1-5 Yıl Arası	Evet
12	Yok	-	-	Var	NOC Yönetici (IOC OSP Sorumlu)	10 Yıl ve Üzeri	Evet
13	Yok	-	-	Var	NOC (Yön. Kur. Bşk)	10 Yıl ve Üzeri	Evet
14	Yok	-	-	Var	NOC (Genel Sekreter)	10 Yıl ve Üzeri	Evet
15	Yok	-	-	Var	NOC (Prog. Yöneticisi)	5-10 Yıl Arası	Evet
16	Yok	-	-	Var	NOC (Yön. Kur. Bşk)	1-5 Yıl Arası	Evet
17	Yok	-	-	Var	NOC Üye	5-10 Yıl Arası	Hayır

3.2.2. Araştırma yapılan alan

Araştırma süresince yapılan görüşmeler, 14–17 Haziran 2010 tarihleri arasında, Finlandiya’nın Jvaskyla kentinde düzenlenen, “13. Dünya Herkes İçin Spor Kongresi” süresince katılımcıların uygun oldukları ve görüşme süresince, katılımcıların gönüllü olarak tercih ettikleri, sessiz ve dikkat dağıtmayacak, elverişli boş alanlarda yapılmıştır. Bu alanlar; kongre merkezi oturum salonları, kongre merkezi dinlenme veya fuaye salonlarının içinde yer almıştır.

Araştırma süresince yapılan çevrimiçi anket formunun katılımcılardan cevaplandırılması için öncelikle kendilerine TMOK aracılığı ile yazılı olarak ulaşılmış ve izin istenmiştir. Katılımcılar kendileri için uygun oldukları zaman ve yerde anket formunu çevrimiçi olarak doldurmuşlardır. Gerekli görülen hallerde katılımcılara tekrar ulaşılmış ve görüşlerine başvurulmuştur.

3.3. Araştırmacının Rolü

Araştırmacı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü mezunudur. Ayrıca yüksek lisans ve doktora eğitimi süresince Olimpizm, Olimpik Eğitim Programları, Olimpik Değerler, Herkes için Spor gibi konu başlıklarıyla ilgili çalışmalarda bulunmuştur. Bununla beraber Olimpizm ve Olimpik Eğitim ile ilgili 2006 Uluslararası Olimpik Akademi Genç Katılımcılar Semineri’ne (Yunanistan – Olympia) Türkiye Temsilcisi olarak katılmıştır. Ayrıca Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi’nin düzenlemiş olduğu birçok faaliyette gönüllü olarak yer almıştır. Bu durumun araştırmacının araştırma konusuna daha yakın olmasını sağlayacağı ve araştırmaya pratiklik kazandıracağı düşünülmüştür.

Araştırmacı bu çalışmada, katılımcılar ile yüz yüze görüşmüş ve görüşme yaptığı katılımcılardan yazılı olarak izin almıştır. Araştırmacının, çalışma konusu ile ilgili olarak yer aldığı “aktif katılımcı” konumunun, araştırmacıyı nitel çalışma sürecinin doğal bir parçası haline getirdiği ve görüşme yönteminin verimli olarak

uygulanmasını ve analiz edilmesini sağladığı düşünülmektedir.

Araştırmacı bu süreç içerisinde, dikkat etmesi gereken çeşitli rol ve davranışları yerine getirmiştir. Bu davranışlar;

- Araştırmacı olarak ortamda bulunan bireylerin algılarını ortaya çıkarmaya çalışmıştır.
- Araştırmacı olay ve olguları bütüncül ve çok yönlü bir yaklaşımla görmüş ve yansıtmaya çalışmıştır.
- Alanda veri toplamak için çeşitli sosyal becerilerini kullanmaya, iletişim için empati kurmaya, ortamın özelliklerine göre, çeşitli iletişim stratejileri kullanmaya çalışmıştır.

3.4. Veri Toplanması ve Görüşme Formunun Hazırlanması

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak, “görüşme” yaklaşımı ve bu yaklaşımda “görüşme formu yöntemi” kullanılmıştır. Ayrıca araştırmanın güçlendirilmesi amacıyla “doküman analizi” yöntemi de kullanılmıştır. Çalışmanın asıl veri kaynağını görüşmeler yolu ile elde edilen veriler oluşturmuştur.

Araştırmada kullanılan görüşme formu, katılımcıların kişisel bilgi formu ve araştırma konusu ile ilgili hazırlanan sorular olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır (EK: 2 ve 3). Görüşme formu yöntemi uygulanırken konu hakkında daha ayrıntılı bilgiler alınabilmesi için ek sorular sorulmuştur.

Bu soruları; “OSP hakkında nasıl bilgi sahibi oldukları”, “OSP’nın Olimpik Değerleri nasıl geliştirebileceği?”, “OSP’nın Olimpik Değerleri geliştirdikleri belirtilen alanlara ilişkin örneklerin verilmesi”, “HİS etkinliklerinin OSP’na etkisinin neden olup olmadığına ilişkin görüşleri” gibi sorular oluşturmaktadır.

3.4.1. Görüşmeler

Bu araştırmada yapılan yüz yüze görüşmeler, 14–17 Haziran 2010 tarihleri arasında, Finlandiya’da düzenlenen “13. Dünya Herkes İçin Spor Kongresi”ne katılan, Ulusal Olimpiyat Komitelerinin 9 temsilcisi ile yapılmıştır. Çevrimiçi olarak gerçekleştirilen görüşmeler ise Ulusal Olimpiyat Komitelerinin 8 yöneticisi ile yapılmıştır.

Bu araştırmada Herkes için spor konusunda Finlandiya’da yapılan “13. Dünya Herkes için Spor Kongresine” katılan NOC yöneticileri ile aynı ortamda bulunulmuştur. Farklı ülkeleri temsil eden yöneticiler ile gönüllü olarak görüşmeler yapılmıştır. Yöneticilerin Olimpik Dayanışma Programları hakkındaki görüşleri araştırma sonucunda analiz edilmiştir.

Görüşme yapılan katılımcılara önceden hazırlanmış olan katılımcı bilgi formu doldurtulmuştur. Bu form ile katılımcıların görüşme yapılabilmesi için yeterli bilgi ve donanımına sahip olduğunun belirlenmesi hedeflenmektedir (EK 2 ve 3).

Dünyadaki mevcut uygulamalar hakkında geniş bir yelpaze sunabilmek amacı ile katılımcıların farklı kıtalardan olmasına özen gösterilmiştir.

Yüz yüze görüşme yapılan katılımcılardan önceden randevu alınmış ve konu ile ilgili kısa bir bilgi verilmiştir. Yapılan görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Uygulama süresince ses kayıt işlemleri araştırmacı tarafından yapılmıştır. Bu durum için katılımcıya görüşmenin kendi izni ile gerçekleştiğini ve görüşmenin kayıt altına alınmasında bir sakınca olmadığını belirten bir izin kâğıdı imzalatılmıştır. Online yapılan görüşmeler için ise katılımcılara önceden TMOK aracılığı ile yazılı olarak talepte bulunulmuş ve araştırmacı tarafından sunucu hizmetinden yararlanılarak hazırlanan görüşme formu doldurtulmuştur.

Bilgi Formu ve görüşme soruları, araştırmacı ve alanında uzman kişiler tarafından oluşturulmuş, gerekli ön çalışmaları yapıldıktan sonra İngilizceye çevrilerek

uygulanmıştır.

Uygulanan bilgi toplama formu; TMOK desteği ile ülkelerin Ulusal Olimpiyat Komitelerine e-mail ile yollanmış ve kendilerinden anket formunun cevaplanması istenmiştir. Bu süreçte katılımcılara “sunucu hizmeti” alınarak ulaşılmış ve bilgi toplama formunu internet üzerinden doldurmaları istenmiştir (Bkz: EK 4) Bu yöntem ile katılımcıların daha kolay süreci gerçekleştirmelerine yardımcı olunması beklenmiştir.

14–17 Haziran 2010 tarihleri arasında, Finlandiya’da düzenlenen “13. Dünya Herkes İçin Spor Kongresi”nde yapılan görüşme ile elde edilen veriler ile ilgili bulgular Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5: Elde Edilen Araştırma Verilerinin Sayısal Verileri

KATILIMCILAR	GÖRÜŞME KAYITLARI
K1	12.28 dk ses kayıt ve 4 Adet A4 sayfa
K2	15.42 dk ses kayıt ve 4 Adet A4 sayfa
K3	24.36 dk ses kayıt ve 4 Adet A4 sayfa
K4	10.48 dk ses kayıt ve 3 Adet A4 sayfa
K5	6.24 dk ses kayıt ve 3 Adet A4 sayfa
K6	10.09 dk ses kayıt ve 3 Adet A4 sayfa
K7	13.29 dk ses kayıt ve 3 Adet A4 sayfa
K8	13.29 dk ses kayıt ve 3 Adet A4 sayfa
K9	16.43 dk ses kayıt ve 4 Adet A4 sayfa

3.5. Verilerin çözümlenmesi:

Araştırmada, verilerin anlaşılır bir biçimde çözümlenmesi, neden sonuç ilişkilerinin irdelenerek birtakım sonuçlara ulaşılması ve bulguların yorumlanması için, nitel analiz yöntemlerinden “betimsel analiz” yöntemi ile araştırmada, verilerin tanımlanması, birbirine benzeyen verilerin belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmesi ve verilerin içinde saklı olabilecek gerçeklerin ortaya çıkarılması için “içerik analizi” yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yönteminde “tümdengelim” analiz yaklaşımı kullanılmıştır.

Araştırmada görüşme sonucu elde edilen veriler araştırmacı tarafından daha

önce belirlenen temalara göre özetlenmiş ve içerik analizi ile kodlar ve temalar düzenlenmiştir.

Betimsel analiz yönteminde, elde edilen veriler, daha önceden belirlenen başlıklar altında (örneğin temalar) özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Veriler araştırma sorularına göre sınıflandırılabileceği gibi, veri toplama aşamalarında (gözlem ya da mülakat) elde edilen ön bilgiler ışığında da düzenlenebilir. Bu analiz türünde, veri kaynaklarından bazı alıntılar yapmak çalışmanın güvenilirliğini arttıracak gibi, çarpıcı görüşlerin yansıtılması da sağlanmış olacaktır. Bu analizin amacı, ham haldeki verilerin okuyucuların anlayabileceği ve isterlerse kullanabileceği bir şekle sokulmasıdır.

Bu amaçla betimsel analizin aşamaları şu şekilde özetlenebilir:

- Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma,
- Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi,
- Bulguların tanımlanması ve
- Bulguların yorumlanması (Altunışık ve Ark., 2004: 234).

Betimsel analiz yöntemi sürecinde bazı nitel veriler sayısallaştırılmıştır. Bu verilere ilişkin yüzde ve frekanslar tablolar halinde sunulmuştur. Bu yöntem ile araştırmanın geçerliğini güçlendirmeye katkı sağlanacağı düşünülmüştür.

İçerik analizi yönteminin temel amacı ise, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu bağlamda, betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha da derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir. Bu temel amaç çerçevesinde, içerik analizinin yapılışında dört aşama izlenmektedir: Verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi ve bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 227–228).

İçerik analizinde yönteminde tümdengelim ya da tümevarım yöntemleri kullanılabilir. Bu yöntemlerden hangisinin kullanılabileceği araştırmanın amacına bağlıdır. Eğer araştırılan olgu hakkında yeterince edinilmiş bilgi yoksa tümevarım

yöntemi önerilmektedir. Tümdengelim yöntemi ise analiz edilecek yapının önceki temel bilgisinin bulunması halinde kullanılmaktadır. Tümdengelim içerik analizi araştırmacının varolan bilgiyi yeni koşullarda yeniden tekrar test etmek istediği durumlarda tercih edilmektedir. Ayrıca bu durum, kategorileri, içerikleri, modelleri veya hipotezleri kontrol edilmesinin gerekli olduğu hallerde ortaya çıkmaktadır (Elo ve Kyngas, 2008: 109, 111). Araştırmada IOC Olimpik Dayanışma Komisyonunun dörder yıllık periyodlar halinde uygulamakta olduğu 19 programlı Dünya Programlarının ana temalarından yararlanılmıştır. Bu nedenle araştırma analiz yöntemi olarak tümdengelim yöntemi tercih edilmiştir.

Yapılan analiz sonucunda elde edilen bilgiler öncelikle İngilizce olarak metin haline getirilmiştir. Daha sonra katılımcı tarafından Türkçeye çevrilmiş ve bu şekilde sunumu yapılmıştır. Yapılmış olan İngilizce- Türkçe çevirisi dil bilimciler tarafından da teyit ettirilmiştir

Görüşme yönteminde veriler, ses kayıt cihazı kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen bu veriler orijinal dilinde (İngilizce) bilgisayar ortamında düz metin haline dönüştürülmüştür. Tüm katılımcılardan elde edilen veriler tek metinde toplanmış ve bu şekilde kodlama aşamasına geçilmiştir.

Online anket yolu ile elde edilen veriler ise, aynı şekilde orijinal dilinde (İngilizce) bilgisayar ortamında metin haline dönüştürülmüş ve tüm katılımcılardan elde edilen veriler tek metinde toplanmıştır. Ardından kodlama aşamasına geçilmiştir.

Verilerin kodlanması aşamasında, Strauss ve Corbin (1990)'in “verilerden çıkarılan kavramlara göre yapılan kodlama” biçiminden yararlanılmıştır. Bu kodlama türünde, araştırmacı verileri satır satır okur ve araştırmanın amacı çerçevesinde önemli olan boyutları saptamaya çalışır. Ortaya çıkan anlama göre araştırmacı, belirli kodlar üretir ya da doğrudan verilerden yola çıkarak kodlar oluşturur. Bu şekilde kod listesi oluşur ve tüm verilerin işlenmesi için bu liste kavramsal bir yapı oluşturur. Tümevarımcı analizde kodlar, doğrudan verilerden üretilir (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 232).

Verilerin kodlanması aşamasında araştırmacının kendisi, nitel araştırma konusunda uzman bir akademisyen ve araştırmaya konu olan alanda bilgili bir akademisyenden oluşan üç kişilik bir grup çalışmıştır. Birbirinden bağımsız bir şekilde ortaya çıkartılan temalar daha sonra yapılan çalışma sonucunda ortak bir çerçeveye dönüştürülmüştür. Değerlendirme aşamasında Olimpik Hareket konusunda deneyim sahibi olan bir akademisyenden de destek alınmıştır.

Araştırmada kullanılan Kodlar listesi Tablo 6’da sunulmuştur

Tablo 6: Kodlama Kısaltmalar Listesi

Katılımcılar	Katılımcı Ülkeleri	Kısaltmalar
1. Katılımcı	I. Dünya ülkesi	K1
2. Katılımcı	I. Dünya ülkesi	K2
3. Katılımcı	III. Dünya ülkesi	K3
4. Katılımcı	III. Dünya ülkesi	K4
5. Katılımcı	II. Dünya ülkesi	K5
6. Katılımcı	II. Dünya ülkesi	K6
7. Katılımcı	II. Dünya ülkesi	K7
8. Katılımcı	II. Dünya ülkesi	K8
9. Katılımcı	I. Dünya ülkesi	K9
10. Katılımcı	III. Dünya ülkesi	K10
11. Katılımcı	I. Dünya ülkesi	K11
12. Katılımcı	I. Dünya ülkesi	K12
13. Katılımcı	I. Dünya ülkesi	K13
14. Katılımcı	III. Dünya ülkesi	K14
15. Katılımcı	II. Dünya ülkesi	K15
16. Katılımcı	I. Dünya ülkesi	K16
17. Katılımcı	I. Dünya ülkesi	K17

3.6. Geçerlik ve Güvenirlik

Genel anlamda geçerlik, araştırma sonucunun doğruluğunu konu edinir. Güvenirlik ise araştırma sonuçlarının tekrar edilebilirliği ile ilgilidir. Araştırma da geçerlik sağlanmadan güvenirlik, güvenirlik sağlanmadan da geçerlik tam olarak elde

edilemez.

Yıldırım'ın (2010: 81) “Nitel Araştırmada Niteliği Arttırma” adlı çalışmasında Maxwell (1992), Kwale (1996), Hammersley (1998) ve Silverman (2001) gibi araştırmacıların, yaptıkları bütün çalışmalarda nitel araştırma yöntemleri ile veri toplayan araştırmacıların, araştırdıkları konuların geçerlik ve güvenirlik çalışmalarını yaptıkları takdirde araştırmalarının değerlerinin artacağını belirtmişler ve bu süreci takip eden araştırmacıların çalışma konularının anlamlı bir şekilde hak ettiği değerleri bulacağını ifade ettiklerini aktarmıştır

3.6.1. Geçerlik

Araştırmada geçerlik çalışması aşağıdaki hususlar dikkate alınarak yapılmıştır.

- a. Bulguların kendi içerisinde tutarlı ve anlamlı olmasına dikkat edilmiştir.
- b. Elde edilen bulguların anlamlı bir bütün olması sağlanmıştır.
- c. Elde edilen veriler daha önce oluşturulan kavramsal çerçeve ile uyumludur. Bu çerçeve veri toplamada rehber olmuş ve uygulamada pratiklik sağlamıştır.
- d. Araştırmada elde edilen bulgular, araştırmacı tarafından hem ses kayıt cihazına kaydedilmiş hem de kısa notlar yoluyla denetlenmiştir. Böylece bulguların anlamlı bir bütün oluşturulması sağlanmıştır.

3.6.2. Güvenirlik

Araştırmada güvenirlik çalışması aşağıdaki hususlar dikkate alınarak yapılmıştır:

1. Araştırmacı, araştırmanın yöntemlerini ve aşamalarını açık ve ayrıntılı bir biçimde tanımlamıştır.
2. Veri toplama, işleme, analiz etme, yorumlama ve sonuçlara ulaşma konularında neler yapıldığı açık bir biçimde aktarılmıştır.
3. Sonuçlar, ortaya konan verilerle açık bir biçimde ilişkilendirilmiştir.
4. Araştırmacının izlediği yöntemler ve süreçler konusunda, kayıtların

(örneklem seçimi, görüşme notları gibi) kapsamı açık ve ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır.

5. Araştırmacı, bireysel varsayımlarının, önyargılarının ve yönelimlerinin farkındadır.
6. Araştırmada farklı görüşler ve alternatif açıklamalar dikkate alınmıştır.
7. Araştırmanın ham verileri başkaları tarafından incelenebilecek biçimde saklanmıştır.
8. Araştırma soruları açık bir biçimde ifade edilmiştir.
9. Araştırmacının araştırma sürecindeki kendi konumu açık bir biçimde tanımlanmıştır.
10. Araştırmanın sonuçları, verilerle uyum içindedir.
11. Veriler araştırma sorularının gerektirdiği biçimde ayrıntılı ve amaca uygun bir biçimde toplanmıştır.
12. Verilerin analizinde, önyargılar, yanlış anlaşılmalara, gözden geçirilmiş ve buna göre geçerli olmayan veriler ayıklanmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR, YORUMLAR ve SONUÇLAR

Bu bölümde; IOC'nin uyguladığı Olimpik Dayanışma Programlarının ve Olimpik Değerlerin Herkes için Spor anlayışı çerçevesinde elde edilen verilerin analizi gerçekleştirilmiştir.

Görüşmeler ve döküman analizi sonucunda elde edilen veriler dört ana başlık altında sunulmuştur. Bunlar;

1. Olimpik Dayanışma Komisyonunun yapısı

1.1. Ana Tema: NOC Olimpik Dayanışma Komisyonlarına ilişkin sayısal veriler

2. Olimpik Dayanışma Programlarının mevcut durumu

2.1. Ana Tema: Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının temel konularına ilişkin görüşleri

2.2. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Hareketin yayılmasına olan katkılarına ilişkin görüşleri

3. Olimpik Dayanışma Programları ve Olimpik Değerler arasındaki ilişki

3.1. Ana Tema: Ülkelerin Ulusal Olimpiyat Komitelerinin OVEP Uygulamaları

3.2. Ana Tema: Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının hangi Olimpik Değerleri geliştirebileceğine ilişkin görüşleri

3.3. Ana Tema: Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Değerleri geliştirebileceği alanlar hakkındaki görüşleri

3.4. Ana Tema: Katılımcıların Olimpik Dayanışma kavramı çerçevesinde “Bütünlük” değerine ilişkin görüşleri

4. Olimpik Dayanışma Programlarında yer alan Herkes için Sporun rolü

4.1. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor anlayışına olan olumlu ya da olumsuz etkisi

4.2. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor etkinliklerine destek sağlayabileceği alanlar

4.3. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor etkinliklerinin hedef kitlesi

4.4. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor anlayışı çerçevesinde rekreatif aktivitelere ilişkin destek sağlayabileceği alanlar

Görüşmeler sonucunda elde edilen veriler çözümlenmiş, katılımcılar tarafından dile getirilenler genel temalar çerçevesinde belirlenen alt boyutlar altında kodlanmıştır.

4.1. Bulgular ve Verilerin Sunumu

1. Olimpik Dayanışma Komisyonunun yapısı

1.1. Ana Tema: NOC Olimpik Dayanışma Komisyonlarına ilişkin sayısal veriler

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda NOC'ların Olimpik Dayanışma Komisyonlarına ilişkin verileri incelenmiştir.

1.1.1. Alt Tema: NOC'ların Olimpik Dayanışma Komisyonları

Katılımcıların temsil ettikleri Ulusal Olimpiyat Komitelerinde, “Olimpik Dayanışma Komisyonu” olup olmadığına ilişkin verileri incelenmiştir. İnceleme sonunda (Tablo 7); katılımcıların %29'u ülkelerinde Olimpik Dayanışma Komisyonu bulunduğunu ifade etmişlerdir. %71 Katılımcı ise Ulusal Olimpiyat Komitelerinde “Olimpik Dayanışma Komisyonu”nun bulunmadığını fakat Olimpik Dayanışma Programlarının farklı yöntemlerle yürütüldüğünü belirtmişlerdir.

Tablo 7: Olimpiyat Komiteleri ve Olimpik Dayanışma Komisyonları ile ilgili bulgular

Ulusal Olimpiyat Komitenizde, “Olimpik Dayanışma Komisyonu” var mı?	Katılımcılar		N	%
	Evet	K1, K6, K10, K16, K17	5	29
	Hayır	K2, K3, K4, K5, K7, K8, K9, K11, K13, K14, K15, K17	12	71
TOPLAM	17		17	100

Katılımcılardan elde edilen verilerin analizi sonucunda Olimpik Dayanışma Komisyonlarının kuruluşu ile ilgili bazı bulgulara ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre, görüşme yapılan ülkelerin komisyonu olmayan Ulusal Olimpiyat Komitelerinde, bu birimin görevini yürütecek farklı komisyonların bulunduğu, komisyonların IOC’den direkt destek alarak ya da devlet yönetimi tarafından desteklenerek Olimpik Dayanışma Programlarına katılım sergilendiği bilgilerine ulaşılmıştır. Bu konuda soruları cevaplayan bazı Katılımcı görüşleri şu şekildedir;

“Hayır, ayrı bir komisyonumuz yok, fakat Ulusal Olimpiyat Komitemizde Olimpik Dayanışma Programları hakkında birçok çalışma var. Örneğin, antrenörlerimizi eğitime gönderiyoruz, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler ile birlikte çalışmalar yapıyoruz, farklı ülkeler ile projeler yürütüyoruz, IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu ile sürekli bağlantı içerisindeyiz. Ayrıca, bu programları yürütmek için devletten de para yardımı alıyoruz” (K2).

“Direkt olarak Olimpik Dayanışma Komisyonumuz yok. Fakat IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu tarafından desteklenen birçok komisyonumuz var. Örneğin, Akademi Komisyonu, Sağlık Komisyonu, Spor ve Çevre Komisyonu, Gençlik Komisyonu gibi komisyonlarımız Olimpik Dayanışma Programlarında da çalışmaktadır” (K3).

“Hayır, Olimpik Dayanışma Komisyonu adı altında ayrı bir komisyonumuz yok. Fakat Olimpik dayanışma Programlarında çalışmalar yapıyoruz” (K4).

“Komisyon yok. Çünkü Ulusal Olimpiyat Komitemiz adına Genel Sekreterlik ve Spor Komisyonu yürütüyor. Komisyon gönüllü çalışan

bir yapıdır. Bizde bu tür programları daha profesyonel ekip Yönetim Kurulu ile çalışarak yürütüyor. Mesela Federasyonlardan sorumlu, Konseylerden sorumlu Yönetim Kurulu üyeleri Federasyonlar ile işbirliği yaparak yürütüyor” (K9).

1.1.2. Alt Tema: NOC’ların Olimpik Dayanışma Komisyonu kuruluş zamanları

Ulusal Olimpiyat Komitelerinde Olimpik Dayanışma Komisyonu bulunan Katılımcıların komisyonlarının kurulma zamanına ilişkin verileri incelenmiştir. K1, K10, K12 ve K16 kodlu katılımcıların Olimpik Dayanışma Komisyonlarının IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu ile birlikte yapılanmaya başladığı ve K6 kodlu katılımcının Olimpik Dayanışma Komisyonunun kurulmasının ise 2009 yılında gerçekleştiği bilgilerine ulaşılmıştır.

1.1.3. Alt Tema: NOC’ların Olimpik Dayanışma Komisyonu personel sayıları

Katılımcıların Ulusal Olimpiyat Komiteleri Olimpik Dayanışma Komisyonlarında görev yapan kişi sayılarına ilişkin veriler Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8: NOC Olimpik Dayanışma Komisyonları çalışan sayıları ile ilgili bulgular

Olimpik Dayanışma Komisyonunuz kaç kişiden oluşmaktadır?	Katılımcılar	Kişi Sayısı
	K1	16 kişi
	K6	23 kişi
	K10	5 kişi
	K12	1 kişi
	K16	5 kişi

2. Olimpik Dayanışma Programlarının Mevcut Durumu

Bu bölümde katılımcıların bilgi sahibi oldukları Olimpik Dayanışma Programları, bu programların ana temaları, programların Olimpik Hareketin yayılmasına olan katkılarına ilişkin veriler, ana tema ve alt temalara ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmiştir (Tablo 9–10).

Katılımcıların, Olimpik Dayanışma Programlarının içeriği hakkında bilgisi olduğu yapılan görüşmeler ve uygulanan anket formları sonucunda ortaya konulmuştur. Katılımcılar, IOC ile kurdukları ilişkiler, ulusal veya uluslararası komisyonlarda görev

alma, alanda yapılan çalışmalarda aktif rol oynama gibi çeşitli yolları takip ederek Olimpik Dayanışma Programı faaliyetleri ile ilgili bilgi sahibi olduklarını ifade etmişlerdir.

Katılımcıların görüşlerini yansıttığı ifadelerden bazıları şu şekildedir;
*“Evet, 20 yıldan fazla süredir Olimpik Dayanışma için çalışıyorum.
 Konu ile ilgili kesinlikle bilgim vardır” (K1).*

“Evet. IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu ile iyi ilişkiler içerisindeyim” (K3).

2.1. Ana Tema: Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının temel konularına ilişkin görüşleri

Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının ana temalarına ilişkin görüşleri ile elde edilen verilerin analizi sonucunda yapılan kodlamalarda “alt temalar” dört başlık altında toplanmıştır (Tablo 9).

Tablo 9: Olimpik Dayanışma Programları ana temaları ile ilgili bulgular

Soru	Görüşme Sonucu Ortaya Çıkan Kodlar	Alt Temalar	Katılımcılar
Olimpik Dayanışma Programlarının ana temaları nelerdir?	Finansal ve yönetsel destek verilmesi	1. Finansal ve yönetsel destek	K1, K2, K3, K4, K7, K8, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16
	Başarılı sporcuların ve donanımlı antrenörlerin yetiştirilmesi	2. Sporcu ve antrenör programları	K1, K2, K3, K4, K5, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16
	Olimpik Değerlerin ve OVEP’in yaygınlaştırılması	3. Olimpik Değerler ve OVEP	K1, K2, K3, K4, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16
	“Herkes için Spor” alanında çalışmaların hazırlanması, desteklenmesi	4. Herkes için Spor	K3, K9, K17

Tablo 9’den elde edilen bulgulara göre, katılımcılar görüşlerini; finansal ve yönetsel destek, sporcu ve antrenör programları, Olimpik Değerler ve OVEP ve Herkes için Spor temaları üzerinde durarak belirtmişlerdir. Bu görüşlere ilişkin

katılımcıların bazılarının görüşleri aşağıda verilmiştir:

a. Finansal ve yönetsel desteğe ilişkin olarak;

Olimpik Dayanışma amaçlarına ulaşmak için, Ulusal Olimpiyat Komitelerinin finansal gücüne kavuşması için etkili danışma hizmeti önermektedir. Olimpik Dayanışma, Ulusal Olimpiyat Komitelerine görevlerini yerine getirebilmeleri ve amaçlarına ulaşabilmeleri için yönetsel açıdan destek sağlamaktadır. NOC'ların görevlerini icra edebilmeleri için, Olimpik Dayanışma tarafından hazırlanan dört ana temadan biri NOC yönetimine verilen destek programlarıdır (K1).

IOC bunun yanı sıra NOC yönetimin yapısının gelişimine de yardım etmektedir (K2).

NOC yönetimi için de aynı durum söz konusu. Biz Ulusal Olimpiyat Komitesi olarak Olimpik Dayanışmadan maddi destek alıyoruz. Örneğin buradaki (Dünya Herkes İçin Spor Kongresi) Kongremiz için de Olimpik Dayanışma bize destek sağladı (K3).

b. Sporcu ve antrenör programlarına ilişkin olarak;

Bizim sporcular için hazırladığımız programlarımız var. Diyebiliriz ki, programlarımızın ana temelini sporcular için hazırlanan programlar oluşturmaktadır. Özellikle, sporcuların Olimpiyat Oyunlarına hazırlanmalarına yardım etmekteyiz (K1).

Bunun yanı sıra bazı durumlarda, Olimpik Dayanışma Programları, sporcu gelişim programlarını da desteklemektedir. Bu programlar çoğunlukla sporcu odaklıdır (K2).

Programların temaları çoğunlukla ülkelere göre değişmektedir. Örneğin, sporcular; ülkemizde Olimpik Dayanışma tarafından desteklenen birçok sporcumuz var (K3).

Temel olarak Olimpik Dayanışma Programları sporcuların ve antrenörlerin gelişimine yardım etmektedir. Bu yüzden bizim için Olimpik Dayanışma Programlarının ana temalarını elit sporcular ve antrenörler oluşturmaktadır (K5).

NOC olarak Olimpik Dayanışma Programlarında ana tema olarak sporcu ve antrenörlere yer vermekteyiz (K9).

c. Olimpik Değerler ve OVEP'e ilişkin olarak;

IOC Olimpik Dayanışma Komisyonun icra ettiği dört ana temadan biri antrenörler için hazırlanan çalışmaları kapsamaktadır (K1).

Temel olarak, sanırım, programların çoğu antrenör odaklıdır. Biz antrenörlerimizin gelişimini sağlamak için diğer ülkelere gönderiyoruz. Bence programın temasında ilk sırayı antrenörler almaktadır (K2).

Bizim ülkemizde antrenörler için Olimpik Dayanışma tarafından desteklenen birçok seminer ve kongrelerimiz var (K3).

Temel olarak Olimpik Dayanışma Programları sporcuların ve antrenörlerin gelişimine yardım etmektedir. Bu yüzden bizim için Olimpik Dayanışma Programlarının ana temalarını elit sporcular ve antrenörler oluşturmaktadır (K5).

NOC olarak Olimpik Dayanışma Programlarında ana tema olarak sporcu ve antrenörlere yer vermekteyiz (K9).

Olimpik Dayanışma Programları, Olimpik değerlerin yayılması için yapılan çalışmaları da kapsar ve ana temalar açısından ilk akla gelenlerdendir (K2).

Tüm ülkenin Olimpik Hareketin farkında olması ve net olan, Olimpik Antlaşmanın farkındalığıdır. Çünkü Olimpik Hareket, okul çağındaki öğrencileri de içine alan programları da kapsar (K6).

Olimpik değerlerin geliştirilmesi yine sıkça yer verdiğimiz temalardan birisidir (K9).

Olimpik Değerler Eğitim Programı için her sene ülkemizden Olimpik Dayanışma destekli olarak insanları Uluslararası Olimpik Akademi'ye (IOA) gönderiyoruz. Bunun yanı sıra genç katılımcılarımız da her yıl Olympia'ya gidiyorlar (K3).

Okullarda spor zorunlu bir konu olmalıdır. Eğer çocuk eğitimin tüm aşamalarında spor yapmaya desteklendirilmezse spor da gelişmez, insan da. Spor da gelişim için eğitim de olmalıdır (K6).

d. Herkes için Spora ilişkin olarak,

Bizde her yıl Uluslararası Olimpik Akademi'ye çeşitli programlarda gençler ve yöneticiler gönderiyoruz (K9).

Biz “Herkes için Spor” için Dünya Kongresine ev sahipliği yapıyoruz ve Olimpik Dayanışma bu konuda bize maddi destek sağlıyor (K3).

Ulusal Olimpiyat Komitesi olarak yer verdiğimiz temalardan birisi de “Herkes için Spor”dur (K9).

Olimpik Dayanışma Programlarının ana teması “Gelişim için Spor”dur (K17).

Görüşmeler sonucunda araştırma bulgularında ortaya çıkan Olimpik Dayanışma Programlarının ana temalarında programların yürütülebilmesi için öncelikle maddi kaynağa ihtiyaç olduğu vurgulanmıştır. Programın etkililiğinin olması için ise

sporculara ve bu sporcuları yetiştiren antrenörlere yönelik programlara katılım sergilenmesi gerektiği katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Ayrıca Olimpik Dayanışma Programların tüm kitlelere hitap etmesi gerektiği katılımcılar ile yapılan görüşmelere sonucunda vurgulanan temalar arasında yer almıştır. Bu programlar aracılığı ile Olimpik Hareketin temel parçası olan Olimpik Değerlerin bireylerin günlük yaşamının bir parçası haline getirilmesi gerekliliği belirtilmiş ve bunun sağlanabilmesi için OVEP'in daha fazla işlevsel hale getirilmesi ile ilgili görüşler vurgulanmıştır.

2.2. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Hareketin yayılmasına olan katkılarına ilişkin görüşleri

Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Hareketin yayılmasına katkı sağladığı alanlar katılımcı görüşmeleri sonucunda analiz edilmiştir. Yapılan analiz neticesinde “alt temalar” beş başlık altında toplanmıştır (Tablo 10).

Tablo 10: Olimpik Hareket ve Olimpik Dayanışma Programları arasındaki ilişki ile ilgili elde edilen bulgular

Soru	Görüşme Sonucu Ortaya Çıkan Kodlar	Alt Temalar	Katılımcılar
Olimpik Dayanışma Programları Olimpik Hareketin yayılmasına hangi alanlarda katkı sağlamaktadır?	Olimpik Değerlerin katkısı	1. Olimpik Değerler	K1, K2, K4, K5, K7, K8, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17
	Finansal destek sağlanması	2. Maddiyat	K1, K2, K5, K6, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16
	Yönetim desteğinin sağlanması	3. Yönetim	K1, K2, K6, K7, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16
	Çokkültürlülüğün olumlu etkisi	4.Çokkültürlülük	K2, K6, K10, K11, K12, K14, K16, K17
	Yerel kültür ve eğitimin desteği	5. Yerel kültür ve eğitim	K2, K3, K4, K6

Tablo 10'dan elde edilen bulgulara göre, katılımcılar görüşlerini; Olimpik Değerler, maddiyat, yönetim, çokkültürlülük, yerel kültür ve eğitim temaları üzerinde durarak belirtmişlerdir. Bu görüşlere ilişkin katılımcıların bazılarının görüşleri aşağıda verilmiştir:

a. Olimpik Değerlere ilişkin olarak;

İnanıyorum ki Olimpik Hareket Olimpik Dayanışma Programlarını destekliyor. Bir program diğer programı tamamlıyor. Şuna eminim ki,

sporcular, antrenörler ya da sporun gelişimi hakkında konuşuyorsak, unutmamalıyız ki IOC Olimpik Dayanışma organizasyonu Olimpik Değerler açısından Uluslararası Federasyonlar gibi diğer organizasyonlar açısından fark yaratmaktadır. Öyleyse, bu değerler çok önemlidir ve onları unutmamalıyız. Her bir programın, her bir eyleminde bu değerleri de geliştirmekteyiz (K1).

Biz antrenörlerimizi, Olimpik Değerler Eğitim Programı ile kültürel düzeyde yetiştirmeye çalışıyoruz (K4).

Bence en önemli ikinci konu, Olimpik Değerlerin teşvik edilmesi. Çünkü Olimpik Değerler, Olimpik Hareketin değerini arttıran unsurlardır (K5).

Temel olarak yönetsel destek ve olimpik değerlerin yayılması Olimpik Hareketin gerçekleşebilmesini sağlayabilir (K7).

Ülkemizde en önemli bölüm Ulusal Olimpik Akademi. Burası, Olimpik Değerleri gerçekten dikkate almaktadır (K8).

b. Maddiyata ilişkin olarak,

Diyebilirim ki, programların çoğu finansal destek ile ilgilidir (K2).

Ülkemiz Olimpiyat Komitesi için en önemli konu finansal destektir (K5).

Sporcular için baktığımız zaman, her Olimpiyat çerçevesinde, federasyonlar ile işbirliği yaparak baraj yarışmaları için finansal destek sağlıyoruz. Bir de aldığımız finansal destek ile yurt dışına antrenör gönderip uzun süreli eğitim almasını sağlıyoruz (K9).

c. Yönetime ilişkin olarak,

Yönetimsel destek vermek önemli bir konudur (K2).

Yönetimsel destek. Örneğin, spor yapan bir insana mutlaka lojistik destek vermeliyiz. Devleti de bu yönde teşvik etmeliyiz. Yani; devlet, spor yapan insan ve spor yapma olanakları arasında bir köprü olmalıyız. Bunu finansal destek olarak yapabiliriz (K6).

Temel olarak yönetimsel destek ve olimpik değerlerin yayılması Olimpik Hareketin gerçekleşebilmesini sağlayabilir (K7).

d. Çokkültürlülüğe ilişkin olarak,

Bunun yanı sıra hangi ülke ile çalıştığınız çok önemlidir. Örneğin, Arap Dünyası ile çalışmak ya da Latin Amerika ülkeleri ile çalışmak birbirinden çok farklıdır. Bu yüzden, çokkültürlülüğün etkisini de göz önüne almalıyız (K2).

Farklı ülkeler ile bir araya gelmek, eğitim ve kültür alışverişinde bulunmak gereklidir. Bu yüzden çokkültürlülük de önemli bir konudur (K6).

e. Yerel kültür ve eğitime ilişkin olarak,

Olimpik Dayanışma Programları Olimpik Hareketin yayılmasına eğitim alanında katkı sağlamaktadır. IOC Olimpik Dayanışmanın hazırladığı programların çoğunu Ulusal Olimpiyat Komiteleri bilmektedir. İhtiyacımız olan desteklenen bu programları alıp uygulayabilmektir (K3).

Biz kültür ve eğitim konularında programlar hazırlıyoruz. Örneğin, şu anda IOC VE UNESCO ile ortak bir program yürütmekteyiz. Antrenörleri, Olimpik Değerler Eğitim Programı çerçevesinde, kültürel düzeyde eğitim sağlamak için bir araya getiriyoruz.

Programın adı “Toplumu Şekillendir Gelişim Programı”. Buradaki felsefe, spor ve rekreasyon alanında, eğer biz toplumu antrenör ya da yönetici olarak çalıştırır ve eğitimlerini sağlarsak, gelişim için sürdürülebilir ve devam eden bir süreç yaratmış olacağız (K4).

Farklı kültürlerin yerel kültür ve eğitim sistemlerini bir araya getirmesi de önemli bir konudur (K6).

3. Olimpik Dayanışma Programları ve Olimpik Değerler arasındaki ilişki

Bu bölümde katılımcıların Olimpik Değerlerin geliştirilmesi, Olimpik Değerlerin geliştirilebileceği alanlar ve Olimpik Dayanışma içerisinde “bütünlük” değerine ilişkin görüşlerine ait veriler, ana tema ve alt temalara ilişkin bulgular ve yorumlar ile verilmiştir (Tablo 11–14).

3.1. Ana Tema: Ülkelerin Ulusal Olimpiyat Komitelerinin OVEP Uygulamaları

IOC tarafından ödüllendirilen 17 ülkenin Olimpik Değerler Eğitim Programları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 11: IOC 17 OVEP Programı

Ülke	Program	Amaç	Hedef Kitle
Avusturalya	a.s.p.i.r.e Okul Ağı Programı	Gençleri Olimpik Hareketin değerleri, ruhu ve felsefesi ışığında eğitmek	İlkokul öğrencileri
Burundi	Olimpiyatlar ve Spor Eğitim Projesi	Kültür ve ulusal barışın gelişimini destekleme ve güçlendirme amacıyla eğitim ve çalışma programları hazırlamak	Sporcular, antrenörler, liderler, sportif ve kültürel organizasyon düzenleyicileri, öğrenci ve öğretmenler
Kanada	Olimpik Okul Programı	Öğrencilerin, adil olma, mükemmellik, liderlik, saygı değerlerini öğrenip, fiziksel aktivite ve sürdürülebilirlik konularında bilgi sahibi olabilmelerini sağlamak	İlköğretim 2.-12. sınıflar arası
Kıbrıs	Olimpiyat Evi Rehberli Tur Projesi	Olimpizm ilke ve idealleri hakkında tüm yönleriyle bilgiler vermek	İlkokuldan üniversiteye öğrenciler, sporcular ve halk
Dominik	Olimpik Değerler ve Kültür: Yaz Kampı	Olimpik Değerleri öğretmek, fair play, takım ruhu ve dayanışmayı cesaretlendirmek, toplum ve ülkenin gelişimine yardım etmek için gönüllü katılımları teşvik etmek	9-12 yaş arası öğrenciler
Estonya	Okul Olimpiyat Oyunları	Öğrenciler üzerinde Olimpik idealleri yaymak, onların Olimpizm bilgisini arttırmak, okulları sportif anlamda daha dinamik yapmak, öğretmenleri Olimpizm anlayışı çerçevesinde eğitmek, öğrencilere Olimpiyat ruhu deneyimini yaşaması için fırsat vermek	Tüm okul çağındaki öğrenciler
Fransa	Olimpik Gençlik Kampı	Olimpizmi bir eğitim aracı olarak teşvik etmek, Olimpik Değerleri yaymak, gençlerde spor yapmanın farkındalığını arttırmak	8-11 yaş arası öğrenciler
Guatemala	Cine Forum	Olimpizm felsefesini ve değerlerini yaymak, yenilikçi etkinlikleri kullanarak gençlerin Olimpizm ilkelerine olan ilgilerini arttırmak	12-18 yaş arası öğrenciler
Yeni Zelanda	Olimpizm Kaynakları	Öğrencileri Olimpik idealler ve onların davranış ve değerler ile olan ilişkisi hakkında bilinçlendirmek	5-10 yaş grubu öğrenciler
Polonya	Olimpiyat Öyküleri Yarışması	Gençleri spor yapmaya cesaretlendirmek, Olimpik ilkeleri halkın beğenisine sunmak, doping yapmanın risklerini anlatmak, fair play davranışları sergilemelerine yardımcı olmak	10-16 yaş arası öğrenciler
Seyşeller	Olimpik Kulüpler	Sanatsal, sportif ya da eğlence aktivitelerini Olimpik idealler ve değerler ile yaymak	6-17 yaş arası öğrenciler
Singapur	Genç Takım Elçisi Programı	Olimpik Hareketin yayılmasına destek olmak ve "Spor elçisi" olmak isteyen genç bireylerin öğrencilere – mükemmellik, ulusal guru ve takım ruhu gibi değerleri aktarmasına yardımcı olmak	Tüm ortaokul öğrencileri
Slovenya	Fair Play Okulu	Olimpizm felsefesini ve sporda fair play, anlayış ve toplumsal değerleri yaymak, insanları Olimpik Hareket çerçevesinde spor etiği ve Olimpik Değerler konusunda bilinçlendirici uluslararası çalışmalar yapmak, spor aracılığı ile toplumda güvenliği, demokrasiyi ve barışçıl bir yaşamı öğretmek	Antrenörler, öğretmenler, genç sporcular

Ülke	Program	Amaç	Hedef Kitle
Tacikistan	Olimpizmi Tanıtım Programı	Olimpik Antlaşmanın kapsamını ve ilkelerini yaymak	Anaokulundan üniversiteye tüm öğrenci ve öğretmenleri, antrenörler, sporcular, spor federasyonu yöneticileri, halk ve topluluklar
Türkiye	Spor kültürü ve Olimpik Eğitim Programı	Çocuklar, öğretmenler ve aileler aracılığı ile Olimpik Değerleri ve Spor Kültürünü yaymak ve Türkiye’de Olimpizm anlayışının ve değerlerinin gelişimine yardımcı olmak	9–11 yaş grubu ilkokul öğrencileri
Ukrayna	Olimpik Sporlar Yarışması	Öğrencilerin Olimpiyat Oyunlarına, Olimpik Harekete ve Olimpizme olan ilgisini arttırmak	14–18 yaş arası öğrenciler
WADA	Öğretmen Yardımcı Paketi	Gençlere sporun değerlerini öğretmek, doping yapmanın etik ve sağlık açısından zararlarını anlatmak	10–16 yaş arası öğrencilerin öğretmenleri

3.2. Ana Tema: Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının hangi Olimpik Değerleri geliştirebileceğine ilişkin görüşleri

IOC’nin üzerinde önemle durduğu Olimpik Hareketin üç temel değeri saygı, mükemmellik ve arkadaşlıktır. Bu bağlamda, Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının hangi Olimpik Değerleri geliştirebileceğine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Katılımcılardan 12’si tüm bu üç değerın Olimpik Dayanışma Programları sayesinde geliştirilebileceğini ifade ederlerken, 2 katılımcı Olimpik Dayanışma Programları ile “mükemmellik” değerinin geliştirilebileceği yönünde düşüncesini ifade etmiştir. 1 katılımcı “mükemmellik ve arkadaşlığın”; 2 katılımcı ise “mükemmellik ve saygı” değerlerinin geliştirilebileceğini belirtmişlerdir. Bu veriler Tablo 12’de Katılımcı kodları, frekans ve yüzdeleri ile birlikte sunulmuştur.

Tablo 12: Olimpik Değerler ve Olimpik Dayanışma Programları

Olimpik Dayanışma Programları hangi değerleri geliştirebilir?	Olimpik Değerler	Katılımcılar	N	%
	Saygı, Mükemmellik, Arkadaşlık	K1, K2, K3, K4, K6, K7, K8, K9, K11, K12, K13, K16	12	70
	Mükemmellik, Arkadaşlık	K10	1	6
	Mükemmellik, Saygı	K15, K17	2	12
	Mükemmellik	K5, K14	2	12
	TOPLAM	17	17	100

Katılımcılara Olimpik Değerleri nasıl geliştirebileceği konusundaki düşüncelerini öğrenmek amacıyla yöneltilen ek soru (Programlar bu değerleri nasıl geliştirebilir?) sonucunda katılımcılardan elde edilen verilerin analizi gerçekleştirilmiştir. Ortaya çıkan bulgular “değerler” ana teması ile oluşan üç alt tema

altında Tablo 13’de yer almaktadır.

Tablo 13: Olimpik Değerler ve Olimpik Dayanışma Programlarının İlişkisi

Soru	Görüşme Sonucu Ortaya Çıkan Kodlar	Alt Temalar	Katılımcılar
Olimpik Dayanışma Programları Olimpik Değerleri nasıl geliştirebilir?	Olimpik Değerlerin sosyal yaşantıya etkisi	1.Sosyal katkı	K1, K4, K9
	Olimpik Değerlerin eğitime katkısı	2. Eğitim	K1, K4, K9
	Olimpik Değerlerin etik davranışlara katkı sağlaması	3. Etik	K7

Katılımcılar, Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Değerleri geliştirebileceği yönünde görüş belirtmişlerdir. Değerlerin, bireylerin günlük yaşantısına aktarımının sağlanması gerekmektedir. Bu aktarımın eğitim ile gerçekleştirilebileceği düşünülmektedir. Ayrıca önemli olan, bu değerlerin bireyler tarafından benimsenmesi ve etik davranışlar gösterebilmesidir. Bu amaçla, IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu yürütmekte olduğu birçok proje ile Ulusal Olimpiyat Komitelerine destek olmaktadır. Bu düşüncelerin ifade edildiği katılımcı görüşlerine aşağıda yer verilmiştir.

a. Sosyal katkıya ilişkin olarak,

Bence, değerlerin ötesinde, bu değerleri günlük yaşantımızda nasıl kullandığımız daha önemlidir (K1)

Saygı, arkadaşlık ve mükemmellik. Biz bu değerleri gençlerimize gençlik kamplarında aktarmaya çalışıyoruz. Bu üç değeri yazma, boyama, tiyatro gibi etkinlikler arasında kullanmaya çalışıyoruz. Daha çok saygı duyma, daha çok arkadaşlık mesela. Spor ile bu değerleri topluma kazandırabiliriz (K4).

Olimpik Değerleri geliştirmek, kazandırmak, çocukları spora teşvik etmek, onlara spor imkânı sağlamak amacıyla bir projemiz var. Bu projenin bütün finansmanını IOC Olimpik Dayanışma sağlıyor (K9).

b. Eğitime ilişkin olarak,

Bence tüm değerler eğitim temelli olmalıdır. Genç insanları, genç

nesli, spor yolu ile ve bu değerleri kullanarak eğitmeliyiz (K1).

Bizim Ulusal Olimpiyat Komitemiz adına geliştirdiğimiz “Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim” diye bir projemiz var. Bu proje ile Olimpik Değerleri çocuklara vermeye çalışıyoruz (K9).

c. Etik davranışlara ilişkin olarak,

Bence tüm değerler geliştirilebilir. Spor, etik davranışlar içerisinde yapılmalıdır. Etik, fair play değildir, bir çeşit kurallar bütünüdür. Seyirci iken, öğretmen iken ya da spora katılım gösterdiğim herhangi bir alanda toplum için uyulması gereken kurallardır (K7).

3.3. Ana Tema: Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Değerleri geliştirebileceği alanlar hakkındaki görüşleri

Katılımcıların OSP’nin Olimpik Değerleri geliştirebildiği alanlar ile ilgili görüşlerinin incelemesi sonucunda kodlamalar yedi alt tema altında toplanmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14: OSP’nin Olimpik Değerler ile İlgili Temel Alanlarına İlişkin Bulgular

Soru	Görüşme Sonucu Ortaya Çıkan Kodlar	Alt Temalar	Katılımcılar
Olimpik Dayanışma Programları hangi alanlarda Olimpik Değerleri geliştirebilir?	Çevre koruma programlarına katkısı	1. Çevre	K1, K3, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16
	Kadınların spora katılımın desteklenmesi	2. Kadın	K1, K2, K3, K4, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17
	Yerel kültür ve eğitimin etkisi	3. Yerel kültür ve eğitim	K1, K2, K3, K5, K6, K7, K8, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K6, K17
	Herkes için Sporun önemi	4. Herkes için Spor	K2, K3, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17
	Uluslararası Olimpik Akademi’nin rolü	5. IOA	K2, K3, K5, K6, K7, K8, K11, K12, K13, K14, K15, K6, K17
	Ulusal Olimpiyat Komitelerinin desteği	6. NOC	K1, K2, K3, K7, K8, K10, K11, K12, K13, K14, K16
	Spor hekimliğinin olumlu katkısı	7. Spor hekimliği	K3, K7, K8, K9, K10, K12, K13, K14, K16

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgulara göre; Ulusal Olimpiyat Komiteleri, Olimpik Dayanışma Programları ile Olimpik Değerlerin geliştirilebilmesi için, uluslararası boyutta; Uluslararası Olimpiyat Komitesi, Birleşmiş

Milletler, Uluslararası Olimpik Akademi, ulusal boyutta ise; eğitim kurumları, yerel yönetimler gibi çeşitli kurum ve kuruluşlar ile işbirliği gerçekleştirerek, projeler uygulamak, seminer, forum gibi eğitim programları düzenlemek, basılı ve görsel materyaller hazırlamak gibi etkinlikler yürütmektedir. Bu düşüncelerin ifade edildiği bazı katılımcı görüşleri şu şekildedir:

a. Çevreye ilişkin olarak,

Bizim çevreyi koruma programlarımız var. Ayrıca, IOC ve UNEP tarafından düzenlenen “Kıtalararası Çevre ve Spor” konulu seminere ev sahipliği yapıyoruz (K3).

Çevre ve spor konusunda IOC’nin “Spor ve Çevre” kitabı var. Bunu dilimize çevirdik ve yayınladık. Tüm federasyonlara, kulüplere, üniversitelere, BESYO'lara ve yerel yönetimlere gönderdik. Bununda finansmanını IOC Olimpik Dayanışma tarafından karşıladık (K9).

b. 'Kadın'a ilişkin olarak,

Almanya gibi ülkeler, kadınların gelişimini sağlamak adına birçok spor programları yürütmektedirler ve Olimpik Dayanışma Programları bu girişimleri desteklemektedir (K2).

Diğer programların yanı sıra, kadın ve spor da Olimpik Dayanışma tarafından desteklenmekte ve Olimpik Değerlerin gelişmesine katkıda bulunmaktadır (K3).

Kadın ve spor. Özellikle kadın ve spor programlarını gençlik programlarında kullanmaktayız. Üç Olimpik Değeri kullanarak program geliştiriyoruz. Sporcularımızı Gençlik Olimpiyatlarına gönderdik ve bunun finansmanını Olimpik Dayanışma karşıladı (K4).

Kadın ve spor konusunda IOC belirli dönemlerde Forum düzenliyor. O foruma temsilci gönderiyoruz ve masraflarını Olimpik Dayanışma

karşıyor. Bir de ülkemizde IOC'nin bölgesel kadın ve spor seminerini yaptık. Bu finansmanda Olimpik Dayanışmadan sağlandı (K9).

c. Yerel kültür ve eğitime ilişkin olarak,

Öyleyse, programları hazırlarken kültürel etkiyi ve eğitimsel etkiyi dikkate almalıyız. Bana göre, kültür ve eğitim anahtar elementtir (K2).

Kültür ve eğitim için okullar önemlidir. Olimpik Eğitim programlarına yer verilmelidir (K3).

Bana göre, kültür ve eğitim Olimpik Değerlerin gelişimini sağlar. Ülkemizde Olimpik Akademi var. Olimpik Harekete ve spora ilgi duyan birçok insanı ve öğrenciyi ülkemize davet ediyoruz ve onlara fırsatlar yaratıyoruz (K5).

Olimpik Dayanışma tarafından yürütülen toplumsal programlar, Olimpik Değerlerin geliştirilebilmesi için çok önemlidir (K8).

d. Herkes için Spora ilişkin olarak,

Bazılarına göre spor, fiziksel aktiviteden öte bir şeydir ve onlara göre spor her zaman yarışma ile birlikte anılır. Fakat özellikle Avrupa ülkelerindeki insanlara göre spor, rekreasyonel anlamda olabilir. Bana göre de spor yarışmaları içerebilir fakat herkes için spor kavramı önemlidir (K2).

Herkes için spor da, Olimpik Dayanışmanın özel değerleri vardır. Mesela, biz ülkemizde birçok ülkenin yaptığı gibi “Olimpik Gün” koşusu düzenleriz ve sporcular, çocuklar, gençler, elit sporcular, yaşlılar gibi toplumun tüm kesimini bu gün için davet ederiz (K3).

Olimpik Dayanışma, birçok ülkeye olduğu gibi bize de herkes için spor faaliyetleri için finansal destek veriyor. Biz de “Olimpik Gün”

şenlikleri düzenliyoruz ve şenlikler festival havasında geçiyor (K9).

e. IOA' e ilişkin olarak,

Uluslararası Olimpik Akademi, çok özel bir konu. Bizim ülkemizde de Ulusal Olimpik Akademimiz var. Bu yüzden IOA ile sıkı ilişkilerimiz var. Öğrencilerimizi, öğretmenlerimizi, Akademi temsilcilerimizi IOA' in her programına gönderiyoruz (K2).

Uluslararası Olimpik Akademi, tam fonksiyonlu bir kuruluş. Seminerler, eğitimler, okul programları, Olimpik Eğitim Oturumları birçok eğitim faaliyetleri ve biz bunlara katılıyoruz (K3).

Ülkemizde Ulusal Olimpik Akademimiz var. Kendi programlarımızın dışında IOA' in programlarına da katılıyoruz (K5).

f. NOC' lara ilişkin olarak,

Bence Ulusal Olimpiyat Komitelerinin farklı programlardan yararlanma seçenekleri var. IOC tarafından yaratılan programlar ülkelerin önceliklerine göre değişebilir! IOC bu programlarda lider rolü üstlenir ve NOC' lar kendileri için en uygun programları seçerler (K1).

Program uygulamaları ülkelere bağlıdır. Bunun yanı sıra, NOC tarihi ve mirası önemlidir. Ben şunu anlıyorum ki gelişen yapı sürdürülebilirdir (K2).

Bizim yapılanmamızda “Olympian Komisyonu” var. Bu komisyon takımın tüm üyelerini bir araya getirir, bütünlüğü sağlar (K3).

g. Spor hekimliğine ilişkin olarak,

Olimpik Dayanışma tarafından desteklenen seminer, forum, kongrelerde sporcular, antrenörler, yöneticiler spor hekimliği

hakkında son derece iyi eğitim alıyorlar (K3).

Spor hekimliği konusunda her yıl yurt dışından uzmanlar getirerek doping, sporcu sakatlıkları vb konularda seminerler düzenliyoruz. Bununda bütçesini yine Olimpik Dayanışmadan sağlıyoruz (K9).

3.4. Ana Tema: Katılımcıların Olimpik Dayanışma kavramı çerçevesinde “Bütünlük” değerine ilişkin görüşleri

Bu bölümde; katılımcıların Olimpik Dayanışma Programları içerisinde yer alan “Bütünlük” değerine ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

“Bütünlük” değerine ilişkin görüşler,

Bence özellikle Olimpik Dayanışma ile çalışıyorsan “bütünlük” çok önemlidir. Dünyanın dört bir tarafından, farklı kültürlerde, zihniyetlerde ve özelliklerde birçok insan ile tanışabiliyorsun. Bana göre, saygı, birbirini anlamak ve nasıl iletişim kurabileceğini bulmak çok çok önemlidir. Çünkü biz, kendi kişilik yapımıza ve kendi eğitimimize sahibiz. En önemli şey, diğer insanlar ile nasıl iletişim kuracağım ve de onları daha iyi anlamaya çalışmaktır (K1).

Benim için “bütünlük” ifadesinin birden fazla anlamı vardır. En önce, “bireyin bütünlüğü”. Ben hayatım boyunca bütünlüğümü kaybetmiş bir birey olabilirim. Ben, bir spor organizasyonunda, antrenör, öğretmen ya da lider olmanın beklentisinde olabilirim ve sergilediğim davranışlar benim bütünlüğümü gösterir. Yani, “bozulma”nın zıt anlamlısıdır bana göre ve her zaman ulaşılması gereken bir özelliktir (K2).

Olimpiyatlarda madalya kazanmak her şey değildir. Olimpik Hareketin tüm bileşenlerine sahip olmak bütünlüktür. Bunun yanı sıra, Olimpik Değerler de bütünlüğü sağlamak için önemlidir (K3).

Benim bakış açım göre, Olimpik Dayanışma Programları kapsamında “bütünlük” çok önemlidir. Çünkü program; sadece yarışma sporuna odaklı değildir. Kültürel paylaşımı güçlendirmek, eğitimsel yönü güçlendirmek önemlidir. Program, erkek, kadın, genç, yaşlı ya da diğer tüm grupları kapsamalıdır (K4).

Olimpik Dayanışma Programlarında, farklı ülkeleri, farklı kesimlerde bir araya getirmek önemlidir. Çünkü bu durumlarda kültürler, alışkanlıklar, değerler gibi özgü davranışlar paylaşılır. Bu yüzden bu programlar bütünlüğün inşa edilmesine yardımcı olurlar (K8).

Bence bütünlük derken Olimpiyatın tüm temel değerlerini barındıran yani; mükemmellikten tuttuğunuz zaman, belki elit spora bakabilirsiniz. Barış, kardeşlik, dostluk dediğiniz zaman, bütün dünyanın gençliğinin bir araya getirilmesini söyleyebiliriz. Sonuçta Olimpik Değerlerle ve Olimpik Dayanışmanın bu projeleri ile birlikte aslında bütün kesimleri içine alan, dünyada sporu, Olimpizmi geliştirmek, spor yoluyla insanları eğitmek, spor yoluyla daha sağlıklı nesiller yetişmesine katkıda bulunmak gibi bir vizyonu var aslında IOC'nin (K9).

Bu bölümde katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının HİS anlayışına yaptığı olumlu ya da olumsuz etki, programların HİS etkinliklerine destek sağlayabileceği alanlar, HİS etkinliklerinin hedef kitlesi ve HİS anlayışı çerçevesinde rekreatif aktivitelere destek sağlayabileceği alanlara ilişkin görüşlerine ait veriler, yüzde ve frekans analizleri, ana tema ve alt temalara ilişkin bulgular ve yorumlar ile verilmiştir (Tablo 15–17, Şekil 9).

4.1. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor anlayışına olan olumlu ya da olumsuz etkisi nedir?

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda “Herkes için Spor” etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına etkisinin olup olmadığına ilişkin veriler incelenmiştir. İnceleme sonucunda (Tablo 14) katılımcıların 15’i HİS etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına olumlu yönde etkisi olduğunu ifade ederlerken, 2 katılımcı ise Olimpik Dayanışma Programlarının HİS faaliyetlerine olumlu yönde katkı yaptığını düşünmediklerini belirtmişlerdir. Katılımcılardan HİS etkinliklerinin olumlu etki yapıp yapmadığı konusundaki düşüncülerini aktarması istenmiş ve bu konu ek soru kendilerine yöneltilmiştir. K3 ve K5 kodlu katılımcılar, Olimpik Dayanışma Programlarının daha çok elit sporcular ve bu sporcuların antrenörlerine destek sağladığı yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 15: HİS Etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına Etkisi

Herkes için Spor etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına bir etkisi var mıdır?		Katılımcılar	N	%
	Evet	K1,K2,K4,K6,K7,K8,K9,K10,K11, K12,K13,K14,K15,K16,K17	15	88
	Hayır	K3, K5	2	12
	TOPLAM	17	17	100

a. HİS etkinliklerini olumlu etki yarattığına ilişkin görüşler.

Anladığım kadarıyla, Olimpik Dayanışma Programları, sadece yüksek performans sporu ile ilgili değil; herkes için spora da odaklı. Bu yüzden herkes için spor etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına etkisi için cevabım: evet (K2).

Evet, olumlu etki yarattığını düşünüyorum. Bizim de bir Herkes için Spor ile ilgili programımız var (Passing on heritage). Bu konuda Olimpik Dayanışma ile birlikte çalışıyoruz. Gençlerden yaşlılara her kesime dans, geleneksel dans, liderlik programları gibi etkinlikler ile ulaşıyoruz (K4).

Bana göre, program uygulamalarının temeli herkes için spor aktiviteleri ile ilgilidir (K7).

b. HİS etkinliklerini olumlu etki yaratmadığına ilişkin görüşler.

Aslında, Olimpik Dayanışma Programlarının herkes için spor etkinliklerine olan etkisinin nasıl olduğunu tam olarak bilmiyorum. Çünkü Olimpik Dayanışma Programları daha çok elit sporcuları, antrenörleri ve yöneticileri kapsıyor, fakat herkes için spor herkese hitap etmelidir. Bunun için seçilmek zorunda olmamalısınız. Bu yüzden, Olimpik Dayanışma Programları direkt olarak rekreatif sporları ya da herkes için sporu etkilememektedir (K3).

Sanırım cevap; hayır. Çünkü Olimpik Dayanışma Programları daha çok elit sporcu ve antrenörler odaklıdır. Bu yüzden programların herkes için spor etkinliklerini etkilediğini düşünmüyorum. Bizim

Ulusal Olimpiyat Komitemiz olimpiik sporcuları destekliyor, herkes için spora katılımı sağlayın başka bir organizasyonumuz var (K5).

4.2. Ana Tema: Olimpiik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor etkinliklerine destek sağlayabileceği alanlar

Katılımcıların “Herkes için Spor” etkinliklerinin Olimpiik Dayanışma Programlarına destek sağladıklarını düşündükleri alanlar ile ilgili görüşleri incelenmiştir. İnceleme sonucunda ortaya çıkan ana ve alt temalara Tablo 16’da yer verilmiştir.

Tablo 16: HİS Etkinlikleri ve Olimpiik Dayanışma Programları

Soru	Görüşme Sonucu Ortaya Çıkan Kodlar	Alt Temalar	Katılımcılar
HİS etkinlikleri Olimpiik Dayanışma Programlarına hangi alanlarda destek sağlamaktadır?	Engellilerin spora kazandırılmasında yeterli desteğin sağlanamaması	1.Engelliler	K1
	Kadınların topluma kazandırılmasındaki rolü	2. Kadın	K2, K8,K10, K12, K13, K14,K17
	Yerel kültür ve eğitimin etkisi	3. Olimpiik Değerler, Eğitim ve Fair Play	K2, K3, K4, K6, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17
	Çevresel kazanımların desteklenmesi	4. Çevre	K3, K8, K11, K12, K14, K15
	Sosyal bütünlüğe katkı sağlanması	5. Sosyal Bütünlük	K1, K3, K4, K8, K9, K10, K12, K14, K15, K17
	Rekreatif etkinliklerin desteği	6. Rekreasyon	K6, K10, K11, K12, K13, K14

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular, Olimpiik Dayanışma Programı’nın HİS etkinliklerine sağladığı katkı ile sadece elit spor yapan kesime değil; çocuklar, engelliler ve kadınlar gibi toplumun her kesimine ulaşılabilceği yönünde olmuştur. Katılımcılar, bu hedefe ulaşabilmek için de Olimpiik Dayanışma Programları’na Olimpiik Değerler, Olimpiik Eğitim ve Fair Play gibi alanların katkı sağlayabileceğini belirtmişlerdir. Bu gelişimin toplumları kültür, çevre ve sosyal bütünlük açısından destekleyebileceği ve ayrıca program aracılığı ile toplumun rekreatif spora yönlendirebileceği katılımcıların vurguladıkları görüşler arasında yer almaktadır. Katılımcıların bu görüşlerinden örnekler aşağıda sunulmuştur.

a. Engellilere ilişkin görüş.

Bunun yanı sıra programlardaki çeşitlilik nedeniyle, nüfustaki farklı

grupları da dikkate almalıyız. Örneğin, engelli insanlar. Eğer bu insanlara özel, hedef programlar seçersek başarılı oluruz (K1).

b. 'Kadın'a ilişkin görüşler.

Bence bazen farklı programlar kadınlara hitap ediyor. “Toplumda kadın” ama bunun yanı sıra “Sporda kadın” hedef alınmalıdır (K2).

Kadınların da spora katılımı sağlanmalıdır (K10).

c. Olimpik Değerler, Olimpik eğitim ve Fair Play'e ilişkin görüşler.

Bence bu programların çoğunluğunda Olimpik Değerlerin kazandırılmasına özel olarak odaklanılmaktadır (K2).

Fair Play, Olimpik Değerlerin bir parçası olarak kazandırılabilir (K2).

Olimpik Değerler ve Olimpik Eğitim Olimpik Dayanışma tarafından desteklenen önemli konulardandır (K3).

Biz geleneksel oyunlarımızı kullanıyoruz. Toplumsal grubumuz için saygı ve diğer değerlerimizi geliştirmeye çalışıyoruz (K4).

Olimpik değerler ile Olimpiyatları birleştirmek lazım. Tıpkı Singapur Gençlik Oyunlarındaki gibi. Hem yarışma var hem de olimpik eğitim var. Bununla da Milli Olimpiyat Komitelerini de Olimpik Değerlerin geliştirmeleri için teşvik ediyor. IOC büyük bir adım atıyor olimpik değerlerin geliştirilmesi, yerleştirilmesi, kazandırılması için (K9).

d. Çevreye ilişkin görüşler.

Çevre, Olimpik Dayanışma tarafından desteklenen herkes için spor aktiviteleri için önemli konuların başında geliyor (K3).

Çevreye verilen destek ile toplumsal gelişim sağlanmaktadır (K12).

e. Sosyal bütünlüğe ilişkin görüşler.

Ulusal Olimpiyat Komiteleri, kendi ülkeleri için toplumsal düzeyde uygun olan programları seçme şansına sahipler (K1).

Biz toplumları, toplumun yaşlı ve genç kesimini ve de toplumun değerlerini karşılıklı etkileşim yolu ile bir araya getirmeye çalışıyoruz (K4).

IOC'de bunun farkında ve Herkes için spora destek veriyor. Sonuçta bunu bir “sosyal sorumluluk” olarak görüyor. İnsanlığın sağlıklı yetişmesini istiyor (K9).

f. Rekreatif etkinliğe ilişkin görüşler.

Olimpik Değerler ve rekreatif spor aktiviteleri Olimpik Dayanışma tarafından desteklenmelidir (K6).

Rekreasyon etkinlikleri HİS'in önemli bir parçasıdır ve desteklenmelidir (K12).

4.3. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor etkinliklerinin hedef kitlesi

Katılımcıların, Olimpik Dayanışma Programlarındaki “Herkes için Spor” etkinliklerinin hedef kitlesi ile ilgili görüşlerinin incelemesinde çocuklar, gençler, kadınlar, yetişkinler, kitle sporcuları, Olimpik sporcular ve engelliler seçeneklerine ulaşılmıştır (Tablo 17).

Tablo 17: Olimpik Dayanışma Programları ve HİS Hedef Kitle

Olimpik Dayanışma Programlarındaki Herkes için Spor etkinliklerinin hedef kitlesi nedir?	Hedef Kitle	Katılımcılar
	Çocuklar	K2, K3, K4, K9,K10, K11, K12, K14, K15, K16, K17
	Gençler	K2, K4, K6, K7, K9,K10, K11, K12, K13, K14, K15, K17
	Kadınlar	K2, K4, K7, K8, K10,K11, K12, K13,K14, K15, K17
	Yetişkinler	K2, K4, K7, K8, K10,K12, K14, K15
	Kitle sporu yapanlar	K2, K3, K5, K10,K12, K14, K15
	Olimpik sporcular	K2, K9, K10, K11,K12, K13, K14, K15
	Engeliler	K1, K17

Görüşmeler sonucu elde edilen bulgular incelendiğinde, Ulusal Olimpiyat Komitesi temsilcilerinin Olimpik Dayanışma Programları'nın hedef kitlesinin sadece Olimpik sporcular olmadığı düşüncesine ulaşılabilmektedir. Katılımcılar, Olimpik dayanışma Programları ile çocuklar, gençler, kadınlar, yetişkin insanlar ve engellilere ulaşılabilceği ve onları Herkes için Spor etkinlikleri ile toplum bütünlüğüne katkı sağlanabileceği görüşünü vurgulamışlardır. Ancak özellikle engelli bireylere yeterince önem verilmediği katılımcı görüşlerinde vurgulanmıştır.

4.4. Ana Tema: Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor anlayışı çerçevesinde rekreatif aktivitelere ilişkin destek sağlayabileceği alanlar

Bu bölümde; katılımcıların Olimpik Dayanışma Programları içerisinde yer alan “Rekreatif Aktiviteler”e ilişkin görüşlerine başvurulmuştur ve bu görüşler sonucunda yapılan incelemelerde; “sürdürülebilir gelişim”, “çevre programları”, “HİS programları”, “kültür”, “Olimpik Hareket”, “Olimpik Değerler”, “Olimpik Eğitim”, “eğitim ve okul” ve “beden eğitimi ve spor” katılımcıların belirttiği ortak temalar olarak ortaya konmuştur. (Şekil 10).

Şekil 10: Rekreatif Aktiviteler ve Olimpik Dayanışma Programlarının İlişkisi

Katılımcılar Olimpik Dayanışma Programları içerisinde yer alan “Rekreatif Aktiviteler”e ilişkin görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir.

OSP ve Rekreatif etkinliklere ilişkin görüşler.

Olimpik Dayanışma Programları ile rekreatif aktivitelerde sürdürülebilir gelişim sağlanabilir. Biz bu program ile en temel düzeyden en üst elit düzeye kadar gelişim sağlamaya çalışmaktayız. Rekreatif aktiviteler temel olarak Herkes için Spor Programlarının içerisinde yer almaktadır. Bunun yanı sıra, kültür, Olimpik Eğitim ve çevre programlarında da yer alabilirler. Farklı ülkeler, farklı programlar ve farklı aktiviteler düzenleyebilirler fakat tüm bunlar içerisinde anahtar olan Olimpik Değerlerdir (K1).

Rekreatif aktiviteler, Herkes için Spor aktiviteleri ile çok yakın ilişkidir. Fakat süreç uzun bir süreçtir ve en temel düzeyden başlanması gerekmektedir. Bazen bazı beklentiler bunun aksini gösterir. Örneğin, bazı antrenörlere göre “ne kadar hızlı olursanız, o kadar yüksek hedefe yani Olimpiyat Şampiyonluğuna ulaşırsınız”

yönünde olmaktadır. O yüzden özellikle beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerini fiziksel aktivite ve sporla nasıl tanıştırdığı ve verdikleri ilk eğitim önemli olmaktadır (K2).

Olimpik Dayanışma sadece Olimpiyat Oyunları için değildir. Bunun yanı sıra, Olimpik Eğitim, kültür, çevre ve liderlik içindir. IOC'nin destek verdiği en güzel örnek, Gençlik Olimpiyatlarıdır. Bunun ile gençliğin eğitimi sağlanmak istenmektedir. En önemli şey gençleri bir araya getirmek ve onlara Oyunları sadece madalya kazanmak olmadığını öğretmektir. Eğer bu bilgiler ile yetişirlerse, Olimpik Hareketin yayılmasını sağlarlar ve eğitim ile Olimpik Değerleri öğrenirler. Rekreatif aktiviteler bu tip programlar ile sağlanabilir” (K3).

Olimpik Dayanışma, rekreatif aktivitelerin ve insancıl programların gelişmesine belirgin bir etki yapmaktadır. Herkes için Spor aktiviteleri, rekreatif aktiviteleri içerir ve Olimpik Dayanışma tarafından da desteklenmektedir (K10).

Olimpik Dayanışma, Herkes için Spor programlarını desteklemektedir. Bu programlar, Olimpik Değerlerin ve Olimpik Eğitimin gelişimi için önemlidir” (K15).

4.2. Yorumlar ve Sonuçlar

Bu bölümde araştırma bulgularında ortaya çıkan temalar ana ve alt boyutlarıyla birlikte verilmiş ve tartışılmıştır. Araştırma bulgularından ortaya çıkan verilerin sonuçlarına yer verilmiştir.

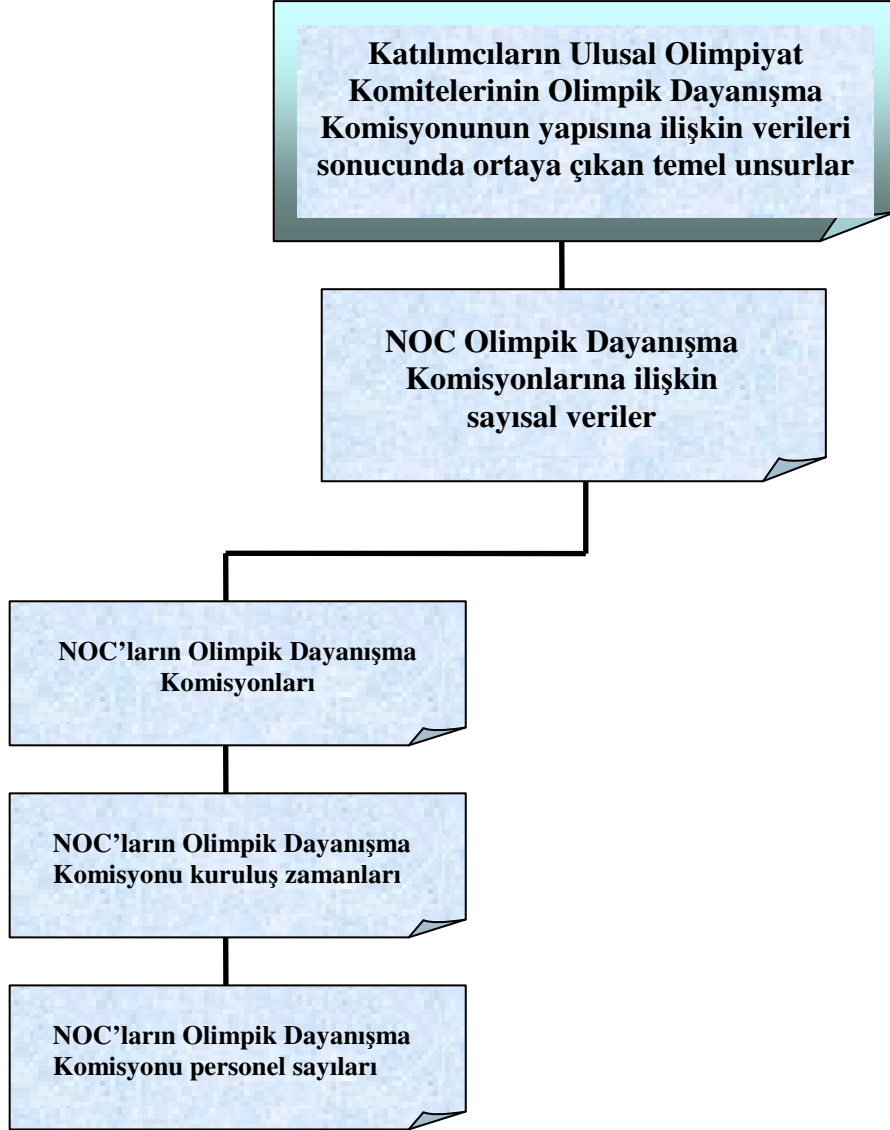
Spor Yönetimi açısından sporun yapısal ve ekonomik yönden gelişimine büyük katkı sağlamakta olan Olimpik Dayanışma, farklı kıta ve bölgelerin ihtiyaçlarını daha iyi belirlemek amacıyla, Dünya Programlarının koordinasyonu için Kıtalararası Birlikler

ile birlikte çalışmaktadır. Ayrıca, Olimpik Spor Federasyonları, IOC'nin diğer komisyonları ve de Olimpik Hareketin diğer paydaşları ile de paylaşım içerisinde. Olimpik Dayanışmanın ekonomik açıdan sağlamış olduğu desteğin örneklerinden birisi uygulanmakta olan son dört yıllık kalkınma ve destek programıdır.

2009–2012 dört yıllık Olimpik Dayanışma Dünya Programları içerisinde sporcular için 5 ayrı organizasyon için program hazırlanmıştır. “Vancouver 2010” Olimpiyat Oyunları’nda sporcuların yararlanması için ayrılan bütçe 9.000.000 \$ olmuştur. “Londra 2012” Olimpiyat Oyunları için ise toplam 19.000.000 \$ bütçe ayrılmıştır. Bunlara ilaveten, takım sporları için 9.000.000 \$, Kıtalararası ve Bölgesel Oyunlar için 14.000.000 \$ ve Gençlik Olimpiyat Oyunları için de 10.000.000 \$ bütçe oluşturulmuştur (Olympic Solidarity, “Where The Action Is”, 2009: 14–21).

Dünya geneline bakıldığında son dört yıllık planın 2010 yılı bütçesi 79.897.250 \$ olarak IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu tarafından onaylanmıştır. Bu bütçenin dağılımında; Dünya Programları: 36.555.000 \$, Kıtalararası Programlar: 31.132.250 \$, Olimpiyat Oyunları Desteği: 9.000.000 \$ ve Yönetim ve İletişim Desteği: 3.210.000 \$ olarak yer almıştır (Olympic Solidarity Annual Report, 2010: 12).

4.2.1. Ulusal Olimpiyat Komitelerinin Olimpik Dayanışma Komisyonunun yapısına ilişkin sonuçlar

Şekil 11: 1. Genel Tema ve Alt Boyutları

Katılımcıların temsil ettikleri Ulusal Olimpiyat Komitelerinde, “Olimpik Dayanışma Komisyonu” olup olmadığına ilişkin verilerin sonuçlarına göre katılımcıların %29’u ülkelerinde Olimpik Dayanışma Komisyonu bulunduğunu ifade ederlerken %71 Katılımcı ise Ulusal Olimpiyat Komitelerinde “Olimpik Dayanışma Komisyonu”nun bulunmadığını belirtmişlerdir.

Alınan veriler ışığında, bu komisyonun bulunmayışının nedenlerinin başında;

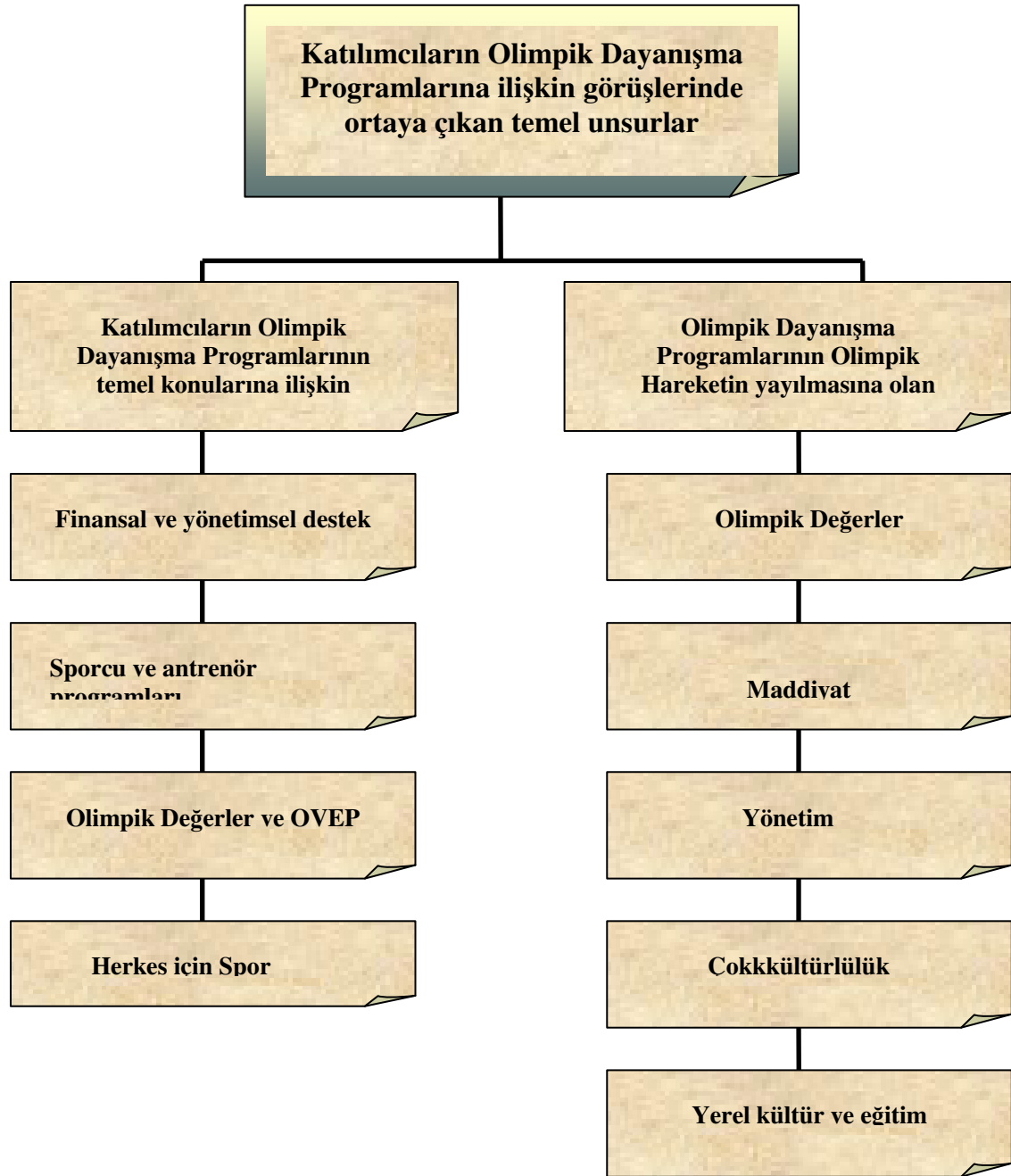
komisyonların gönüllü çalışan bir birim olması saptanmıştır. Edinilen bulgulara da belirtildiği üzere, bu tür programları daha profesyonel ekibin yürütmesi programları daha başarıya taşımaktadır. IOC için de bu durum geçerlidir. IOC’de de Olimpik Dayanışma Programlarını yürüten profesyonel bir oluşum bulunmaktadır. IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu bu faaliyetlerin koordinesini sağlamaktadır. Olimpik Dayanışma Komisyonunun bulunmayışının bir diğer nedeni ise, IOC ve her Olimpiyat Komitesinin bağlı olduğu Kıtalararası Birliklerin (ANOCA, PASO, OCA, EOC, ONOC) Ulusal Olimpiyat Komitelerine yönelik çalışmalar, projeler, programlar hazırlaması ve/veya destek olmasıdır. Böylelikle Ulusal Olimpiyat Komitelerine hem maddi hem de yönetsel açıdan yardım edilmektedir. Ayrı bir komisyon yapılanması bulunmayan NOC’lar, Olimpik Dayanışma Programlarını farklı komisyonlar aracılığı ile yürütmeye çalışırken, görüşmeye katılan Olimpik Dayanışma Komisyonu bulunan NOC’lar ise (%29) proje ve etkinliklerini bu birim ile yürütmektedirler.

Olimpik Dayanışmanın oluşma süreci 1960’lı yıllara dayanmaktadır. Dönemin IOC Başkanı Lord Killanin ve ekibinin de vurguladığı gibi, Olimpik Dayanışma komisyon ve programlarına duyulan ihtiyaç hızla artmaktadır (Olympic Review, 1974: 597–598). Olimpik Hareketin dünya genelinde gelişimi belirgin bir derecede büyümektedir. Bu büyümede 1952 yılından beri IOC tarafından tanınan Ulusal Olimpiyat Komitelerinin sayısının ikiye katlanmasının rolü büyüktür. Bunun yanı sıra, bağımsızlığını kazanan birçok ülkenin şimdiye kadar spora olan ihtiyacının tam olarak bilinmemesi, spora olan ilgi ve girişimlerin artması yeni kurulan ülkelerin genel spor politikaları ile ilgili ortaya çıkan zorluklarla yüzleşmeye başlamasını da beraberinde getirmiştir. Spor mirasının eskilere dayandığı ülkeler de ise, sporun gelişimi ve herkes için spora olan sosyo-kültürel ihtiyaçlar ile yeni yeni ortaya çıkan problemler karşısında zorlanmalar görülmektedir. Tüm bu sorunların çözülmesi ve ihtiyaçların giderilmesi için Uluslararası Olimpiyat Komitesinin ve Ulusal Olimpiyat Komitelerinin sorumlulukları çok fazladır. Aldıkları sorumlulukların hafifletilebilmesi için bu kuruluşların işbirliği ve paylaşım içerisinde olması gerekmektedir.

IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu Başkanı Mario Vazques Rana’nın da vurguladığı gibi, (Szreter, 2011: 59) Olimpik Dayanışmanın verdiği en büyük

m¼cadeleler arasında, dayanışma kavramı kapsamında herkes tarafından kabul edilen bir yapı tasarlamaya çalışmak, bu uygulamaları gerçekleştirmek için gerekli finansal kaynağı sağlamak, NOC temsilcilerini bu programlardan olabildiğince çok yararlanmalarını sağlamak için eğitmek gibi konular yer almaktadır. Geline bu süreç sonucunda Olimpik Dayanışmanın ileriki yıllarda da ortaya çıkacak talepleri karşılamaya devam etmesi beklenmektedir. NOC'lara sağlanan destek güçlenerek artırılmasına ve uygulanan programlardan etkili ve daha başarılı sonuçlar alınması için çalışılmaya devam edilecektir.

4.2.2. Olimpik Dayanışma Programlarına ilişkin ortaya çıkan sonuçlar

Şekil 12: 2. Genel Tema ve Alt Boyutları

Katılımcıların bilgi sahibi oldukları Olimpik Dayanışma Programları, bu programların ana temaları, programların Olimpik Hareketin yayılmasına olan katkıları ile ilgili aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Olimpik Dayanışma Programlarının temel konularına ilişkin sonuçlar

Yapılan kodlamalar sonucunda katılımcılar; Olimpik Dayanışma Programlarının ana temalarını kendi Ulusal Olimpiyat Komitelerinin çalışmalarını göz önüne alarak verdikleri ifadelerde, **finansal ve yönetsel destek; sporcu ve antrenör programları; Olimpik Değerler ve OVEP ve herkes için spor** alanında programlar yapılması olarak 4 başlık altında ifade etmişlerdir.

IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu'nun dört alanda hazırladığı (Sporcular, Antrenörler, NOC Yönetimi, Olimpik Değerler) “On Dokuz (19) Program” (Olympic Charter, 2010: 18) ile katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının ana temalarına ilişkin vermiş oldukları cevaplar örtüşmektedir.

Olimpik Dayanışma, 2010 yılında talep eden her Ulusal Olimpiyat Komitesine yıllık yönetim ödeneği olarak 30,000 \$ ödemiştir. Ayrıca, NOC'ların yönetsel açıdan gelişmelerini sağlamak amacıyla hazırladıkları 60 projeye de finansal ve yönetsel anlamda yardımlarda bulunmuştur (Olympic Solidarity, “Winning Ground”, 2010: 36).

2009–2012 dört yıllık Olimpik Dayanışma Dünya Programları içerisinde sporcular için 5 ayrı organizasyon için program hazırlanmıştır. “Vancouver 2010” Olimpiyat Oyunları'nda sporcuların yararlanması için ayrılan bütçe 9,000,000 \$ olmuştur. “Londra 2012” Olimpiyat Oyunları için ise toplam 19,000,000 \$ bütçe ayrılmıştır. Bunlara ilaveten, takım sporları için 9,000,000 \$, Kıtalararası ve Bölgesel Oyunlar için 14,000,000 \$ ve Gençlik Olimpiyat Oyunları için de 10,000,000 \$ bütçe oluşturulmuştur (Olympic Solidarity, “Where The Action Is”, 2009: 14–21). Antrenörler için Olimpik Dayanışma, Uluslararası Spor Federasyonları ile birlikte çalışarak eğitim programları düzenlemektedir. Örneğin, Uluslararası Su Sporları Federasyonu FINA 2011 yılı programları arasında antrenörlerin eğitimi için Avrupa, Amerika, Afrika kıtalarında yer alan ülkelerin Ulusal Olimpiyat Komiteleri aracılığı ile Olimpik Dayanışma Programları gerçekleştirmektedir (FINA, 2011).

Olimpik Değerlerin gelişimi adına Endonezya Ulusal Olimpiyat Komitesi IOC

Olimpik Dayanışma tarafından ödüllendirilen projesinde hedef kitesinin 7–12 yaş ilkokul öğrencilerinin olduğu bir proje gerçekleştirmiştir (*Strength and Conditioning for the Elementary School Children of Indonesia*). Bu örnek projenin ana temaları “Olimpik Değerler” ve “Herkes için Spor” üzerinde yoğunlaşmıştır (Ocasia, 2011).

Gerçekleşmekte olan tüm bu çalışmalar Olimpik Dayanışma Programının Ulusal Olimpiyat Komiteleri için önem arz etmektedir ve araştırmada katılımcılardan da elde edilen bulguları destekler niteliktedir.

Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Hareketin yayılmasına olan katkılarına ilişkin sonuçlar

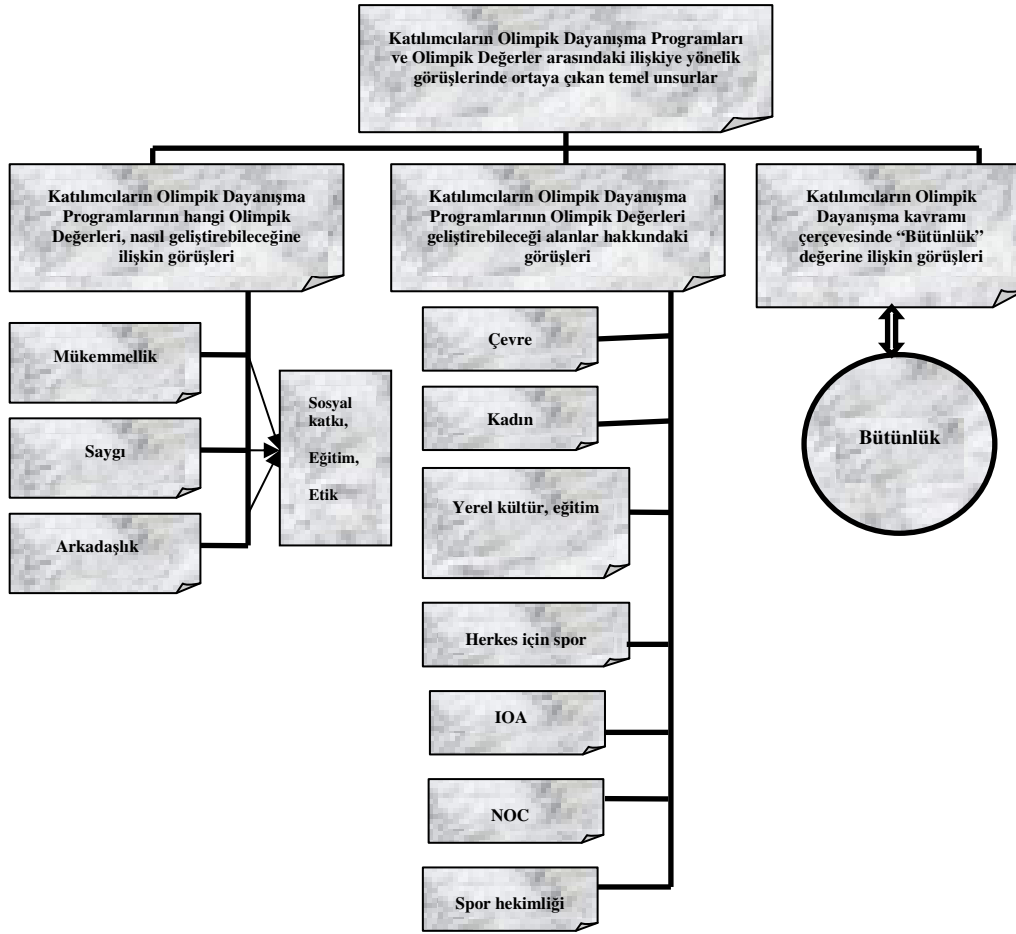
Yapılan kodlamalar neticesinde, katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Hareketin yayılmasına katkı sağladığı alanlar ile ilgili görüşlerinin analizi sonucunda **Olimpik Değerlerin** Olimpik Hareketin yayılmasına olumlu yönde katkı sağladığı tüm katılımcıların ortak görüşü olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca katılımcılar; Olimpik Hareketin yayılmasında Olimpik Dayanışma Programlarının, sağlanan **maddi ve yönetsel destek, çokkültürlülüğün katkısı, yerel kültür ve eğitim** çalışmaları gibi alanlarda katkı sağladığını belirtmişlerdir.

Parry’inde belirttiği gibi Olimpik Hareket, hangi milletten, ırktan, sosyal sınıftan, dinden veya ideolojiden olursa olsun herkesi kapsayan ve evrensel bir uyum sergilemeye çalışan bir felsefe olarak tanımlanabilir. Aynı zamanda bu felsefe; her milletin, kendisine ait kültürünü, geleneğini ve geleceğini şekillendirmesine yardımcı olacak değerleri de içermektedir (Tavares, 2006: 7). Mükemmellik, arkadaşlık ve saygıdan oluşan bu temel değerler yani Olimpik Değerler aynı zamanda Olimpik Hareketin ilkeleri olan evrensellik, sürdürülebilirlik ve ayrımcılık gözetmeme ilkesi gibi değerleri de yaşamımızla bütünleştirmektedir. Çünkü spor, bu durumu gerçekleştirebilecek evrensel bir dildir. Spor; yaptığımız her işte bize mükemmelliğe nasıl ulaşacağımızı; arkadaşlık ve barış içerisinde nasıl yaşayabileceğimizi; kendimize, birbirimize ve kurallara nasıl uyacağımızı öğretir (Salaheldeen, 2010: 278).

Olimpik Hareket, kültür ve okkltrllk arasındaki iliŖki in Olimpiyat Komitesi Onursal BaŖkanı He (2001: 12–13)’nin de belirttiği gibi, modern Olimpik Hareketin, tüm kültürlere saygı duyması ve onlarla uyumluluk içerisinde olmasından kaynaklanmaktadır. Bu bilinçli tutum Olimpik Hareketin okkltrllği onayladığını ve daha çekici ve uyumlu hale getirdiğini göstermektedir. Çokkültürlülük, Olimpik Hareketin zenginliğini ve kendi gücünü oluŖturmaktadır. Olimpik Hareket, evrensel değerlerden birisi olan saygıyı yani kültürlerin birbirine saygısını gösteren en güzel örneklerden birisidir.

Olimpik DayanıŖma, Olimpik Hareketin yayılmasına destek sağlamak için kültür ve eğitim programları düzenlemektedir. Bu programların amacı; Ulusal Olimpiyat Komitelerine, hazırladıkları Olimpik eğitim programları uygulamaları ile spor, kültür ve eğitim arasında bağ kurmalarına yardımcı olarak, onları kültür ve Olimpik eğitim alıŖmaları konusunda cesaretlendirmek ve desteklemektir. Ayrıca, Olimpik DayanıŖma, ulaŖabildiėince çok insanın, her düzeyde, eŖit Ŗartlarda, sürdürülebilir geliŖim göstermesi ve özellikle de gençlerin Olimpik Değerler eğitimi ile ‘‘Spor Mirası’’nın korunmasına yardımcı olması konusunda alıŖmaktadır (IOC, 2011).

4.2.3. Olimpik Dayanışma Programları ve Olimpik Değerler arasındaki ilişkiye yönelik ortaya çıkan sonuçlar

Şekil 13: 3. Genel Tema ve Alt Boyutları

Katılımcılardan Olimpik Dayanışma Programları ve Olimpik Değerlerin arasındaki ilişkiye yönelik elde edilen verilere dair aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Olimpik Dayanışma Programlarının geliştirebileceği Olimpik Değerlere ilişkin sonuçlar

Yapılan kodlamalar sonucunda, Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programlarının hangi Olimpik Değerleri geliştirebileceğine ilişkin görüşleri incelendiğinde **saygı**, **mükemmellik** ve **arkadaşlıktan** oluşan üç Olimpik Değerin de Olimpik Dayanışma Programlarının gelişimine katkı sağlayabileceğini belirtmişlerdir.

1896 yılında yapılan Modern Olimpiyat Oyunlarının ilkinden günümüze kadar olan süre içerisinde Olimpik Hareket, sporun sağladığı değerler yardımı ile insanlar ve insanlığın gelişimi için çaba göstermektedir. Örneğin, Birleşmiş Milletler ile çalışarak, sporun rolünü güçlendiren girişimler başlatmış ve “barış için spor” projelerini geliştirmiştir. Bu projeler, insanlığın sağlık ve gelişimini destekleyen, insani yardım sağlayan ve özellikle de kadınların spora katılımını teşvik eden sosyal içerikli projelerdir. Ayrıca spor, eğitim ve kültür birlikteliği ile çevresel sürdürülebilirlik sağlanmaya çalışılmıştır. Bu girişimlerde Olimpik Değerlerden ilham alınmış ve etkilendirilmiştir. Olimpik Değerler, Olimpik Hareketin önemli gelişiminde temel bir rol oynamıştır (Maas, 2007: 31).

Katılımcıların Olimpik Değerleri nasıl geliştirebileceği konusundaki düşüncelerinin sonucunda ise değerlerin **sosyal yaşantımıza, eğitime ve etik davranışlara** olan katkıları dile getirilmiştir.

Spor; şu anda ve gelecekte sadece sporcuların birbirini anladığı değil toplumları ve onları yöneten devletlerin de birbirlerine hoşgörü ile yaklaşabildiği bir uyarıcıdır. Spor, birçok sosyal değerın oluşumuna yardımcı olmaktadır ve bir sosyal değişim aracı olarak hizmet vermektedir. Bu değerler saygıyı ve sevgiyi, fedakârlığı ve hoşgörüyü, adil ve etik olmayı, güvenilirliği, arkadaşlığı ve mükemmel bir birey olma çabasını kapsamaktadır. Bu değerlerin sosyal yaşantımıza aktarımında en büyük rolü eğitim üstlenmektedir. Spor yolu ile eğitim ise bireylerin spor yaparken toplumsal değerleri kazanmalarına yardımcı olmaktadır. OVEP gibi programların özellikle küçük yaştaki çocuklara uygulanmasının yararı da burada ortaya çıkmaktadır. Bu eğitimi alan ve değerler ile yetişen gençlik, gelecekte de bu davranışlarını sergilemektedir.

Dönemin IOC Başkanı Samaranch (1995: 3) “Olimpik Etik” adlı yazısında etik davranışların temelini hoşgörü, cömertlik, dayanışma, arkadaşlık, ayırım gözetmeme ve başkalarına saygı duyma değerlerinin oluşturduğunu belirtmiştir. Ayrıca bu etik davranışlar ile insani değerlerin tümünün gelişebileceğine, insanlar arasında saygı dolu ve barışçıl bir ortam oluşturulabileceğine inandığını ifade etmiştir. Olimpik etiğin sporcular ve özellikle gençler için doping, uyuşturucu alışkanlığı ve sağlık için tehlikeli

tüm alışkanlıklara karşı savaşan, çevreyi koruyan ve evrensel olması gerektiğini de vurgulamıştır.

Olimpik Dayanışma Programlarının Olimpik Değerleri geliştirebileceği alanlara ilişkin sonuçlar

Yapılan kodlamalar neticesinde Olimpik Dayanışma Programlarının; **çevre, kadın, yerel kültür ve eğitim, herkes için spor, IOA, Olimpik Dayanışma ve spor hekimliği** alanlarında Olimpik Değerlerin gelişimine katkı sağlayabileceği ortaya konmuştur.

Olimpizmin öncüsü Pierre de Coubertin'in evrensel ve etik değerlere saygı" ilkesini korumak adına dönemin IOC Başkanı Samaranch, Olimpik Hareketin doğanın koruyucusu ve çevrenin bir parçası olduğuna inanmıştır ve bu görüşünden yola çıkarak Olimpik Antlaşmaya çevresel korumaya olumlu katkı sağlayan bir madde eklenmesini istemiştir (Güzel, Çoknaz, Noordegraaf, 2009: 65). Tarradellas'in (2003: 14) de "Olimpik Hareket ve Çevre" adlı çalışmasında belirttiği gibi Olimpik Hareket bir değer katmaktadır. Çevreye dost davranışın temel felsefesinde evrensel düşünmek ve bireysel davranmak yatmaktadır. Çevreye saygı duymak bireyin kendisine ve de yaşama saygı duyması anlamına da gelmektedir. Ayrıca Olimpik Hareketin önemli amaçlarından birisi de barışçıl ve daha iyi bir dünya yaratmaktır. Bu durum her bireyin ve her organizasyonun sorumluluğundadır. Spor yaparken çevreye dost olunmasının yanı sıra eğitim ve kişisel farkındalığının artması da bu amacın gerçekleşmesine katkı sağlayacaktır.

Spor, kadınların ve kız çocuklarının kamusal alanlara girişini sağlayabilen, birlikte yeni beceriler kazanmalarına, başkalarından destek almalarına ve hal ve hareketlerini özgürce ifade edebilmelerine imkân sağlayan bir araçtır. Ayrıca spor, kadınların katılımının oldukça önemli olduğu eğitim, iletişim, liderlik gibi alanlarda gelişimlerini sağlama özelliği vardır. Tüm bunlardan önemlisi spor aracılığı ile kadınlar ve kız çocukları sağlıklı gelişim süreçlerini yakından takip edebilmektedirler (Sever, 2005: 6).

İnsan için “yalnızca şampiyon olma özelliğine sahip olma özelliğine sahip olanlar spor yapsınlar, diğerlerinin spor yapması gerekmez” anlayışı geçerli değildir. Her insan spor yapma özelliğine sahip olduğu için spor yapılır. 20.yy’ın ortalarında gelişen ve ciddi bir yaygınlık kazanan “Herkes için Spor”un önemi buradadır (Erdemli, 2002: 41).

Olimpik Dayanışma Programlarına önemli destek sağlayan kuruluşlardan birisi de Uluslararası Olimpik Akademi’dir. IOA’nın her yıl düzenlemekte olduğu Uluslararası Genç Katılımcılar Oturumu, Ulusal Olimpik Akademileri Başkan ve Yöneticiler Oturumu ve Ulusal Olimpiyat Komiteleri Yöneticiler Oturumu gibi farklı eğitim ve çalışma programlarına Olimpik Dayanışma finansal ve eğitim anlamında destek sağlamaktadır. Olimpik Dayanışmanın 2010 yılında IOA etkinliklerine katılım için harcamış olduğu bütçe 550,000 \$’dır. Beş kıtadan toplam 196 katılımcıya finansal destek sağlamıştır (Olympic Solidarity, “Winning Ground, 2010: 50).

Olimpik Dayanışma Programlarında spor hekimliği programının amacı, spor hekimliği alanında bilimsel bilgi üretmek ve yaymak ve de sporcuların sağlığını korumak amacıyla eğitim programları düzelemek için NOC’lara finansal ve eğitim alanında yardım sağlamaktır. 2010 yılı için Olimpik Daysanışmanın bu programa ayırdığı bütçe 700,000 \$’dır (Olympic Solidarity, “Winning Ground, 2010: 46).

Katılımcıların Olimpik Dayanışma kavramı çerçevesinde “Bütünlük” değerine ilişkin verdiği bilgiler

Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programları içerisinde yer alan “Bütünlük” kavramına ilişkin görüşlerinin doğrultusunda bütünlük kavramı aşağıdaki şekilde incelenmiştir.

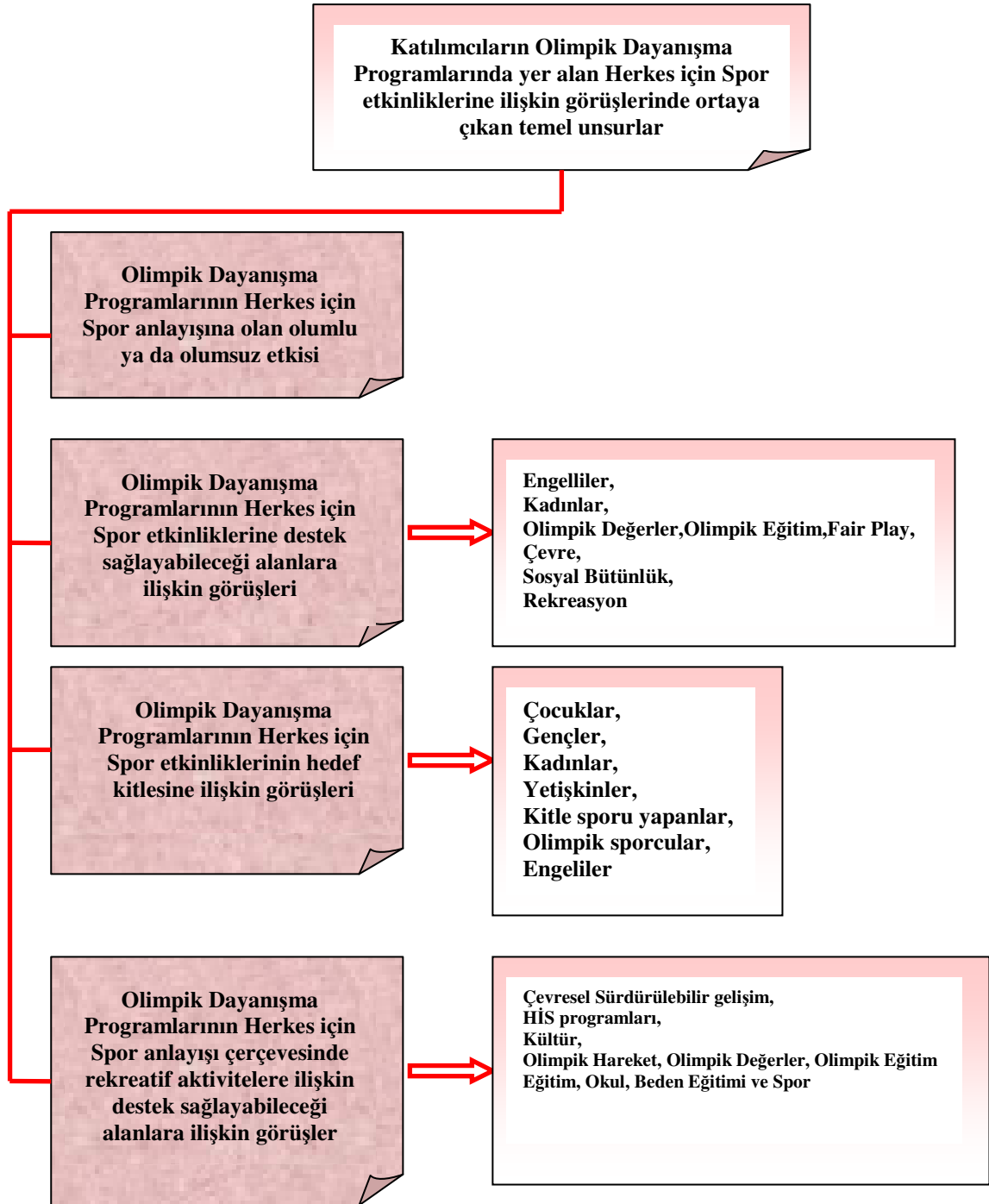
Spor, toplumları sağlıklı tutmaya katkı sağlamakta ve de bireylere birliktelik ruhu ve dürüstlük duygusu gibi eğitimsel işlevi olan bir takım değerler kazandırmaktadır. Bunu gerçekleştirirken ırklar ve kültürler arasında bir köprü rolü üstlenmektedir. Eğer spor bu temel değerlerini kaybederse bütünlüğünü de kaybetmiş

olur ve eğer spor bütünlüğünü de kaybederse çekiciliğini de kaybetme durumuyla karşı karşıya kalabilir (Oxford Research, 2010: 6–7).

IOC, Olimpiyat Oyunlarının koruyucusu gibi hareket etmektedir. Yani bunun anlamı; sadece dünyanın en büyük spor organizasyonunun gerçekleşmesini sağlamak değil, aynı zamanda değerlerin savunucusu gibi hareket etme sorumluluğunu üstlenmektir. Bu durum IOC'ye spor dünyası içerisinde *değerlerin koruyucusu* ve *destekçisi* olma gibi eşsiz bir unvan vermektedir. Bu değerlerden birisi de 'bütünlük'tür. Bütünlük değeri, etik ile yakından ilişkilidir. Örneğin; dopinge karşı verilen savaş... IOC'nin bu konuda açık bir ilkesi vardır. Bu ilke 'sıfır hoşgörü' ilkesidir. Etik ve şeffaflık IOC'nin yönetimindeki anahtar unsurlardır. IOC tarafından bu değerlerin desteklenmesi sadece spor organizasyonlarının zirvede olmasını değil aynı zamanda insanlık, barış ve arkadaşlık değerlerinin de korunması anlamındadır. Bu değerler Olimpik Dayanışma, Kadın ve Spor, Spor ve Çevre, Herkes için Spor, Kültür ve Olimpik Eğitim Komisyonları gibi IOC'nin komisyonları tarafından desteklenmektedir (Olympic Review, 2005: 2).

Beden eğitiminde değer ve davranışların rolünün önemi büyüktür. Bu farkındalık ile hareket eden Yeni Zelanda Eğitim Bakanlığı 5–7 ve 9–10 yaş öğrencilerine yönelik hazırladığı Olimpik Eğitim Programlarını eğitim müfredatları içerisinde sürdürmektedir (*New Zealand Ministry of Education, 2007*). Bu Olimpik Eğitim Programları ile özellikle “farklılık, eşitlik, bütünlük ve saygı” gibi değerlere dikkati çekmektedirler. Spor sayesinde öğrencilerin başkaları ile nasıl iletişim kuracaklarına ve yapıcı değer ve davranışlar sergileyeceklerine, oyun, yarışma, rekreasyon aktiviteleri gibi sportif aktiviteler aracılığı ile nasıl kazanabileceklerine dikkat çekmeye çalışmaktadırlar (Pope, 2007: 11–12).

4.2.4. Olimpik Dayanışma Programlarında yer alan Herkes İçin Spor etkinliklerine ilişkin ortaya çıkan sonuçlar

Şekil 14: 4. Genel Tema ve Alt Boyutları

Katılımcıların, Olimpik Dayanışma Programlarının “Herkes için Spor” etkinliklerine etkisi, etkisinin olduğu alanlar, ulaşmayı istediği hedef kitle ve rekreatif

aktivitelere ilişkin ilgili elde edilen sonuçlara aşağıda yer verilmiştir.

Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes İçin Spor anlayışına olan olumlu - olumsuz etkisi ile ilgili sonuçlar

Katılımcılar ile yapılan görüşmeler sonucunda “Herkes için Spor” etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına etkisinin olup olmadığına ilişkin veriler incelenmiştir. İnceleme sonucunda katılımcıların %88 HİS etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına olumlu yönde etkisi olduğunu ifade ederlerken, %12 katılımcı ise Olimpik Dayanışma Programlarının HİS faaliyetlerine olumlu yönde katkı yaptığını düşünmediklerini belirtmişlerdir.

Katılımcıların onbeşi Olimpik Dayanışma Programlarının HİS faaliyetlerine olumlu yönde katkı yaptığını düşünmektedirler. Bu görüş, Olimpik Hareketin yalnızca elit yani üst düzey performans sporuna destek vermediği düşüncesinin bir sonucudur.

Katılımcıların ikisinin de görüşleri doğrultusunda Olimpik Hareket dolayısıyla da Olimpik Dayanışma Programları her zaman HİS faaliyetlerine olumlu yönde katkı sağlamamaktadır. Özbey ve Güzel’in (2009: 49) Olimpik Değerler ile yapmış oldukları çalışmasında da değindikleri gibi Olimpiyat oyunları gibi tüm dünyanın izlenirliğini kazanmış büyük spor organizasyonlarının, Olimpik Değerlerin ne kadarını, hangi düzeyde ve hangi nitelikte taşımakta olduğu tartışılabilmektedir. Amatörlük ruhunu korumaya çalışan ve halen “Olimpiyat Oyunları” adı ile organize edilerek evrensel değerleri taşıması ve topluklara yansıtması beklenen organizasyonlar spor’un dışarıdan görüldüğü gibi olmadığı ve farklı bir yüzü yansıtabildiği söylenebilir. Olimpik Hareket’in ve Olimpik Anlayış’ın, “spor” kavramının taşıdığı evrensel değerlere sahip çıkıp çıkamadığı tartışılmalıdır.

Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor etkinliklerine destek sağlayabileceği alanlar ile ilgili sonuçlar

Yapılan kodlamalar neticesinde OSP'nın herkes için spor etkinliklerine destek sağlayabileceği alanlar ile ilgili katılımcılar programların **engelliler; kadınlar; Olimpik Değerler, Olimpik Eğitim ve Fair Play; çevre; sosyal bütünlük ve rekreasyon** alanlarına destek sağlanabileceğini ifade etmişlerdir.

Olimpik Hareketin yapılanmasında spor herkese hitap etmesi gerektiği anlayışı yer almaktadır. Yani amaç sadece elit sporcu yetiştirmek değil, toplumların gelişimine, sosyal bütünlüğüne katkı sağlamak dolayısıyla da toplumun birer parçası olan engelliler, kadınlar, yaşlılar, sağlık ya da zevk için spor yapanları da sporun içine dâhil etmektir.

Bu anlayış içerisinde engellilere de yer verilmelidir. Birçok engelli insanın engelliler için düzenlenen oyunlara (örn: Paralimpik Oyunları) katılımı çok kolay gerçekleşmemektedir. Engelli insanlar, elit düzeyde bir sporcu olmanın hayalini kurarlar ve bunu tutku derecesinde isterler. Fakat bu süreç oldukça çok çalışma ister; bunun yanı sıra kendini adama, yetenek ve şans bu hedefe ulaşmak için olmazsa olmazlardır. Buna rağmen, bu rüyayı gerçekleştirebilmektedirler. Bugün başarı sahibi birçok engelli elit sporcu evlerinin bahçelerinde ailesi veya arkadaşlarıyla, okulda öğretmenleriyle ya da spor kulüplerinde oynarlarken bu başarıya yükselmişlerdir (Vanlandewijck, 2006: 17).

“Kadınlar” da Olimpik Hareketin içerisinde yer alan önemli değerlerdendir. Bu nedenle, Olimpik Dayanışma Programları kadınların topluma ve spora katılımı yönünde programlar düzenlemekte ve var olan programlara destek vermektedir.

2004 yılında Fas'ta düzenlenen ‘3. Dünya Kadın ve Spor Konferansı’nın destekçilerinden IOC, 1996 yılında kadınların tüm düzeylerde spora katılımını desteklemeye ve bu konuda çalışmalar yapmaya başlamıştır. Aynı yıl “IOC Kadın ve Spor Çalışma Grubu” kurulmuş ve IOC Olimpik Dayanışma Komisyonu’da bu konuda

aynı çizgide ilerleme yönünde karar almıştır. Hazırlamakta olduğu dört yıllık planlarda kadının katılımını destekleyen düzenlemeler yapılmıştır. Örneğin, sporculara verilen destek burslarından erkek ve kadın sporcuların eşit miktarlarda yararlanılmasını NOC'lardan talep etmiştir. Düzenlemekte olduğu Spor Yöneticisi Destek Programlarının en az dörtte birinin kadınların katılımı için organize edilmesi önerisini getirmiştir. Kadın ve Spor Komisyonu ile koordineli çalışarak kadın katılımlı seminerler, kongreler ve çalıştaylar düzenlemeye başlamışlardır (Miro, 2004: 70-71).

Katılımcı görüşlerini destekleyen IOC'nin 2009 yılında yayınlandığı "Kadın ve Sporun Günümüzdeki Durumu" adlı raporunda; OS Komisyonu'nun uygulanan 2001-2004, 2005-2008 dört yıllık planlarından alınan sonuçlar doğrultusunda hazırladığı 2009-2012 dört yıllık planında cinsiyet eşitliğinden yola çıkarak kadınlarla ilgili projelerinde artışa yer vermiştir. 2008 Yaz Pekin Olimpiyat Oyunları için sporculara verilen 1,077 hazırlık bursunun 333'ünün kadın sporculara verildiği belirtilmiştir. Ayrıca düzenlenen 333 Spor Yöneticisi kursu ile 9,508 kişiye ulaşıldığı ve bu sayının %25'nin kadın katılımcı olduğu rapor sonuçlarında açıklanmıştır (IOC, Department of International Cooperation and Development, 2009: 10).

Toplumlarda çevresel kaygılar son on yıllık süreçte daha belirgin hale gelmiştir. Özellikle gelişmiş ülkeler, hem sporun kendi yararı hem de toplumun yararı için çevresel sorunlara dikkat etmektedirler. Bu sorunlar çevre politikaları ve eylemleri ile sporun değerlerinin sürdürülebilirliği ölçüsünde çözümlenebilir (Cheminade, 2004: 190). Olimpik Dayanışma gerek hazırlamış olduğu sürdürülebilir çevre programları ile gerekse ulusal ve uluslararası arenada düzenlenen çalışmalarda aktif rol oynayarak sporda çevresel gelişimin sağlanmasına destek olmaktadır.

Sportif aktivite ve etkinlikler toplumsal bütünlük ve tarafsızlığı sağlamada uluslar üzerinde büyük bir rol üstlenmektedir. Psikolojik olarak sosyal bütünlüğün anlamı; kişinin psikolojik ya da sosyal karakter özelliklerinin ve eğilimlerinin adil, tarafsız ve uyum içinde olabilmesidir (Canice ve Emmanuella, 2006: 51). Spor etkinliği, sanayileşmiş ülkeler arasında, tüm insanlar için bir kazanılmış hak olarak tasarlanmıştır. Gelişmekte olan ülkeler için ise ortak bir büyümenin temel parçası haline

gelmektedir. Bu sosyal bütünlüğün sağlanabilmesi için eğitim ve sağlık hakkı gibi temel hakların yanı sıra sporun da toplumların kendi spor kültürünün yaratılabilmesi için aynı öneme sahip geniş çaplı programlar hazırlanmalıdır (Turco, 2004: 99). Olimpik Dayanışmanın temel hedeflerinden birisi de bu amaca hizmet etmektedir. Gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerde spor kültürünü yaratmak ve sporu toplumsal bütünlüğün temel bir parçası haline getirmek için Olimpik Dayanışma programlarından en üst seviyede yararlanılması gerekmektedir.

Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor etkinliklerinin hedef kitlesi ile ilgili sonuçlar

Yapılan kodlamalar neticesinde OSP'nın herkes için spor etkinliklerinin öncelikli hedef kitlesi ile ilgili vermiş oldukları ifadeler sonucunda; **çocuklar, gençler ve kadınların** birincil hedef kitle olarak ifade edilirken, **yetişkinler, kitle sporu yapanlar ve Olimpik sporcular** bu sonucu takip etmektedir. **Engelli** bireylerin oluşturduğu kitlenin ise aslında his etkinliklerinin önemli bir ayağı olması beklenirken katılımcıların ifadelerinde yeterince bu gruba destek verilmediği anlaşılmaktadır.

Olimpik Dayanışma Programlarının önemli bir ayağını Olimpik sporcular oluşturmaktadır. Bu kitleyi herkes için spor anlayışı çerçevesinde çocuklar ve gençler takip etmektedir. Spor kültürünün kazandırılabilmesi ve sürdürülebilmesi için bu grup önem arz eden bir hedef kitledir. Kadınlar ve yetişkinler ise spor kültürünün yerleşmiş olduğu gelişmiş ülkelerde ön plana çıkmaktadır. HİS etkinliklerinin ifade edilen görüşler doğrultusunda en az yer verdiği hedef kitle ise engellilerdir. Son yıllarda engelliler ile ilgili çalışmalara daha fazla yer verilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu uygulamalara başlangıç olarak Afrikada sporun gelişimi çabalarında ANOCA'nın, yönetim ve yapılanma açısından 2009–2012 dört yıllık planları içerisinde bazı önceliklere yer verdiği görülmektedir. Bu önceliklerden birisi de elit düzeydeki engelli sporcular için hazırlanan ve onların tekrar bütünlüğünün sağlanması için gerekli olan proje ve programların gerçekleştirilmesidir (Olympic Solidarity, "Where the action is", 2009: 50). Sosyal bütünlüğün ve sporun gelişimi için bu tip proje ve programların sayılarının toplumun bir parçasını oluşturan spora gönül vermiş (amatör ya da elit) tüm

engelli sporcular için artırılması gerekmektedir.

*Olimpik Dayanışma Programlarının Herkes için Spor anlayışı çerçevesinde
rekreatif aktivitelere ilişkin destek sağlayabileceği alanlar ile ilgili sonuçlar*

Katılımcıların Olimpik Dayanışma Programları içerisinde yer alan HİS anlayışı çerçevesinde rekreatif aktivitelere ilişkin görüşlerinin analizi sonucunda, **“çevresel sürdürülebilir gelişim”, “HİS programları”, “kültür”, “Olimpik Hareket”, “Olimpik Değerler ve Olimpik Eğitim”, “eğitim, okul, beden eğitimi ve spor”** katılımcıların belirttiği ortak temalar olarak ortaya konmuştur.

Günümüzde artan nüfus ve ortaya çıkan ihtiyaçlar ile birlikte çevresel görüntü kalabalığında da fazlalaşma görülmektedir. Düzensiz kentleşme, hava ve su kirliliği ve sanayileşme gibi çevrenin olumsuz etkileri karşısında bir kısım bireyler rahatlama adına daha çok rekreatif aktivitelere katılıma yönelirken diğer bireyler de çevreye uyum sağlama eğilimine yani pasif duruma geçmeye sevk edilmektedir. Bu durumu Maciaszek (2009: 189) zamanı aktif geçiren bireylerin rekreasyon faaliyetlerine katılım göstermesi ve pasif durumdaki bireylerin ise teknolojik gelişmelere kayıtsız kalamaması şeklinde özetlemiştir.

Rekreasyonel spor programları katılımcıların birçok spor dalı ve beden eğitimi etkinliğine ilgi duymasına yardım etmektedir. Ömür boyu sürecek aktif, sağlıklı bir yaşam tarzının temellerinin atılmasına yardım eden düşünce, tavır ve alışkanlıkların gelişmesini sağlamaktadır. Bu tür programlara katılımın kişiyi fiziksel ve psikososyal bakımdan geliştirmesinin yanı sıra, inançların ve değerlerin sürekli tazelenmesini ve zihnin devamlı faaliyet halinde olmasını da beraberinde getirmektedir (Krotee ve Bucher; Çeviren: Köseoğlu, 2007: 113). İnsanın fiziksel ve ruhsal sağlığına önemli yardımı olan rekreatif etkinliklerin kitlelerce aktif hale getirilmesinde sporu yönlendiren yöneticilere de görev düşmektedir. Bu nedenle Olimpik Dayanışma Programlarında rekreatif etkinliklere kapsamlı yer verilmesi toplumların gelişimine olumlu yönde katkı sağlayacaktır.

Birçok insan üst düzeye yükselme hevesi gütmekten spor yapmaktadır. Bu durum, farklı branşlarda spor yapan yetişkin bireylerin sayısının arttığını da göstermektedir. Bunun yanı sıra, geniş bir genç katılımcı kitlesi de sporun farklı değerleriyle, seçilme tutkusu olmadan spor yapmaktadırlar. Bu grup, fitness gibi sağlık amaçlı ya da rafting gibi macera amaçlı sporları tercih ederek kendileri için zafer kazanma yolunu seçmektedirler (Bette, K. H. 1985; Crum, B. 1992; Antonissen, A. 2000; Aktaran Bottenburg, 2002: 4). Bu amaç Olimpiyat Oyunlarının da bağlı olduğu Olimpik Hareket anlayışı ile yani kazanmanın değil katılmanın önemli olduğu amatörlük felsefesiyle de örtüşmektedir.

Zorba (2009: 12, 15)'nın da belirttiği üzere, Olimpik Hareketin yerleşmesinde herkes için sporun yaygınlaştırılmasının çok önemli rolü olduğu bilinen bir gerçektir. IOC'nin temel prensiplerinden birisi de; ülke insanının spor kültürünü benimsemesi, fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimlerinin sağlanması ve dolayısı ile de Olimpizm ruhunun benimsenmesinin sağlanmasıdır. Olimpik Dayanışma Programları da ülkelere kendi değer ve yargılarının ön plana çıkarılabileceği, kendi kültürlerinin sergilenebileceği programların uygulanabilmesi için çeşitli ve tercih edilebilir programları desteklemektedir.

Olimpiyat Oyunları gibi tüm dünyayı etkisi altına alan spor organizasyonlarında gerek ülkeler gerekse sporcular açısından madalya kazanmak oldukça önemlidir. Diğer yandan, bu duygu yaşanırken bir o kadar önemli olan sporun bir başka yüzü de unutulmamalıdır. Çünkü spor aynı zamanda; her yaştan insanın, her düzeyde fiziksel aktiviteye kitlesel katılım sergilemesidir. O halde herkes için spor aktiviteleri kapsamında yer alan rekreatif etkinlikler Olimpik Hareketin de bir parçasını oluşturmaktadır. IOC'de sporun her düzeyde yapılma düzeyini destekleyerek insanlığa katkı sağlamaya çalışmaktadır.

Bireylerin dolayısıyla da toplumların fiziksel ve zihinsel yönden sağlıklı yetişebilmeleri için fiziksel aktivite kaçınılmaz bir gerçektir. Olimpik Dayanışma Programlarının gerçekleştirmek istediği amaçlarından birisi de sadece elit sporcu kesimine destek vermek değil, sporun her düzeyde (amatör, profesyonel) ve her kesim

tarafından (kadın, erkek, çocuk, genç, yaşlı, engelli; farklı din, dil, ırk, vb.) yapıldığı sağlıklı bir ortamı yaratabilmektir. Sporun her düzeyde desteklendiği programlara örnek olarak Endonezya Olimpiyat Komitesi'nin Olimpik Dayanışma Dünya Programları aracılığı ile gerçekleştirmiş olduğu; *Olimpik Değerlerin Desteklenmesi: Herkes İçin Spor Programı* kapsamında “Endonezya İlkokul Öğrencilerinin Sportif Güçlendirilmesi ve Kondisyon” adlı program verilebilir (Indonesia Olympic Committee, Official Web Site, 2009). Olimpik Dayanışma Programlarından destek gören bu programın hedef kitlesi 7–14 yaş grubu ilköğretim çağındaki çocuklar ve gençlerdir. Bu programda amaç; düzenli egzersiz ve aktivite uygulamaları ile hedef kitlenin sağlıklı yaşama adım atmalarının desteklenmesi ve de onlara yaşam boyu spor alışkanlığının kazandırılmasıdır. Böylelikle çocukluk çağından başlayan ve yerleşen bu alışkanlığı nesilden nesile aktarılması da sağlanmış olacaktır.

Genel olarak araştırmanın sonucunda; Olimpik Dayanışma Programlarının, 40 yılı aşkın bir süredir toplumlara olan katkısı ortaya konmaya çalışılmıştır. Sporun ve paydaşlarının Olimpik Dayanışma Programları ile önemli boyutta desteklendiği ve bunun yanı sıra bireylerin özellikle de gençlerin spor aracılığı ile kazanabilecekleri sosyal, kültürel ve etik değerlerinin, tutum ve yargılarının yayılması çalışmalarına da öncülük ettikleri tespit edilmiştir. Olimpik Dayanışma Programlarının özellikle geliştirmekte ve az gelişmiş olan ülkelere vermiş oldukları destek sayesinde bu ülkelerde sportif başarının, kişisel gelişimin ve yaşam kalitesinin belirgin oranda yükseltildiği araştırma süresince incelenen programlar sonucunda görülmektedir.

Olimpik Dayanışma Programları, öncelikle geliştirmekte olan ya da az gelişmiş Ulusal Olimpiyat Komitelerine, Olimpiyat Oyunları, Kıtalararası Oyunlar, Gençlik Olimpiyatları gibi önemli spor organizasyonlarına katılabilmeleri için sporcu ve takımlarını hazırlamalarına yardım etmektedir. Bu yardımı Olimpik Dayanışma Programı bursları aracılığı ile sporcuların ve antrenörlerin teknik açıdan spor bilgilerinin gelişmesine katkı sağlayarak, spor yöneticileri yetiştirerek, özellikle Olimpik Eğitim, Olimpik Değerler ve sporun yaygınlaştırılması gibi amaçlar güden, kuruluşlarla işbirliği yaparak gerçekleştirmektedir. Olimpik Dayanışma, Ulusal Olimpiyat Komitelerinin yönetimi altında ulusal, bölgesel ya da kıtasal düzeyde yarışmaların düzenlenmesini ve

ayrıca delegasyonlarının Bölgesel ve Kıtalararası Oyunlara hazırlık ve katılımlarını destekleyerek, Ulusal Olimpiyat Komiteleri arasında işbirliği programlarını teşvik ederek, oldukça kapsamlı çalışma alanına sahiptir.

Araştırma sonuçlarında da gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin IOC Olimpik Dayanışma tarafından desteklendiği ve sporun ve paydaşlarının gelişimlerine katkı sağlanmaya çalışıldığı ortaya konmaktadır. Bu tip ülkelerin profesyonel sporun gelişiminin yanı sıra ülkelerinin gelişimine hazırlamakta ve uygulamakta oldukları projeler aracılığı ile destek sağlamaya çalıştıkları araştırma verilerinden elde edilen sonuçlarda belirtilmektedir. Çünkü spor, toplumların gelişimine ve sosyal bütünlüğünün sağlanmasına destek olabilecek en önemli araçlardan birisidir.

Gelişmekte olan ülkeler arasında yer alan Türkiye’de dünya coğrafyasında oldukça önemli bir yere sahiptir. Son yıllarda Türkiye Üniversite Oyunları, Gençlik Olimpiyat Oyunları, Avrupa ve Dünya Şampiyonaları gibi birçok üst düzey uluslararası organizasyona ev sahipliği yapmış ve yapmaya da devam etmektedir. Türkiye’nin konumunun da verdiği pozisyon ile Olimpik Hareketin yayılması için daha fazla görev üstlenmesi gerekmektedir. Bunun için ise hazırlayacağı proje ve programlar ile Olimpik Dayanışmadan daha fazla destek talep etmesi beklenmektedir. Kendi kültür ve değer yargılarına uygun yeni programların oluşturulması ve uygulanması Olimpik Hareketin ve Türk spor kültürünün gelişimine etki edecektir. Olimpik branşlarda sporcu ve antrenörlerin desteklenmesinin yanı sıra kitlelerin de spora teşvik edilmesi ve Olimpik Değerlerin yayılmasına destek olunması da son derece önemlidir. Böylelikle özellikle gençliğin ve gelecek kuşakların spor kültürüne sahip olmasına katkı sağlanabilecektir.

IOC’nin başlattığı bu küresel hareketin Ulusal Olimpiyat Komitelerine indirgenebilecek yapısal düzenlemelerle hedef kitlesini çok daha yaygın hale getirebileceği düşünülmektedir. Bu nedenle de NOC’ların hem finansal hem de eğitim desteği sağlayan Olimpik Dayanışma Programlarını takip etmeleri, uygulamaları ve kendi katkılarını sağlamaları ileriye dönük girişimlerin sürdürmesi de yerinde olacaktır.

BÖLÜM V

5. ÖNERİLER

Bu bölümde IOC Olimpik Dayanışma Programları ve Olimpik Değerlerin yayılması ile ilgili ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1. Alana Yönelik Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre alan ile ilgili şu öneriler getirilmiştir.

- 40. yılına girmiş olan Olimpik Dayanışma Programlarının ekonomik açıdan sağladığı katkılar ve programların ana amacının geliştirmekte olan ülkelerin Ulusal Olimpiyat Komitelerine yardım etmek olduğu düşünüldüğünde, Avrupa'nın önemli bir Ulusal Olimpiyat Komitesi olaran Türkiye için daha fazla katkı sağlanmasına destek olabilecek program çalışmalarının yapılması önerilmektedir.
- TMOK'da da IOC de olduğu gibi yapısal değişikliğe giderek Olimpik Dayanışma Komisyonunun oluşturulması programların daha etkin ve verimli bir şekilde yararlanılmasını sağlayabileceği düşünülmektedir.
- TMOK ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile hazırlanan ve İlköğretimde okutulması planlanan "Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim" Kılavuz Kitabının basımı ve okullarda okutulmaya başlatılması projesi uzun yıllardır sonuçlandırılmamıştır. Olimpik Eğitim ve Olimpik Değerlerin öğrencilerin eğitim ve spor yaşantılarına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmekte ve projenin hayata geçirilmesi için gerekli çalışmaların desteklenmesi önerilmektedir.

- Olimpik Değerler Eğitim Programı (OVEP) kapsamında IOC tarafından örnek projeler arasında gösterilen “Spor, Kültür ve Olimpik Eğitim Programı”nın etkisinin daha kalıcı olabilmesi için verilen seminerlerin farklı uygulama programları ile desteklenmesi düşünülebilir.
- Sporun geniş kitleler tarafından yapılabilmesi için Olimpik Dayanışma Programlarının önemi ve sağladığı katkı yapılan araştırma ile ortaya konmuştur. Bu katkıdan daha fazla yararlanılabilmesi için Türkiye’de de Olimpik Hareket ve Olimpik Değerler ile ilgili farkındalık yaratacak uygulamalara ihtiyaç vardır.
- Olimpiyat Oyunlarında sportif başarıyı daha yüksek seviyede kazanabilmek için spor alt yapısının ve spor sisteminin gelişmesine yönelik projeler hazırlanarak, Olimpik Dayanışmadan destek alınabilecek programlar uygulanabilir.
- Olimpik Değerlerin yalnızca bireylerin spor yaşantılarına değil aynı zamanda günlük yaşantılarına da aktarılabileceği Olimpik Dayanışma Programları kapsamında yapılacak uygulamalar ile ortaya konulması düşünülebilir.
- Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, Olimpik Dayanışma Programlarının önemli amaçlarından birisinin kitlelere ulaşmak olduğu görüldüğü üzere, araştırmacılar tarafından rekreasyonun öneminin vurgulanabileceği ve rekreatif aktivitelerin desteklendiği çalışmalara da yer verilmelidir.

5.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Alan ile ilgili çalışma yapmak isteyen araştırmacılara yönelik şu öneriler getirilmiştir.

- IOC ve IOA eğitimlerinin de konu başlıklarından birisi olan “Olimpik Dayanışma”nın Türkiye’deki araştırmacılar tarafından da çalışılması önerilmektedir. Ayrıca araştırmacılara yapılacak olan bu tür çalışmalara önemli katkılar sağlayabilecek merkezi İsviçre’de bulunan Olimpik Araştırmalar Merkezi’ne TMOK ve Beden Eğitimi Spor Yüksekokullarının desteği verilmesi de önerilmektedir.
- Bu araştırma Olimpik Dayanışma Programlarından yararlanan ve

programları kullanan NOC Yöneticileri üzerinde yapılmıştır. Benzer bir çalışma da programlardan yararlanan sporcular, antrenörler ve spor federasyonları üzerinde yapılmasının araştırma bulgularına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

- Bu araştırma konu olan ülkelerin Olimpik Dayanışma Programları gelişmişlik düzeylerine göre sınıflandırılarak, programların ülkelere olan katkı düzeyleri ve bunların nedenleri araştırılabilir.
- Bu araştırmanın örnekleme yapılması için bir yurtdışı organizasyonu seçilmiştir (13. Dünya Herkes İçin Spor Kongresi, Finlandiya). Bu tip araştırmalar araştırmacıya maddi yönden külfet getirmektedir. Bu nedenle uluslararası boyutta çalışmak isteyen araştırmacılar için proje tasarımı, kongre katılımları gibi kendisine destek sağlayabilecek programların seçilmesi yerinde olacaktır.

KAYNAKLAR

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., ve Yıldırım, E. (2004). **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri**, Sakarya Kitabevi, Sakarya, s: 234.
- Aman, M.S., Mohamed, M., and Omar-Fauzee M. S. (2009). **Sport for All and Elite Sport: Underlining Values and Aims for Government Involvement via Leisure Policy**, European Journal of Social Sciences, Vol: 9, No: 4, pp: 661–662.
- Andreu-Cabrera, E. (2010). **Olympic Values: The End Does Not Justify The Means**, Journal of Human Sport and Exercise, Vol: 5, No: 1, p: 22. DOI:10.4100/jhse.2010.51.03.
- Anthony, D. (1995). **The Humanistic Mission of The Olympic Movement and The Role of Olympic Solidarity In The Developing Countries**, IOA, 34th International Session, 18th July-2nd August 1994, Olympia, Published by The International Olympic Committee and International Olympic Academy, p: 86.
- Ariel, R. A. F. (2006). **Current Sport for All Programs in Developing Countries**, 11th World Sport for All Congress, Physical Activity Benefits and Challenges, Abstracts Book, Published by Cuban Olympic Committee, 31 October - 3 November, p: 46.
- Arnold, P. (1996). **Olympism, Sport and Education**, QUEST, No: 48, p: 1
- Australian Olympic Committee, Official Web Site. (2011). <http://corporate.olympics.com.au/education/a-s-p-i-r-e-school-network>, Web Erişim: 14.04.2011.
- Binder, D. (2007). **OVEP Toolkit**, Editor: Deanna L. Binder, IOC Commission for Culture and Education, Published by International Olympic Committee, p: 13. ISBN: 978–92–9149–108–7
- Binder, D. L. (2005). **Teaching Olympism in Schools: Olympic Education as a focus on Values Education, University Lectures on the Olympics**, p: 9 olympicstudies.uab.es/lec/pdf/binder.pdf Web Erişim: 16.02.2010

- Bottenburg, M. (2002). **Sport for All and Elite Sport: Do They Benefit One Another?**, Paper for the IX World Sport for All Congress, Papendal, the Netherlands, 27-30 October, <http://www.vanbottenburg.nl/downloads/147.%20Van%20Bottenburg%20%20Sport%20for%20all%20and%20elite%20sport.%20Do%20they%20benefit%20one%20another.pdf>, Web Erişim: 08.06.2011.
- Bucher, C. A. (1987). **“Management Of Physical Education & Athletic Programs”** Times Mirror/Mosby College Publishing, USA
- Campion, L. (2009). **Olympic Values**, Victorian Olympic Council 98th Annual Report, p: 17. <http://corporate.olympics.com.au/vic/files/19/VOCAnnualReport2009.pdf>, Web Erişim: 11.05.2010.
- Canadian Olympic Committee, Official Web Site (2011). <http://www.olympicschool.ca/default.aspx?PageID=1005&LangID=en>, Web Erişim: 14.04.2011.
- Canice, C. A., Emmanuella C.A. (2006). **Social Integrity and Equity Through Sports for All**, 11th World Sport for All Congress, Physical Activity Benefits and Challenges, Abstracts Book, Published by Cuban Olympic Committee, 31 October- 3 November 2006, p: 51.
- Chant S. and McIlwaine C. (2009). **Geographies of Development in the 21st Century: An Introduction to the Global South**, Edward Elgar Publishing, p: 9, ISBN: 9781847209658
- Chatziefstathiou, D. (2005). **The Changing Nature of the Ideology of Olympism in the Modern Olympic Era**, Philosophy of Loughborough University, Doctoral Thesis, England, p: 13.
- Chatzigianni, E. (2006). **IOC As an International Organization**, Sports Management International Journal Choregia, SMIJ. Vol: 2, No: 1 – 2, pp: 94–95, ISSN: 1791407. <http://www.choregia.org/225.pdf>, Web Erişim: 29.05.2011.
- Cheminade, D. (2004). **Agenda 21 of French Sport: Sustainable Development, an Answer to the Twin Challenges of Sport for All and the Environment**, 10th World Sport for All Congress, Sport for All as a tool for education and development, Rome, Italy, 11–14 November, p: 190.

- Çelebi, M. ve Özbey, S. (2009). **Obezite, Eğitim ve Yaşam Kalitesi Sarmalında, Rekreasyon Programlarının ve Yönetiminin Rolü**, Uluslararası Herkes İçin Spor ve Spor Turizmi Kongresi, Bildiri Kitapçığı, Neyir Matbaacılık, Ankara, s: 23.
- Dziubinski, Z. (2009). **Olympism in the Context of Modernity**, Physical Culture and Sports Studies and Research, Vol: XLVII, p: 127. DOI: 10.2478/v10141-009-0040-y.
- Da Costa, L. (2002). **Olympic Studies**, Editor Gama Filho, Rio de Janeiro, p: 34, ISBN 85-7444-034-5.
- Durantez et al., (2010). **Principles of The Olympic Movement**, Journal of Human Sport and Exercise (Online), An International Electronic Journal, Vol:5, No:1, January, p: 4, ISSN 1988-5202 / DOI 10.4100/jhse, <http://jhse.ua.es/index.php/jhse/article/view/84/191>, Web Erişim: 29.05.2011.
- Elo S., Kyngas H. (2008). **The Qualitative Content Analysis Process**, Journal of Advanced Nursing, Vol: 62, No: 1, p: 109, 111. Doi: 10.1111/j.1365-2648.2007.04569.x
- Erdemli, A. (2002). **Temel Sorunlarıyla Spor Felsefesi**, E Yayınları, İstanbul, s: 41. ISBN: 975-7380-90-3
- Estonya Official Web Site. (2011). <http://www.olympiaharidus.eu/index.php?page=125&>, Web Erişim: 14.04.2011.
- European Communities. (2007). **White Paper on sport**, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg, p: 2, ISBN 978-92-79-06943-7
- FINA, (Fédération Internationale de Natation) Official Web Site. (2011). http://www.fina.org/H2O/index.php?option=com_content&view=article&id=753&Itemid=501, Web Erişim: 06.05.2011.
- Gutmann, A. (2002). **The Olympics: A History of The Modern Games**, University of Illinois Press; Urbana and Chicago, p: 3. ISBN: 978-0252070464

- Güzel, P., Çoknaz, D. ve Atalay Noordegraaf, M. (2009). **Sürdürülebilir Kalkınmanın Çevre Boyutunda Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) Uygulamaları ve Olimpiyat Organizasyonları Kapsamında İncelenmesi**, Spor Bilimleri Dergisi, Yıl: 2009, Cilt: 20, Sayı: 2, s: 65. ISSN: 1300–3119.
- He, Z. (2001). **Universal Olympic Values In a Multicultural World**, Olympic Review, Racism in Sport, Official Publication of Olympic Movement, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, October-November, Vol: 27, No: 41, pp: 12–13, ISSN: 0251-3498 <http://www.la84foundation.org/OlympicInformationCenter/OlympicReview/2001/OREXXVII41/OREXXVII41m.pdf>, Web Erişim: 17.05.2011.
- Human Kinetics (Editor) (2006). **Introduction to Recreation & Leisure**, Published by Human Kinetics, USA, pp: 205–206.
- Hunterformer, D. J. (2001). **Olympism for the 21st Century: New Life to a Timeless Philosophy**, The Sport Journal, Vol: 4, No: 1, ISSN: 1543–9518, <http://www.thesportjournal.org/article/olympism-21st-century-new-life-timeless-philosophy>, Web Erişim: 21.02.2011.
- Hurst, B. (2001). **Olympic Solidarity**, IOA 40th International Young Participants Session, 23th July-8th August 2000, Olympia, Published by The International Olympic Committee and International Olympic Academy, p: 150.
- Indonesia Olympic Committee. (2011). **Strenght Training for Children 7–14 Years of Age: Level 1 and Level 2 Programs**, Official Web Site, <http://www.olympic.or.id/index.php/section/training/tid/1/title/STRENGTHTRAININGFORCHILDRENYEARSOFAGELEVELANDPROGRAMS>, Web Erişim: 07.06.2011.
- Institute of Fair Play and Tolerance in Sport Official Web Site. (2011). <http://www.sportikus.org/english/introduction/introduction.html>, Web Erişim: 14.04.2011.
- IOC, Department of International Cooperation and Development. (2011). **Women and Sport: The Current Situation**, Report, Lausanne, October–2009, p: 10. <http://www.wcse2011.qa/wp-content/uploads/2011/05/Women-and-Sport-The-Current-Situation-2009-10-eng-.pdf>. Web Erişim: 07.06.2011.

- International Olympic Committee. (2004). **The Olympic Movement**, Published by the IOC, Chateau de Vidy, 1007 Lausanne, Switzerland, pp: 17–21.
- International Olympic Committee. (2008). **Focus on OVEP, The Three Olympic Values**, http://multimedia.olympic.org/pdf/en_report_1376.pdf ,Web Erişim: 19.04.2010.
- International Olympic Committee Factsheet. (2008). **Olympic Solidarity**, p:1.
- International Olympic Committee. (2010–2011). Official Web Site, <http://www.olympic.org/en/content/The-IOC/Commissions/Sport-for-All/>, Web Erişim: 19.04.2010. <http://www.olympic.org/turkey-sports-culture-and-olympic-education-programme>, Web Erişim: 14.04.2011.
- Karaküçük, S. (1999). **Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme**, Gazi Kitabevi, Ankara, s: 66.
- Kartakoullis, N., Karlis, G. And Karadakis, M. (2009). **Sports for All Philosophy The evolution in Cyprus and the Transfer from a Sport to a Health Orientation**, International Journal of Sport Management, Recreation and Tourism, Vol:3, p: 49. ISSN: 1791-874X
- Kaya, S. (2011). **İlköğretim Okul Yöneticilerinin, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ve Öğrencilerinin Okul Spor Programlarındaki Fair Play Anlayışları: Bolu İli Örneği**. AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu.
- Kensington, E. (2009). **Olympic Solidarity, 2009 Quadrennial Plan**, FITA 4th World Seminar for Coaches, p: 28, Rome, www.archery.org/.../FITA%20website/.../11_Olympic%20Solidarity%20by%20Kensington.pdf, Web Erişim: 05.04.2011.
- Kızıılçelik, S. ve Erjem, Y. (1996). **Açıklamalı Sosyoloji Sözlüğü**, Saray Kitabevleri, İzmir, s: 128. ISBN: 975 7074 19 5.
- Kidd, B. (2009). **The Problems and Prospects of the Olympic Movement**, Paper written in the framework of the IOC's OSC Postgraduate Grant Selection Committee 2009 meeting) http://doc.rero.ch/lm.php?url=1000,42,38,20100315134449-OK/2009_-_The_problems_and_prospects_of_the_Olympic_Movement_-_KIDD_2C_B.doc.pdf, Web Erişim: 01.03.2011.

- Kraus, R. (1997). **Recreation Programming**. Published by Allyn and Bacon, MA.
- Krotee, M. L. and Bucher, C. A. (2007). **Spor Yönetimi**, Çeviren: Sinan Köseoğlu, Beyaz Yayınları, İstanbul, s: 113. ISBN: 978-975-599-122-1
- Lacotte, U. (2006). **The Olympic Movement**, IOA, 46th International Session For Young Participants, 19 June–2 July 2006, Olympia, Published by The International Olympic Committee and International Olympic Academy, (Working Notes), p: 2.
- Loland, S. (1995). **Coubertin's Ideology of Olympism from the Perspective of the History of Ideas**, Olympika, The International Journal of Olympic Studies, Vol: IV, p: 49, http://www.aaflo.org/SportsLibrary/Olympika/Olympika_1995/olympika0401e.pdf , Web Erişim: 07.12.2010.
- Maas, S. (2007). **The Olympic Values**, Olympic Review, Official Publication of Olympic Movement, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, The Special Edition, April-May-June, Vol: 63, p: 31.
- Maciaszek, J. (2009). **Interest in the Individual and Team Forms of Sport and Recreation Among Young Women and Men**, 8th International Session for Educators and Officials of Higher Institutes of Physical Education, 10–17 July 2008, Published by The International Olympic Academy and International Olympic Committee, p: 189.
- Mangkang, W. (2009). **Why Sport?** 8th International Session for Educators and Officials of Higher Institutes of Physical Education, 10–17 July 2008, Published by The International Olympic Academy and International Olympic Committee, pp: 206–207.
- Masteralexis, L. P., Barr, C. A. and Hums, M. A. (2009). **Principles and Practice of Sport Management**, Jones and Barlett Publishers, LLC, (Third Edition), p: 184. ISBN: 978-0-7637-4958-3.
- Miro, P. (2004). **Role of National Olympic Committees and Olympic Solidarity**, III World Conference On Women and Sport, “New Strategies, New Commitments”, Report Book, Marrakech, Morocco, Published by The International Olympic Committee, pp: 70–71.

- Miro, P. and Savoy Girard, N. (2002). **Olympic Solidarity**, IOA, 41th International Session For Young Participants, 22 June–2 July 2001, Olympia, Published by The International Olympic Committee and International Olympic Academy, pp: 80–81.
- Mirzeoğlu, N. (Editör) (2003). **Spor Bilimlerine Giriş**. Çelebi M. ve Özbey S., Bölüm 8: Rekreasyon, ss: 227-259.
- Mitchell, R. (1999). **Sport and Solidarity. Participation in Social Development**. Olympic Review, Official Publication of Olympic Movement, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, August-September, Vol: 26 No:28, p: 42, ISSN: 0251- 3498
- Naul, R. and Richter, C. (2006). **Olympic Value Education in Schools and Sports clubs: a bi-national curriculum development project between the Netherlands and North Rhine-Westphalia**, Willibald Gebhardt Institut (WGI), pp: 10–11. http://www.wgi.de/media/Pdf/RevisedAIESEP2006-OlympiaNaul&Richter-Roberts_75718.pdf, Web Erişim: 09.06.2011
- New Zealand Official Web Site. (2011). <http://www.olympic.org.nz/education/resources>, Web Erişim: 14.04.2011.
- Nuhu, A.P. (2010). **Manipulation of Sports for Political Gain Among International Communities**, Nigerian Journal of Science, Technology and Environmental Education (NIJOSTEE), Vol: 3, No: 1, July, p: 128. ISSN: 0331–9873. <http://www.nijostee.net/mydocs/vol3/19.NIJOSTEE%20pp128-134.pdf>, Web Erişim: 29.05.2011.
- Olympic Charter. (2010). Published by the IOC, Chateau de Vidy, 1007 Lausanne, Switzerland, p: 9, 13, 18, 29.
- Olympic Council of Asia, (OCASIA). (2011). Official Web Site: <http://www.ocasia.org/News/IndexNewsRM.aspx?redirect=360>, Web Erişim: 14.04.2011.
- Olympic Review. (2005). **IOC Achievements and Challenges**, Official Publication of Olympic Movement, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, September, p:2. http://multimedia.olympic.org/pdf/en_report_984.pdf, Web Erişim: 07.06.2011.

- Olympic Solidarity. (2006). **Creation and Development**, Published by the IOC, Switzerland, p: 12.
- Olympic Solidarity. (2001). **1997–2000 Quadrennial Plan**, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, p: 12, 37. ISBN: 92–9149–040–7
- Olympic Solidarity. (2001). **2001–2004 Under Way; Quadrennial Plan**, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, p: 9. ISBN: 92–9149–085–7
- Olympic Solidarity Annual Report. (2009). **Results of the 2009–2012 Olympic Solidarity Programmes** at 15 November, Meeting of the Olympic Solidarity Commission, pp: 11–12. www.en.acnolympic.org/acnoen/fichiers/File/Liens_Conseils_Executifs_ACNO/50thANOCE.C.-ReportbyOlympicSolidarity.pdf Web Erişim: 01.01.2011.
- Olympic Solidarity. (2009). **Where The Action Is; 2009–2012 Quadrennial Plan**, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, pp:5–6, 8, 10, 14–21, 48–50, 70. ISBN: 929149 117 9.
- Olympic Solidarity. (2009). **Common Ground; Annual Report**, Published by Olympic Solidarity, Switzerland, pp: 20, 34–35. ISBN: 929149 125 X
- Olympic Solidarity. (2010). **Winning Ground; Annual Report**, Published by Olympic Solidarity, Switzerland, p: 12, 36, 46, 116.
- Olympic Values Education Programme (OVEP). (2011). **Progress Report**, IOA 10th Joint International Session for Presidents or Directors of National Olympic Academies and Officials of National Olympic Committees–2008, The Sport Journal, Special Edition, Published by the United States Sports Academy, ISSN: 1543- 9518. <http://www.thesportjournal.org/article/olympic-values-education-programme-ovep-progress-report-2005-2010> Web Erişim: 13.04.2011.
- Oxford Research. (2010). **Examination of Threats to the Integrity of Sports**, April, pp: 6–7. <http://www.eusportsplatform.eu/Files/Filer/examination%20of%20threats%20to%20sports%20integrity.pdf>, Web Erişim: 07.06.2011.
- Özbey, S. ve Güzel, P. (2009). **Olimpik Değerler ve Olimpiyat Oyunlarının Değişen Yeni Yüzü**, Yeni Dünya Düzeninde Olimpizm Sempozyumu, Ankara, s: 49, 50.

- Papadogiannakis, G. (2011). **The National Olympic Committee: Its Role and Position at the Dawn of the 21st Century**, IOA 10th Joint International Session for Presidents or Directors of National Olympic Academies and Officials of National Olympic Committees–2008, The Sport Journal, Special Edition, Published by the United States Sports Academy, ISSN: 1543- 9518. <http://thesportjournal.org/article/national-olympic-committee-its-role-and-position-dawn-21st-century>, Web Erişim: 01.06.2011.
- Pope, C. C. (2011). **Olympism: Sport at the Service of People. Messages for Physical Educators and Coaches**, The 4th Porritt Memorial Lecture College of Education, University of Canterbury, New Zealand, p: 11–12. http://www.olympicstudies.canterbury.ac.nz/documents/4th_porritt_paper.pdf, Web Erişim: 22.06.2011.
- Ren, H. (2008). **The Olympic Studies in China before, during and after the Beijing 2008 Olympic Games**, Library Network of Western Switzerland, (Digital Library), p: 1, http://doc.rero.ch/lm.php?url=1000,42,38,20090903152343-ID/RE_-_H_1_-_Ren_-_2008.pdf Web Erişim: 01.10.2010.
- Rezende, A. L. (2008). **Olympic education experiences: the sponsorship role in the promotion of Olympic values**, p: 3, Barcelona: Centre d'Estudis Olímpics UAB. [Consulted: 20/10/2010] http://olympicstudies.uab.es/pdf/wp115_eng.pdf
- S. Al-Tauqi, M. (2003). **Olympic Solidarity: Global Order and Diffusion of Modern Sport Between 1961 to 1980**, Philosophy of Loughborough University, Unpublished Doctoral Thesis, England, p: 44, 214, 238.
- Sabuncuoğlu, Z. ve Tüz, M. (2001). **Örgütsel Psikoloji**, Ezgi Kitabevi, Bursa, s:43.
- Salaheldeen, H. M. (2010). **Olympic Values and Multiculturalism**, IOA, 17th International Seminar on Olympic Studies for Postgraduate Students, 1–30 July, 2009, Olympia, Published by The International Olympic Committee and International Olympic Academy, p: 278
- Samaranch, A. (1995). **Olympic Ethics**, Olympic Review, Official Publication of Olympic Movement, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, February-March, Vol: 25 No:1, p:3, ISSN: 0251- 348

- Savoy Girard, N. (2003). **Olympic Solidarity**, IOA, 42th International Session For Young Participants, 24 July–8 August 2002, Olympia, Published by The International Olympic Committee and International Olympic Academy, p: 151.
- Savoy Girard, N. (2005). **Olympic Solidarity**, 7th Joint International Session for Presidents or Directors of NOCs and Officials of NOCs, 22–29/04/2004, Olympia, Published by The International Olympic Committee and International Olympic Academy, pp: 80–83.
- Sever, C. (2005). **Gender and Sport**, Publisher: Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC), p: 6. <http://www.oecd.org/dataoecd/47/42/44896326.pdf>, Web Erişim: 09.06.2011.
- Singapore National Olympic Council. (2011). Official Web Site: <http://www.singaporeolympics.com/soa.php>, Web Erişim: 15.04.2011.
- Szreter, A. (2011). **An Equal Footing** Olympic Review, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, April-May-June, p: 59.
- Tarradellas, J. (2003). **The Olympic Movement and the Environment**, University lectures on the Olympics, Centre d'Estudis Olímpics (UAB), <http://olympicstudies.uab.es/lec/pdf/tarradellas.pdf>, p: 14, Web Erişim: 07.06.2011.
- Tavares, O. (2006). **Olympic values in the 21st century: between continuity and change**, University lectures on the Olympics, Centre d'Estudis Olímpics (UAB), <http://olympicstudies.uab.es/lec/pdf/tavares.pdf>, p: 7, Web Erişim: 17.05.2011.
- Turco, C. (2004). **Sport for All As an Instrument of Social Integration Among the Developing Countries**, 10th World Sport for All Congress, Sport for All as a tool for education and development, Rome, Italy, 11–14 November, p: 99.
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi. (2011). Resmi Web Sitesi, <http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/tr/Faaliyetler/Spor-kulturu-ve-olimpik-egitim>, Web Erişim: 13.04.2011.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2010). Resmi Web Sitesi, <http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=verilst&kelime=de%F0er&ayn=tam> Web Erişim: 23.09.2010.

- Tütüncü, Ö. (2008). **Rekreasyon Yönetimi'ne Yönelik Üniversite Düzeyinde Bir Müfredat Geliştirme Önerisi**, Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, Cilt: 19, S: 1, ss: 93–94. ISSN: 1300–4220.
- United Nations. (2003). **Universal Values - Peace, Freedom, Social Progress, Equal Rights, Human Dignity–Acutely Needed**, SG/SM/9076, <http://www.unis.unvienna.org/unis/pressrels/2003/sgsm9076.html>, Web Erişim: 20.04.2010.
- United Nations. (2005). International Year of Sport and Physical Education, www.un.org/sport2005/a_year/IYSPE_Report_FINAL.pdf, Web Erişim: 20.04.2010.
- Wieczorek, E. (1974). **Statement concerning IOC Olympic Solidarity**, Olympic Review, Editor: Monique Berlioux, Published by the IOC, Lausanne, Switzerland, No: 85–86, pp: 597–598. <http://www.la84foundation.org/OlympicInformationCenter/OlympicReview/1974/ore85/ore85p.pdf>, Web Erişim: 01.02.2011.
- Vanlandewijck, Y. (2006). **Sport science in the Paralympic movement**, Journal of Rehabilitation Research and Development, Vol: 43, No: 7, p: 17.
- Veal, A. J. (1992). **Definitions of Leisure and Recreation**, Australian Journal of Leisure and Recreation, 2(4), 44–48, 52, Republished by School of Leisure, Sport and Tourism, University of Technology, Sydney, as Working Paper No. 4, p: 8, www.business.uts.edu.au/lst/research, Web Erişim: 06.05.2010.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri**, Seçkin Yayıncılık, Ankara, ss:39–40, 72, 84, 95–96, 113, 187–188, 227–228, 232. ISBN: 975 02 0007 1
- Yıldırım, K. (2010). **Nitel Araştırmada Niteliği Arttırma**, İlköğretim Online, Sayı: 9, No: 1, s: 81, [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>, Web Erişim: 06.06.2011.
- Young, M., Potgieter, N., Madiba, K. (2004). **Sport and Recreation Needs at the Westelikes Recreation Centre**, International Conference on Leisure, Tourism and Sport Education, Integration, Innovation, Cologne, 18–21 March, Germany, p: 58.
- Zorba, E. (2009). **Herkes İçin Yaşam Boyu Spor**, Neyir Yayınları, Ankara, s: 12,15. ISBN: 978–605–60674–0–2

EKLER

EK 1: Ses Kayıt Cihazı İzin Belgesi

EK 2: Bilgi Formu ve Anket (İNGİLİZCE)

EK 3: Bilgi Formu ve Anket (TÜRKÇE)

EK 4: Online Anket Örneği

EK 1: Ses Kayıt Cihazı İzin Belgesi**VOICE RECORDER PERMISSION FORM**

Dear Madam / Sir,

The informations that will get from the interview and the inquiry form certainly will keep secret and it will not use except the aim of the research. It will be succesful with your truly answers. I would like to thank to you for giving me your valuable time.

Please sign the bottom if you allow me for the interview!

There is no objection for recording our interview for the Pınar GUZEL's Doctorate Thesis in the name of "The Implementations of the IOC Olympic Solidarity Programs and the Analyze of the Olympic Values".

Date :
 Name & Surname :
 Signature :

EK 2: Bilgi Formu ve Anket (İNGİLİZCE)**INQUIRY FORM****Nationality:****Age:****Gender:****E-mail:****Educational Statute:**☐ Bachelor's level☐ Master☐ PhD**Occupation:****The Relationship with IOC:**☐ YES☐ NO**If YES;****Your Duty:****Periyod of Working Time:**☐ 1-5 Year☐ 5-10 Year☐ 10 Year and ↑**The Relationship with NOC:**☐ YES☐ NO**If YES;****Your Duty:****Periyod of Working Time:**☐ 1-5 Year☐ 5-10 Year☐ 10 Year and ↑**Do you have an active role with The Olympic Solidarity Programs?**☐ YES☐ NO

INTERVIEW QUESTIONS

1. Do you have any knowledge about the Olympic Solidarity Programs?

☐ YES ☐ NO

2. Do you have “Olympic Solidarity Commission” in your NOC?

☐ YES ☐ NO

If your answer is “NO” please go to the question 5!

3. What is the date of foundation of your “Olympic Solidarity Commission”

4. How many person consist of your “Olympic Solidarity Commission” (including president, assistants, members)?

5. What is the main themes of Olympic Solidarity Programs?

a) Athletes

b) Coaches

c) NOC Management

d) Promotion of Olympic Values

e) Others:

6. On which areas the Olympic Solidarity Programs promotes the Olympic Movement?

a) Financial support

b) Administrative support

c) Promotion of Olympic Values

d) Multiculturalism

e) Others:

7. On which values can be improve with the Olympic Solidarity Programs?

a) Respect

b) Excellence

c) Friendship

d) Others:

8. On which themes can Olympic Solidarity Programs develop the Olympic Values?

a) Sports Medicine

b) Sport and the Environment

c) Women and Sport

d) Sport for All

e) International Olympic Academy (IOA)

f) Culture and Education

g) NOC Legacy

9. Are there any effects of Sport for All activities to the Olympic Solidarity Programs?

☐ YES ☐ NO

10. On which areas can Sport for All activities support the Olympic Solidarity Programs?

a) Recreative Sport

b) Gain the women to the society

c) Environmental gains

d) Social Integrity

e) Multiculturalism

f) Olympic Education

g) Olympic Values

h) Fair Play

i) Others:

11. What is the target group of Sport for All activities in the Olympic Solidarity Programs?

a) Children

b) Youth

- c) Older
- d) Women
- e) Mass sport participants
- f) Olympic sportsmen
- g) Others:

12. In your opinion what do you think about “integrity” in Olympic Solidarity?

.....
.....

13. Could you please give your opinions about the recreative activities in the place of Olympic Solidarity Programs?

.....
.....

EK 3: Bilgi Formu ve Anket (TÜRKÇE)**Araştırmada Görüşme Yapılan Uluslararası Katılımcı Profilleri**

Uyruk :
Yaş :
Cinsiyet :
E-mail :
Eğitim Durumu:

- ☐ Üniversite
- ☐ Yüksek Lisans
- ☐ Doktora

Meslek:
IOC İle İlişkiniz:

- ☐ EVET ☐ HAYIR

Eğer cevabınız EVET ise;
Göreviniz:

Çalışma Süreniz:

☐ 1-5 Yıl

☐ 5-10 Yıl

☐ 10 Yıl ve ↑

UOK İle İlişkiniz:

- ☐ EVET ☐ HAYIR

Eğer cevabınız EVET ise;
Göreviniz:

Çalışma Süreniz:

☐ 1-5 Yıl

☐ 5-10 Yıl

☐ 10 Yıl ve ↑

Olimpik Dayanışma Programları İle İlgili Aktif Rolünüz Var mı?

☐ YES ☐ NO

Görüşme Soruları

1. Olimpik Dayanışma Programları hakkında bilginiz var mı?
☐ EVET ☐ HAYIR
2. Ulusal Olimpiyat Komitenizde; “Olimpik Dayanışma Komisyonu” var mı?
☐ EVET ☐ HAYIR
 Cevabınız “HAYIR” ise lütfen soru 5’e geçiniz!
3. Olimpik Dayanışma Komisyonunuz ne zaman kuruldu?

4. Olimpik Dayanışma Komisyonunuz kaç kişiden (başkan, yardımcılar, üyeler) oluşmaktadır?

5. Olimpik Dayanışma Programlarının ana temaları nelerdir?
 a.) Sporcular
 b.) Antrenörler
 c.) NOC Yönetimi
 d.) Olimpik Değerlerin Yayılması
 e.) Diğer :
6. Olimpik Dayanışma Programları Olimpik Hareketin yayılmasına hangi alanlarda katkı sağlamaktadır?
 a) Finansal destek
 b) Yönetimsel destek
 c) Olimpik değerlerin yayılması
 d) Çokkültürlülük
 e) Diğer :
7. Olimpik Dayanışma Programları hangi değerleri geliştirebilir?
 a) Saygı
 b) Mükemmellik
 c) Arkadaşlık
 d) Diğer :
8. Olimpik Dayanışma Programları hangi alanlarda Olimpik Değerleri geliştirebilir?
 a) Spor Tıbbı
 b) Spor ve Çevre
 c) Kadın ve spor
 d) Herkes için Spor
 e) Uluslararası Olimpik Akademi (IOA)
 f) Kültür ve Eğitim
 g) NOC Tarihi ve Mirası
9. Herkes için Spor etkinliklerinin Olimpik Dayanışma Programlarına bir etkisi var mıdır?
☐ EVET ☐ HAYIR
10. Herkes için Spor etkinlikleri Olimpik Dayanışma Programlarına hangi alanlarda destek sağlamaktadır?
 a) Rekreatif Spor
 b) Kadınların topluma kazandırılması
 c) Çevresel kazanımlar
 d) Sosyal bütünlük

- e) Çokkültürlülük
- f) Olimpik Eğitim
- g) Olimpik Değerler
- h) Fair Play

i) Diğer :

11. Olimpik Dayanışma Programlarındaki Herkes İçin Spor etkinliklerinin hedef kitlesi;

- a) Çocuklar
- b) Gençler
- c) Kadınlar
- d) Kitle sporu yapanlar
- e) Olimpik sporcular
- f) Diğer :

12. Size göre Olimpik Dayanışma içerisinde “bütünlük” ne demektir?

.....

13. Sizin düşüncenize göre rekreatif aktiviteler Olimpik Dayanışma Programları içerisinde ne gibi bir yerdedir?

.....

EK 4: Online Anket Örneği

surveey.com, online anket sistemi

Sayfa 1 / 1

Olympic Solidarity Programs

1 - What is your nationality?

2 - What is your age?

3 - What is your gender?

4 - Your e-mail address

5 - Educational Statute

- ☐ Bachelor's level
☐ Master
☐ Doctorate

6 - What is your occupation?

7 - The Relationship with IOC

- ☐ YES
☐ NO

8 - Your duty in IOC

9 - Period of Working Time in IOC

- ☐ 1-5 Year
☐ 5-10 Year
☐ 10 Year and +

10 - The Relationship with NOC

- ☐ YES
☐ NO

11 - Your duty in NOC

12 - Period of Working Time in NOC

- ☐ 1-5 Year
☐ 5-10 Year
☐ 10 Year and +

13 - Do you have an active role with The Olympic Solidarity Programs?

- ☐ YES
☐ NO

Survey.com

Save and Exit

Continue

Olympic Solidarity Programs

14 - Do you have any knowledge about the Olympic Solidarity Programs?

- ☐ YES
☐ NO

15 - Do you have "Olympic Solidarity Commission" in your NOC?

- ☐ YES
☐ NO

16 - What is the date of foundation of your "Olympic Solidarity Commission"?

17 - How many person consist of your "Olympic Solidarity Commission" (including president, assistants, members)?

18 - What is the main themes of Olympic Solidarity Programs?

- ☐ Athletes
☐ Coaches
☐ NOC Management
☐ Promotion of Olympic Values
☐ Others

19 - On which areas the Olympic Solidarity Programs promotes the Olympic Movement?

- ☐ Financial support
☐ Administrative support
☐ Promotion of Olympic Values
☐ Multiculturalism
☐ Others

20 - On which values can be improve with the Olympic Solidarity Programs?

- ☐ Respect
☐ Excellence
☐ Friendship
☐ Others

21 - On which themes can Olympic Solidarity Programs develop the Olympic Values?

- ☐ Sports Medicine
☐ Sport and the Environment
☐ Women and Sport
☐ Sport for All
☐ International Olympic Academy (IOA)
☐ Culture and Education
☐ NOC Legacy

22 - Are there any effects of Sport for All activities to the Olympic Solidarity Programs?

- ☐ YES
☐ NO

23 - On which areas can Sport for All activities support the Olympic Solidarity Programs?

- ☐ Recreative Sport
☐ Gain the women to the society
☐ Environmental gains
☐ Social Integrity
☐ Multiculturalism
☐ Olympic Education

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Pınar GÜZEL

Doğum Yeri ve Yılı : İZMİR- 13.04.1979

Yabancı Dili : İngilizce

Lisans : Celal Bayar Üniversitesi
BESYO Spor Yöneticiliği Bölümü (2000-2004)

Yüksek Lisans : Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmenliği ABD
Sporda Psiko-Sosyal Alanlar Bilim Dalı Yüksek Lisans Eğitimi
(2004-2007)

Çalışma Hayatı : CBÜ, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Arş. Gör. (2005-2007)
CBÜ, Beden Eğitimi Okutmanı (2008-.....)

E-Posta : pnrguzel@yahoo.com